ANNOTATIONES CRITICAE

AD

CHARITONEM.

Lubens redeo in illius temporis memoriam quum et in aliis Italiae urbibus nobilissimis et Florentiae praestantissimum quemque Graecum Codicem avide excuterem et si quid bonae frugis quod adhuc caeteros fugerat reperissem diligenter colligerem.

Memoriam iucundissimi temporis, quum me oblectaret notus ille ac nobilis Laurentianus liber, in quo Longi Pastoralia cum aliis quibusdam scriptoribus Eroticis continentur, renovavit mihi nuperrime dono peramanter ab Editore Rudolpho Herchèro missum Volumen II. Eroticorum Scriptorum, quod cum nonnullis aliis complectitur *Χαρίτωνος Ἀφροδισιέως τὰ περὶ Χαιρέαν καὶ Καλλιρρόην*. Nactus aliquid otii per ferias et illa recordationis dulcedine allectus Charitonem tamquam veterem amicum relegere coepi. Vidi Editorem qua solet eruditione et acumine susceptam provinciam ornasse et non illepidum ut pro illis temporibus libellum passim feliciter supplendo emendandoque restituisse in integrum. Quantum mutatus ab illo Charitone est, qui prodiit ex apographo Antonii Cocchii et ex Dorvillii manibus! Satis demonstravi in Variis Lectionibus, quam negligenter Codex unicus fuerit olim descriptus. Nemo id mirabitur qui meminerit librum intricatiore ac minutissima scriptura exaratum obscuratis identidem ac prope deletis situ et madore litterarum vestigiis descriptum esse a medico, qui leviter et perfunctorie Graecas litte-

ras attigisset, ac deinde »*contextum iam typis descriptum*" iterum ad Codicem exactum esse »*a filio eius* tum undecim annos nato *sed* supra aetatem *cognitione utriusque sermonis imbuto.*" quod miror quomodo sine risu scribere potuerit Dorvillius in Praefat. p. XVI. Quam me saepe in conferendo libro Medicus et pusio *supra aetatem* Graece doctus delectarunt! Veras et genuinas unici Codicis scripturas plerasque et ipse olim et Hirschigius meus publici iuris fecimus: si quid superest cum pulvisculo nunc exhauriam. Sed non statim: primum enim iuvat Charitonis locos compluscùlos, quorum in ipso Codice vitiata scriptura est, si potero, melius constituere, et quid de Charitonis scribendi genere et oratione mihi statuendum esse videatur paucis exponere. Delibabo primum locos quosdam aut insigniores aut iucundiores meo arbitratu; deinde totum librum uno tenore percurram. Vixit Chariton et scripsit illis temporibus quum Graecia repuerascere coepisset et senio confecta παραληρεῖν. Etiam tum quidquid erat hominum elegantiorum antiqua Litterarum monumenta et legebat et admirabatur, sed ista studia non sanam aemulationem sed putidam et ineptam imitationem pariebant, quae intra verba et loquendi formulas subsistens modo risum tibi modo fastidium movebit. Non credo argumentum magis insulsum ac puerile reperiri posse ac magis a naturae veritate alienum sive res ipsas spectabis sive ingenium ac mores eorum, quos Chariton agentes et loquentes induxit, quam sunt τὰ περὶ Χαιρέαν καὶ Καλλιρρόην. Actum est de illa Antiquorum sanitate ac veritate, quae sic ipsam rerum naturam refert ut inter legendum rebus ipsis haud secus ac si gerantur, non narrentur, tibi interesse videaris, et audire eos ac videre quorum aut orationes aut res gestae litteris mandatae sunt. Vivunt omnia et spirant et quoniam humanum genus non mutavit naturam et quidquid naturam refert veluti in haec tempora scriptum est, perspicis ingenia omnium qui aut agentes inducuntur aut loquentes, quoniam eadem esse agnoscis, quae aut ipse sentias aut alios animadvertas sentientes. Extinctae sunt illae virtutes in sequioribus Graeculis. Exaruerat id quod recte scribendi est principium et fons. Tota Graecia desipiebat. Chaereas et Callirrhoë sunt veluti νευρό-

σπαςα, quibus Sophista rerum hominumque perinde ignarus puerilia multa ludit θαύματα μωροῖς. Atque haec vestiuntur, si Musis placet, oratione et verbis laboriose ex antiquis scriptoribus sublectis et contextis. Argumento inficeto et insulso intexuntur laciniae et panni ex Herodoto, Platone, Xenophonte, Demosthene, Aeschine, permulta ex Thucydide, ex Homero plurima. Quanto plures agnosceremus si Menander aetatem tulisset aut Philemon. Ludicra res est componere locos Veterum cum illis sero natis imitatoribus. Est aliquid inter Charitonem et Thucydidem, quamquam sedulo Sophista Historici verba et sententias in suos hortulos derivare solet. Dixerat Thucydides II. 8. erumpente bello: Ὀλίγον τ' ἐπενόουν οὐδὲν ἀμφότεροι ἀλλ' ἔρρωντο ἐς τὸν πόλεμον. Arripuit hoc Chariton p. 132, 16. Herch. Ὀλίγον τ' ἐπενόουν οὐδὲν ἀλλ' ὥρμηντο καὶ τριήραρχοι καὶ κυβερνῆται, nam sic emendandam esse absurdam Codicis lectionem: ὀλίγον τ' ἐπένθουν ἢ οὐδέν docuimus in Nov. Lectt. p. 372. Loci Thucydidei imitatio manifesta est. Dabo primum alia quaedam eiusdemmodi, sed indicabo illos tantum locos, qui ex comparatione emendari possunt. Legitur p. 82, 4. Hercheri, (cuius posthac semper editione utar): Ἀνωμάλων δὲ τῶν γνωμῶν γενομένων ἐκείνης μὲν τῆς ἡμέρας οὐδὲν ἐπεκύρωσε βασιλεὺς ἀλλ' ὑπερέθετο τὴν σκέψιν. Vitiosum esse ἀνωμάλων facile demonstrari potest, sed malo statim proferre locum Thucydidis unde vera lectio in suam sedem aliquando redibit. Thucydides III. 49. scribit: ἐγένοντο ἐν τῇ χειροτονίᾳ ἀγχώμαλοι (αἱ γνῶμαι), ἐκράτησε δὲ ἡ Διοδότου, quo referenda Hesychii glossa, qui plurimas λέξεις Thucydideas recepit: Ἀγχώμαλοι: παρὰ μικρὸν ἴσαι. Hoc ipsum requirit loci sententia: differtur res in alium diem ἐπειδὴ αἱ γνῶμαι παρὰ μικρὸν ἴσαι ἐγένοντο. Itaque reponendum: Ἀγχωμάλων δὲ τῶν γνωμῶν γενομένων. Haec quoque est manifesta loci Thucydidei imitatio. Ἀγχώμαλος priscum et rarum vocabulum saepe ab indoctis Graeculis vitiatur et modo in ἀγχόμαλον abit, modo in αἰχμόμαλον. Apud Thucydidem VII. 71. ubi in libris est διὰ τὸ ἀνώμαλον verum vidit Goellerus διὰ τὸ ἀγχώμαλον restituens, sed reliqua pars loci nondum est persanata. Lucianus in Veris Histor. II. 37. non videtur scripsisse: ἀγχωμάλως δ' ἐπὶ πολὺ

ναυμαχοῦντες, sed *ἀγχώμαλα*, ut apud Thucydidem est VII. 71. *ἕως ἀγχώμαλα ἐναυμάχουν*, nam quis nescit quantum leporis ex imitatione Thucydidis Lucianus faceto argumento addiderit?

Transeo ad locum, quem e Xenophonte sumtum misere mulcarunt librarii. Legitur p. 71, 17: *Τύχη βάσκανε, καὶ ἀποθανοῦσιν ἡμῖν ἐφθόνησας κοινὴν γῆν ἐπιθέσθαι.* Nihil attinet multis ostendere *ἐπιθέσθαι* vitio natum esse et in eo verbo veram lectionem abscondi. Sed nullo negotio erui potest ex nobili loco Cyropaediae, quem Chariton in suam rem converterat. Verum quid ego erui *posse* illinc veram scripturam dico: olim a Dorvillio reperta est, sed nescio quomodo in illa indigesta annotationis farragine delituit. Protulit Dorvillius primus locum Xenophontis in Cyropaed. VI. IV. 6: *ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν ἦ μὴν ἐγὼ βούλεσθαι ἂν μετὰ σοῦ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ γενομένου κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι μᾶλλον ἢ ζῆν μετ' αἰσχυνομένου αἰσχυνομένη.* Protulit idem Hesychii glossam hinc sumtam: *Ἐπιέσσασθαι γῆν: ταφῆναι*, et eruditissimam Hemsterhusii ad h. l. animadversionem cumulo auxit. Primus igitur vidit Charitonem scripsisse: *ἐφθόνησας κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι*, quod primo quoque tempore erit recipiendum. Eundem Xenophontis locum expresserat Philostratus in Icon. II. 9. ubi novum scribarum facinus deprehenditur: *καὶ Ἀβραδάτῃ ἐβούλετο κοινὴν γῆν σπάσασθαι*, cui *ἐπιέσασθαι* reddidit l. l. Hemsterhusius.

Idem quod Editori mihi interdum accidit, ut Dorvillianae annotationis rationem non haberem etiam in iis ubi rectum vidisset. Scilicet (candide enim fatebor) ego, qui Reiskium diligo et admiror, Dorvillium, unum omnium hominum Reiskio dissimillimum, amare non possum, neque admodum lubenter illam indigestam Animadversionum farraginem lego qua Charitonem oneravit magis quam ornavit. Nuper tamen, ne essem in hominem iniquior, spissos illos commentarios non semper aequo animo perreptavi, eique reddam duas emendationes in quas incideram et ipse nescius ab illo dudum esse occupatas. Primus vidit p. 5, 8. pro *τίς ἀνὴρ μηνύσειε τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην* emendandum esse: *τίς ἂν ἑρμηνεύσειε*, vid. Animad. p. 24. sed *ἀξίως* addidit prorsus supervacaneum:

τίς ἂν ἑρμηνεύσειε dicitur, ut τίς ἂν φράσειε, quod saepius apud Charitonem recurrit. Primus supplevit p. 83, 3: μακρὰν γάρ ἐστι βασιλεὺς καὶ * * ἔχει στρατηγούς, ubi idem quod ego coniecerat: καὶ (φαύλους) ἔχει στρατηγούς, sed alteram addidit pessimam correctiunculam: καὶ σὺ ἔχεις στρατιώτας. Rectissime primus in nostro loco viderat restituendum esse e Xenophonte: καὶ ἀποθανοῦσιν ἡμῖν ἐφθόνησας κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι. In caeteris si quid habet boni proferam: quam sit infelix coniector et interpres (nisi ubi aliquem usum ea res habebit) non proferam. Quod verum non est plerumque satis se ipsum redarguit. Accedo ad emendandum locum in quo Herodoti imitatio patefacta dabit lucem. Editur p. 117, 31: Πάρεισιν οὖν σοι δύο ὁδοί. Ὁποτέραν βούλει τρέπεσθαι; μηνύσω δὲ ἀμφοτέρας. Manifestum in his vitium neminem qui hoc agat diu fugere potest. Quid? nihilne interest inter τίς, πῶς, ποῦ, πόθεν et ὅστις, ὅπως, ὅπου, ὁπόθεν et sim.? Interest, inquis, sed cur hoc quaeris? Quia idem interest inter πότερος et ὁπότερος, et non minus stultum est quaerere Ὁποτέραν βούλει τρέπεσθαι; quam ὅστις εἶ; ὅπου ἐστίν; ὅπως τοῦτ' οἶσθα; ὁπόθεν σοι ταῦτα; et sim. Chariton saepe negligenter et vitiose loquitur: sat scio et mox ipse demonstrabo, sed in his nihil peccat. vide p. 102, 16: πυθομένης δὲ τῆς βασιλίδος ὁπότερον ἄνδρα βούλοιτο μᾶλλον, ex quo loco correxerim p. 43, 6: ἑλοῦ δ' ὁπότερον θέλεις, ubi vulgatur δὲ πότερον. Erratum est simili ratione atque p. 31, 2. ubi vera lectio est ψόφου δ' ὄπισθεν αἰσθομένη, sed in Codice legitur ψόφου δέ ποθεν. Eodem modo etiam nunc scripserat, namque haec est eius manus: Πάρεστιν οὖν σοι δυοῖν ὁδοῖν ὁποτέραν βούλει τρέπεσθαι. μηνύσω δὲ ἀμφοτέρας. Visne scire unde haec sumserit? Nempe ex Herodoteis I. 11: νῦν τοι δυοῖν ὁδοῖν παρεουσέων, δίδωμι αἵρεσιν ὁκοτέρην βούλεαι τραπέσθαι. Ut in re perspicua verbum non amplius addo.

Ridiculum mendum nimis diu latuit in iis quae continuo sequuntur: πεισθεῖσα μὲν βασιλεῖ δῶρα λήψῃ τὰ κάλλιστα καὶ ἄνδρα ὃν θέλεις· οὐ δήπου γάρ σε αὐτὸς μέλλει γαμεῖν ἀλλὰ πρὸς καιρὸν αὐτῷ χάριν δώσεις. Nimis lepidum est πρὸς καιρόν. Lenissima mutatione emenda πρόσκαιρον αὐτῷ χάριν δώσεις. Noto usu sequiores appellant πρόσκαιρα quae non perpetua

sunt sed *ad tempus* durant, ut ἡδονὴ πρόσκαιρος, multaque alia similia. Πρὸς καιρόν, id est *opportune*, quam sit hoc loco inopportunum subridens mecum animadvertes.

Continuo sequitur: ἢν δὲ μὴ πεισθῇς ἀκούεις ἃ πάσχουσιν οἱ βασιλέως ἐχθροί, μόνοις γὰρ τούτοις οὐδὲ ἀποθανεῖν θέλουσιν ἔξεστιν. In his Charitoni obversabatur Xenophontis locus nobilis ex Anabasi III. I. 29: οὐ νῦν ἐκεῖνοι παιόμενοι, κεντούμενοι [ὑβριζόμενοι] οὐδὲ ἀποθανεῖν οἱ τλήμονες δύνανται καὶ μάλ' οἶμαι ἐρῶντες τούτου. quem iterum imitatur p. 129, 26: οἱ δὲ ἔξω π α ι ό μ ε ν ο ι κ α ὶ κ ε ν τ ο ύ μ ε ν ο ι ξίφεσι καὶ λόγχαις εἴσω πάλιν ἔφευγον. Xenophon quoque omisso ὑβριζόμενοι sic scripserat: π α ι ό μ ε ν ο ι κ α ὶ κ ε ν τ ο ύ μ ε ν ο ι οὐδὲ ἀποθανεῖν — δύνανται.

Neminem ex omnibus Chariton frequentius imitatur quam Xenophontem, praesertim Anabasin et Cyropaediam. Multas huiusmodi imitationes indicavit Dorvillius, quem vide in Animadv. p. 175, 365, 368, 449, 480, 486, 538, 633. Unam adscribam ut appareat quam serviliter eum imitetur etiam in tenuioribus et nil nisi eius verba describat. Dixerat Xenophon in Cyropaed. VII. I. 32: ἐν δὲ τῷ ἀδιηγήτῳ τούτῳ ταράχῳ — ἐκπίπτει ὁ Ἀβραδάτας, arripuit hoc Chariton p. 121, 12: ἐ ν ἐ κ ε ί ν ῳ τ ῷ ἀ δ ι η γ ή τ ῳ τ α ρ ά χ ῳ μνήμη τις αὐτὸν εἰσῆλθε τοῦ κάλλους, et iterum p. 129, 31: ἐ ν δ ὲ τ ῷ ἀ δ ι η γ ή τ ῳ τ ο ύ-τ ῳ τ α ρ ά χ ῳ μόνος ἐσωφρόνησε Χαιρέας. Hoc certe loco tanta verborum acrimonia non male usus est, illo non item, ubi rex Persarum ad iter se comparat: sed amat Chariton omnia oratione tumidiore inflare. Quidquid celeriter peragitur λόγου θᾶττον ab eo peragi narratur, quod hercle a Xenophonte et antiquis non sumsit. Inspice mihi huius κακοζηλίας pauca quaedam exempla: 49, 31: προθυμίᾳ δὲ τῶν ἐρεσσόντων λ ό γ ο υ θ ᾶ τ τ ο ν ἡ ναῦς κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα, et p. 130, 3. Chaereas ex Tyri moenibus vocat ad se Aegyptios in littore stantes, οἱ δὲ λ ό γ ο υ θ ᾶ τ τ ο ν παρῆσαν, et p. 152, 16: ἀπίωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. — λ ό γ ο υ δὲ θ ᾶ τ τ ο ν ἐπληρώθη τὸ θέατρον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, et p. 54, 30: ἀπίωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. — Ο ὔ π ω π ᾶ ν ε ἴ ρ η τ ο ἔ π ο ς καὶ ἤδη μεστὸν ἦν τὸ θέατρον. O admirabilem celeritatem! Quanto melius et sanius iisdem verbis Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος utitur Homerus Iliad. K. 540. et Odyss. Π. 11, et in Iliad. T. 242. dixit:

Αὐτίκ' ἐπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον.
quibus similia vide apud Valckenaerium ad Hippolyt. vs. 1186: sed Veteres verba ponderabant, sequiores non item.

Possem multo plures Xenophontis imitationes apud Charitonem indicare, sed satis habebo unum locum indicare cuius emendatio ab illa comparatione pendet. Haerebis, ut opinor, p. 86, 28. in verbis: δεδοικὼς μὴ καὶ τοῦτο αἴτιον αὐτῷ γένηται πρὸς βασιλέως ὅτι κατ' ἴχνος ἐπηκολούθει τῇ γυναικί, non enim expedies quomodo dicatur αἴτιον αὐτῷ πρὸς βασιλέως. Boni Codicis vicem supplebit locus Xenophontis quem imitatur. Legitur in Anabasi III. I. 5: ὁ Σωκράτης ὑποπτεύσας μή τι πρὸς τῆς πόλεως ἐπαίτιον εἴη Κύρῳ φίλον γενέσθαι κτέ. ubi scribae in multis libris melius sibi notum ὑπαίτιον substituerunt. Nesciebant enim ἐπαίτιον dici τὸ αἰτίαν τινὶ φέρον, sed ὑπαίτιον esse τὸν αἰτίαν τινὸς ἔχοντα. Metuebat satrapa ne id sibi apud Regem *criminosum* esset, quamobrem reponendum: μὴ καὶ τοῦτο ἐπαίτιον αὐτῷ γένηται πρὸς βασιλέως.

Qui diu ac multum Xenophontem triverunt facile deprehendent vitium p. 140, 30: Σκεπτομένου δὲ αὐτοῦ περὶ τῶν ἑξῆς ἀπήγγειλαν οἱ ἱερεῖς ὅτι καλὰ γέγονε τὰ ἱερεῖα. Miror quomodo Editor τὰ ἱερεῖα potuerit retinere, nam quid potest esse apertius quam τὰ ἱερά rescribi oportere? Quam saepe librarii ἱερά et ἱερεῖα confuderint ostendimus in Nov. Lectt. p. 477 et 736. Quoties recurrit καλά ἐστι τὰ ἱερά! Hoc ipsum quod Charitoni reddimus legitur in Prooemiis Demosthenicis LIV, ubi quis ἀπαγγέλλων τῷ δήμῳ τὰ ἱερά (ut loquitur Theophrastus in Char. XXI.) ita dicit: Ἐθύσαμεν τῷ Διὶ τῷ σωτῆρι καὶ τῇ Ἀθηνᾷ [καὶ delendum] τῇ Νίκῃ καὶ γέγονε καλὰ καὶ σωτήρια ταῦθ' ὑμῖν τὰ ἱερά. Confidenter igitur et bonis avibus revocemus veterem et probam scripturam: ὅτι καλὰ γέγονε τὰ ἱερά.

Peccavit ipse Chariton in σκεπτομένου: sequiores ex antiquis formis σκέψομαι, ἐσκεψάμην et ἔσκεμμαι elicuisse σκέπτομαι et ἐσκεπτόμην, quum σκοπῶ s. σκοποῦμαι et ἐσκόπουν s. ἐσκοπούμην debuissent dicere, satis olim ad Lucianum demonstravimus.

Addam aliquid de imitatione locorum Herodoti. Ut sequiores omnes, sic Chariton ex Herodoti lectione traxit usum

quemdam verborum Ionicorum, quae orationem *ἀττικίζουσαν* vel certe *ἀττικίζειν βουλομένην* dedecent. Quis umquam Veterum praeter Iones dixisset umquam, *οὐδεὶς ἂν ῥύσαιτο ἡμᾶς* (p. 38, 15.) vel *οὐδεὶς ἂν ἀνθρώπων ἐρρύσατο μὴ ἀπολέσθαι Φωκᾶν* (p. 39, 6.)? Ionicum hoc est, quod in Graeculorum *συνήθειαν* est receptum. Indidem sumtum est p. 154, 1: *τὰ συνενεχθέντα* pro *τὰ συμβάντα*, et p. 137, 11: *ὑπερβὰς τὸν οὐδόν*, et p. 152, 32: *λυπεῖν οὐ θέλων τὸν λαόν*. Quod legitur p. 107, 11: *ἐδονεῖτο πᾶσα Βαβυλών* colorem duxit ex Herodoto VII. 1: *ἡ Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα*. Venio nunc ad locum obscurum, qui ex Herodoto lucem exspectat. Legitur p. 37, 8: *οὐκ ἀκούεις Ἑρμοκράτην τὸν ϛρατηγὸν τῆς ὅλης Σικελίας ἐγκεχαραγμένον μεγάλως κτέ.* Mirifice Dorvillius p. 193: »*scriptum cum magnifico Elogio in libro Regio* in quo Euergetae regni et regis Persarum consignabantur." Opinatus est *ἐγχαράττειν* esse *ἀναγράφειν*, quemadmodum apud Charitonem legitur p. 149, 4: *δίδωμί σοι πάσης Ἰωνίας ἄρχειν καὶ πρῶτος εὐεργέτης εἰς οἶκον βασιλέως ἀναγραφήσῃ*. Sublectum hoc est Thucydidi I. 129. ubi Xerxes ad Pausaniam ita scribit: *τῶν ἀνδρῶν οὕς μοι πέραν θαλάσσης* [*ἐκ Βυζαντίου* addidit Graeculus] *ἔσωσας κεῖταί σοι εὐεργεσία ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ἐσαεὶ ἀνάγραπτος*. Deinde commentus est aliquid Dorvillius ut *μεγάλως ἀναγράφειν* utcumque interpretari videretur. Chariton hunc flosculum, si Musis placet, ex eodem horto decerpserat unde sumsit suum *ἐδονεῖτο*. Legitur apud Herod. VII. 1. *ἐπεὶ ἡ ἀγγελίη — ἀπίκετο παρὰ βασιλέα Δαρεῖον καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένον τοῖσι Ἀθηναίοισι — καὶ δὴ καὶ τότε πολλῷ δεινότερα ἐποίεε*, quo refertur Hesychii glossa *Κεχαραγμένος: ὠργισμένος*. Eodem sensu dixit Euripides in Medea vs. 157:

εἰ δὲ σὸς πόσις καινὰ λέχη σεβίζει
κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου.

inepte Scholiasta: *μὴ ἐπίγραφε*: dicit enim poëta: *μὴ ἐκείνῳ διὰ τόδε ὀργίζου*. Chariton igitur quum vellet *σφόδρα ὠργισμένον* dicere et gemmula Herodotea orationem sic distinxisset: *οὐκ ἀκούεις Ἑρμοκράτην — κεχαραγμένον* (non *ἐγκεχαραγμένον*) *μεγάλως* mirifice sibi locutus esse videbatur.

Quamquam sic Hermocratis *magnificum Elogium ex libro*

Regio expunctum est, restant ei tamen illi honores ac munera, quibus eum Chariton beavit p. 37, 9: Ἑρμοκράτην βασιλεὺς ὁ Περσῶν θαυμάζει καὶ φιλεῖ, πέμπει δὲ αὐτῷ κατ' ἔτος δωρεάς, ὅτι Ἀθηναίους κατεναυμάχησεν. Incredibile dictu est quam sint illi Graeculi historiae et rerum omnium ignari aut incuriosi, idque sedulo antiquos etiam historicos lectitantes. Hermocrati quid acciderit haud ita multo post victoriam quamquam apud Thucydidem VIII. 85. saepe legerat, non credo Charitonem meminisse. Neque etiam ab Thucydide sumsit, quod eum ϛρατηγὸν τῆς ὅλης Σικελίας appellat. Sed dices eum fictis iocari fabulis. Esto, et quidlibet audendi potestatem habeto: potuerat tamen multa multo probabilius finxisse. Quod pirata Callirrhoën p. 28, 8. simulat esse Συβαρῖτιν ἐξ Ἰταλίας, et quod servo imperat herus Mileti: ζήτησον Συβαριτῶν εἴ τινες ἐπιδημοῦσιν, non meminit Sophista quae de Sybaritarum excidio apud Herodotum legerat. Sed redeo ad emendationem locorum, in quibus non Chariton sed scribae peccarunt.

Frustra olim tentavi locum p. 9, 4: μόλις οὖν ἔκειτο πλὴν ὑπηγάγετο τὴν μείρακα μεγάλαις δωρεαῖς, videbo nunc an mihi αἱ δεύτεραι φροντίδες sint σοφώτεραι. Vitii sedes est in ἔκειτο. Suspicor in antiquiore Codice scriptum fuisse ἐκεῖν°, ac verum esse: μόλις οὖν ἐκεῖνος πλὴν ὑπηγάγετο. Compara mihi p. 28, 26: μόλις μὲν προήγαγε δ' ὅμως εἰς τὸ βαλανεῖον, et p. 146, 17: πολλὴ μὲν ἐν μέσῳ θάλασσα — πλὴν οὐ φοβοῦμαι σοῦ μοι συμπλεούσης. Fieri potest ut μέν quoque exciderit, ut multis aliis locis, de quibus mox dicam, et sic sit scribendum: μόλις μὲν οὖν ἐκεῖνος πλὴν ὑπηγάγετο.

Optima lectio in veteri corruptela tuto delitescit p. 14, 3: Οὗτος τῇ ἐκκομιδῇ παρατυχὼν ἐπωφθαλμίασε τῷ χρυσῷ καὶ νύκτωρ κατὰ κλίνης οὐκ ἐκοιμᾶτο λέγων πρὸς ἑαυτόν κτέ. In his duo vitia insunt: in Codice est ἐπωφθάλμισε, quod in ἐπωφθάλμησε refinxerim. Formatum est ἐποφθαλμεῖν, ut ἀντοφθαλμεῖν. Sed hoc leve est. Alterum mendum latet in κατὰ κλίνης. Ecquis legit umquam aut intelligit quid sit κατὰ κλίνης ἐκοιμᾶτο? Graecum est, credo, ἐπὶ κλίνης, quod et apud alios omnes saepe legitur et apud Charitonem p. 5, 20: ἔρριπτο ἐπὶ τῆς κοίτης ἐγκεκαλυμμένη, et p. 11, 3: καθῆϛο ἐπὶ

τῆς κλίνης, et p. 41, 21: παρακαθίσασα ἐπὶ τῆς κλίνης, et p. 62, 8: κατάκειμαι δὲ ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης, et p. 151, 7: ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης ἀνακειμένη, et ipsa Graecitatis natura ἐπὶ κλίνης recte habere docet non κατὰ κλίνης. Levissime tantum vera scriptura depravata est tam frequenti ac tralaticio errore, veluti quum ε pro αι aut αι pro ε est oscitanter substitutum. Emendandum est enim: καὶ νύκτωρ κατακλινεὶς οὐκ ἐκοιμᾶτο. Tam saepe in omnibus libris ει et η inter se permutantur, ut exemplis nihil sit opus. Adscribo tamen unum perappositum ex Hesychio Ἐπικλινείς: ἐπιπίπτων, προσρέπων. Nemo non videt Ἐπικλινής verum esse. Hoc novo ac luculento exemplo confirmatur id quod saepe alias admonui (ad Hyperidis orationem ὑπὲρ Εὐξενίππου vs. 29. ubi vitiose ἐγκατακλιθῆναι legitur, et in Var. Lectt. p. 31, 74. et 180, et in Nov. Lectt. p. 340, 602. et 778.) veterem formam κατακλινῆναι, qua sola Attici et Atticistae uterentur, a Graeculis ad suam vitiosam συνήθειαν refingi solere. Ubicumque κατεκλίνην aut συγκατεκλίνην legebatur, invehunt suum κατεκλίθην. In ipso Charitone, qui dederat p. 101, 25: ὡς οὖν κατεκλίνη, legitur et in unico Codice et in omnibus Editionibus κατεκλίθη, ubi si dixissem κατεκλίνη reponendum esse quotus quisque mihi credidisset? Nunc in vetustissimo mendo manus Charitonis ab omni nova corruptela tuta latebat donec eam quis hoc agens eliceret. Saepe ostendimus quam praeclarum esset emendaturo praesidium in veterrimis illis scribarum erroribus in quibus antiqua scriptura leviter tantum affecta subest. Dabo eiusdem rei alterum ex Charitone exemplum. Legitur p. 72, 17: τινὲς τῶν δεδεμένων νύκτωρ διακόψαντες τὰ δεσμὰ τὸν ἐπιστάτην ἀπέσφαξαν εἶτα δρασμὸν ἐπεχείρουν. Ἀλλ' οὐ διέφυγον, οἱ γὰρ κύνες [οἳ] φυλάσσοντες ἐμήνυσαν αὐτούς. Quae sit in ultimis verbis difficultas etiam sic sentiri potest, sed optime apparebit ubi veram lectionem cognoveris. Editor de suo [οἳ] inseruit: melius non duas litterulas adiecisset sed exemisset unam: emendandum est enim οἱ γὰρ κύνες ὑλάσσοντες ἐμήνυσαν αὐτούς. Quid hoc verbi est, dixerit aliquis in sequioribus Graeculis minus versatus, ὑλάσσοντες pro ὑλακτοῦντες? Bonum factum quod idem verbum alio Charitonis loco illaesum ex librariorum manibus evaserit p. 111,

27: ἐνεπλήσθη τὰ ὄρη κυνῶν ὑλασσόντων, ἵππων χρεμετιζόντων. Nunc quidem dabis mihi Charitonis hanc manum esse: ἀλλ' οἱ κύνες ὑλάσσοντες ἐμήνυσαν αὐτούς.

Facile est lacunam explere p. 22, 22: Λεωνᾶς δὲ ἐκέλευσε περιμένειν αὐτὸν περὶ τὴν θεραπείαν τοῦ δεσπότου πρῶτον * *. Quid exciderit hi loci monstrabunt: p. 24, 25: ἀνάςα, φησί, καὶ γενοῦ περὶ τὴν ὑποδοχὴν τῆς γυναικός, et p. 31, 31: ἐκείνη περὶ τὴν ὑποδοχὴν ἐγίνετο τοῦ δεσπότου. Frequentissime talia apud sequiores omnes leguntur γίνεσθαι περὶ τὴν κατασκευὴν τοῦ ςόλου, τῶν τριήρων, τῶν τειχῶν, περὶ τὸν πλοῦν, περὶ τὰς ὁδοιπορίας, aliaque multa, vide Dorvill. p. 142. et quos ille laudat Stephanum et Wesselingium ad Diod. Sic. XI. 75, XIV. 26. ubi videbis περὶ nonnumquam in παρὰ et ἐπὶ esse depravatum. Supplebimus igitur: περὶ τὴν θεραπείαν τοῦ δεσπότου πρῶτον (γενόμενον), et eadem opera mendum ex alio loco eximemus qui legitur p. 59, 22: οἱ μὲν οὖν ἄλλοι κεκμηκότες ἐκβάντες εἰς τὴν γῆν περὶ τὴν ἀνάληψιν ἠπείγοντο τὴν ἑαυτῶν. Num tu exputas quid sit περί τι ἐπείγεσθαι? Non arbitror, sed praepositio περὶ manu ducit ad hanc correctionem: περὶ τὴν ἀνάληψιν ἐγίνοντο τὴν ἑαυτῶν. Antiqua scriptura ΕΓΕΙΝΟΝΤΟ in ἠπείγοντο abierat.

Iuvat et alias quasdam lacunas obiter explere. Legitur p. 8, 14: ἡ γυνὴ μηδὲν ὑπονοοῦσα τῶν γεγονότων ἱκέτευεν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν τοῦ * *. Expiscaberis amissum vocabulum ex his locis: p. 11, 17: Χαιρέας δὲ ἔτι τῷ θυμῷ ζέων, et p. 74, 11: ὁ θυμὸς εἰς ἔλεον μετέπεσεν, p. 82, 29: δεδοικὼς τὰς διαβολὰς καὶ τὸν θυμὸν τὸν βασιλέως, et p. 97, 4: θυμωθεὶς δὲ βασιλεὺς εἰς Μιθριδάτην πικρὸν ἀπέβλεψεν. Iam tu vides excidisse: εἰπεῖν τὴν αἰτίαν τοῦ (θυμοῦ).

Pag. 8, 32: ὁ Ἀκραγαντῖνος — ἥπτετο λοιπὸν ἐνεργεςέρας κατασκευῆς * * τι τοιοῦτον, non magnopere dubitabis, quin legendum sit: [καὶ ἐπενόησέ] τι τοιοῦτον, ubi hos locos comparaveris p. 121, 19: πρὸς μὲν Στάτειραν οὐδὲν εἶπεν —, ἐπενόησε δέ τι τοιοῦτον, et p. 122, 19: ὁ Διονύσιος — ἐπενόησέ τι τοιοῦτον. Habet hoc Chariton ut de iisdem dicat eadem, et saepe eaedem locutiones apud eum repetuntur.

Compluscula verba scribae incuria exciderunt p. 27, 11: ἔργῳ μὲν τὴν πρᾶσιν ἀπηρτίκαμεν· ἐγὼ γὰρ ἐκείνῳ τάλαντον δέ-

δωκα· δεῖ δὲ ἐνταῦθα γενέσθαι νομίμως τὴν καταγραφήν. Manifestum est locum in hunc modum expleri oportere: ἐγὼ γὰρ ἐκείνῳ τάλαντον δέδωκα, [ἐκεῖνος δ' ἐμοὶ τὴν γυναῖκα]. Nam sic demum τὴν πρᾶσιν ἀπήρτισαν.

Receptum oportuit p. 30, 18: προεῖπε τὴν ἔξοδον εἰς * * ην ἡμέραν (Codex liquido εἰς ἣν ἡμέραν) quod Reiskius coniecit εἰς ῥητὴν ἡμέραν, namque et rei accommodatissimum hoc est et confirmatur alio Charitonis loco p. 70, 16: π ρ ο η γ γ έ λ λ ε τ ο μὲν γὰρ ἡμέρα ῥητή, συνῆλθε δὲ εἰς ἐκείνην τὸ Μιλησίων πλῆθος, ubi nemo admonitus dubitabit quin προήγγελτο sit emendandum, quas formas passim a scribis stulte misceri saepissime alias ostendimus.

Pag. 32, 32: τούτου γε * * ἧκες εἰς ἀγρὸν ἵνα μελανείμων γάμους θύσῃς, requirit sententia: *Ergo propterea rus abiisti* cet.: τούτου [οὖν ἕνεκα] ἧκες εἰς ἀγρόν.

Elapsum unum vocabulum et aliam corruptelam peperit et loci sensum prorsus pessumdedit p. 45, 10: ἐξορκιῶ δ' ὅμως αὐτόν, κἂν δεσπότης ᾖ· δεῖ πάντα ἡμᾶς ἀσφαλῶς πράττειν. Καὶ σύ, τέκνον, ὅπως [μ'] ἀντευποιήσεις. Sic scribitur de Editoris coniectura: in Codice est: καὶ σὺ τέκνον ὅ μ ω ς ἀ ν τ ι π ί ς ε υ σ ο ν, in quo quid lateat καὶ σύ, *tu quoque*, demonstrat: nempe καὶ σύ, τέκνον, ὄ μ ο σ ο ν ἵν' ἀ ν τ ι π ι ς ε ύ σ ῃ. Non dicam quam sit hoc rei accommodatum: demonstrare possum revera ita factum esse. Audi modo Callirrhoën dicentem p. 49, 22: Δέσποιν' Ἀφροδίτη, — οὐκ ἂν ἐπείσθην σὲ ὀμόσαι καὶ τὸν σὸν υἱόν, εἰ μή με προὔδωκε τοῦτο τὸ βρέφος. Narraverat ipse Chariton ita eam iurasse p. 48, 6. sed magna lacuna multos versiculos absorpsit ubi nunc legitur: ἤρεσε ταῦτα καὶ ταχέως [ὤμοσεν]. Ἐγένετο μὲν οὖν ἐρωτικὸν πάθος. Codex sine lacunae indicio: ἤρεσε ταῦτα καὶ ταχέως ἐγένετο μὲν οὖν ἐρωτικὸν πάθος, quae sic constituenda sunt: ἤρεσε ταῦτα καὶ ταχέως ἐγένετο. Ὁ μὲν οὖν [Διονύσιος] * * * * * * [Τὸ μὲν οὖν] ἐρωτικὸν πάθος ἔσπευδε καὶ ἀναβολὴν οὐκ ἐπέτρεπε τοῖς γάμοις κτἑ. In Codice male repetita syllaba legitur ἔσπευδε δὲ καί. Peperit lacunam, ut vides, μὲν οὖν in vicinia repetitum, quo describentis oculi, ita uti fit, aberrarunt. Lacunam explere simul facile est et difficile. Facile est enim sententiam elicere, verba ipsa praestare quis possit? Sententia huc redierat: Ὁ

μὲν οὖν Διονύσιος ὤμοσεν ἦ μὴν Καλλιρρόην κατὰ νόμους γυναῖκα γαμετὴν ἕξειν, ἡ δὲ Καλλιρρόη τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὸν Ἔρωτα ἀντώμοσεν ἦ μὴν Διονυσίῳ γαμηθήσεσθαι. Facile *ὄμοσον* in *ὅμωσ* abire potuit, nam scribitur *ὄμοσ* cum gravi *ον* significante. Ubi semel legebatur: *καὶ σὺ ὅμωσ ἵν' ἀντιπιςεύσῃ* Graeculus aliquis de illo praeclaro genere correctorum, quod probe nosti, *correxit* scilicet: *ὅμωσ ἀντιπίςευσον.*

Unum vocabulum amissum est p. 45, 14: *Διονύσιος δὲ ἀποτυγχάνων τοῦ Καλλιρρόης ἔρωτος μηκέτι φέρων * * ἀποκαρτερεῖν ἐγνώκει.* Supple: *μηκέτι φέρων* (*ζῆν*) *ἀποκαρτερεῖν ἐγνώκει.* Isti Graeculi *verbum οὐ φέρειν* cum infinitivo coniungunt, quod facit Chariton et p. 33, 6: *μηκέτ' οὖν φέρων μόνος αὐτῷ διαλέγεσθαι Λεωνᾶν μετεπέμψατο.*

Novae lacunae indicia non obscura investigabis p. 58, 21: *ταῦτα λέγουσα περιέρρηξε τὸ ςῆθος καὶ προτείνουσα τὰς θηλάς, τέκνον, φησί, τάδ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον.* Namque etiamsi nil est apud Charitonem usitatius quam ut quis sibi vestem discindat neminem tamen apud eum vidi qui sibi corpus dilaceraret. Expleverim igitur: *περιερρήξατο καὶ γυμνώσασα τὸ ςῆθος καὶ προτείνουσα τὰς θηλάς.* Solemne est Charitoni et reliquis *περιερρήξατο τὴν ἐσθῆτα, τὸν χιτῶνα,* aut solum *περιερρήξατο* in tali re ponere, non *περιέρρηξε.* Praeterea quid est, quaeso, *ἔρρηξε τὸ ςῆθος?* quid *περιέρρηξε,* quod dici non potest nisi *ἐπὶ τῶν ὅσα τις περίκειται,* quemadmodum et *περιαιρεῖν.* Vide eruditam Wesselingii annotationem ad Diod. Sicul. XVII. 35.

Palam est intercidisse aliquid p. 70, 27: *ἀςράπτουσα δὲ τῷ προσώπῳ καὶ παραγυμνοῦσα τοὺς βραχίονας * * ὑπὲρ τὴν Λευκώλενον καὶ Καλλίσφυρον ἐφαίνετο τὰς Ὁμήρου.* Manifesto periit id, quo *Καλλίσφυρος* referebatur, ut *Λευκώλενος* refertur ad *τοὺς βραχίονας παραγυμνοῦσα.* Nonnihil iuvat locus p. 112, 11: *οἷον ἦν ἐνθάδε Καλλιρρόην ἰδεῖν κνήμας ἀνεζωσμένην καὶ βραχίονας γεγυμνωμένην,* unde colligas hiantem locum sic esse sarciendum *παραγυμνοῦσα τοὺς βραχίονας* (*καὶ τὰς κνήμας*). Fac memineris Callirrhoën lugentem describi et esse aliquid inter *γυμνοῦν* et *παραγυμνοῦν.*

Necessariam partem sententiae hausit lacuna p. 82, 21: *Γράφει δὲ πρὸς Φαρνάκην·*

Διονύσιον, ἐμὸν δοῦλον, Μιλήσιον πέμψον.

Epistolae Laconica brevioris potior pars et in qua erat summa totius rei propter ὁμοιοτέλευτον intercidit, quae res mirifica Dorvillii commenta peperit in Anim. p. 417. Aperte enim pugnat hoc epistolae argumentum cum iis quae de eadem leguntur p. 92, 24. ubi Mithridates ad Regem: ποῦ τοίνυν, inquit, ἡ γυνή, περὶ ἧς ἡ κρίσις; ἔδοξας δ' αὐτὴν ἀναγκαίαν διὰ τῆς ἐπιςολῆς καὶ ἔγραψας παρεῖναι, et p. 93, 6: πρόφασιν ἔσχον οἱ φίλοι τὴν ἐπιςολήν· ἐκλήθη γὰρ ὡς ἀναγκαία. Dorvillius igitur nescio quid somniavit »*de epistola alia, quae a Rege vel regiis ministris data fuerit ad ipsum Dionysium*" quasi nihil opus fuisset illam commemorare. Quid plura? Tu epistolam meliore parte mancam sic supple: Διονύσιον, ἐμὸν δοῦλον, Μιλήσιον πέμψον, [καὶ τὴν γυναῖκα δὲ αὐτοῦ σύμπεμψον]. Aberravit describentis acies, ut saepius alibi, et caput rei oscitanter praetermissum est. Saepe ostendimus quo modo ad ὁμοιοτέλευτον in vicinia positum scribae oculi aberrent, unde nascuntur lacunae saepe sanabiles, veluti apud Polybium I. 42: τούτῳ δὲ διαφέρειν ἀλλήλων (τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν Σικελίαν) ᾗ ἐκείνῃ μὲν χερσόνησος. Dubitabisne supplere mecum: ᾗ ἐκείνη μὲν χερσόνησός (ἐςιν, αὕτη δὲ νῆσος.)?

Una litterula elapsa grave damnum attulit p. 102, 5: ἀφῶμεν αὐτήν· διάκειται γὰρ πονήρως. ἔχομεν δὲ ἡμέρας καὶ βλέπειν καὶ ἀκούειν καὶ λαλεῖν. Sunt qui faciles credant ἡμέρας dici posse pro *aliquot dies*, aut numerale nomen recte posse omitti, sed aegrorum somnia haec sunt ex locis aegris ac depravatis nata. Scriptum erat in vetusto libro ΕΧΟΜΕΝΔΕΕ̄ ΗΜΕΡΑΣ, id est ἔχομεν δὲ ε̄ (πέντε) ἡμέρας, ut recte legitur de eadem re p. 100, 30: Δίδωμι δὲ πέντε ἡμερῶν διάςημα. Vides quam facile alterum E elabi potuerit, sed quid in re manifesta pluribus verbis opus?

Et aliis mendis laborat et unius vocabuli omissione locus p. 102, 25: τότε δὲ πολλὰ προσεξῆπτε τὸν ἔρωτα, συνήθεια καὶ τέκνων εὐεργεσία καὶ ἀχαριςία καὶ ζηλοτυπία καὶ μάλιςα τὸ ἀπροσδόκητον. Supplendum est ex rei et sermonis natura: συνήθεια καὶ τέκνων (κοινωνία), nam sic appellatur *communes habere liberos.* Praeterea εὐχαριςία videtur rescribendum.

Ἀχαριςία enim amoris flammam si non extinguit certe non auget.

Duae litterulae e fuga retrahendae sunt p. 109, 18: ἰδὼν δὲ αὐτὸν — βουλόμενον εἰπεῖν »τί κρύπτεις, ἔφη, δέσποτα, δοῦλον σόν;" Supple: βουλόμενον εἰπεῖν (τι), τί κρύπτεις, ἔφη. Simili modo Alcaeus Sappho alloquens apud Aristot. Rhetor. I. 9:

θέλω τι Fείπην ἀλλά με κωλύει | αἰδώς.

et sic saepe in re amatoria, ubi quis

incipit effari mediaque in voce resistit,

dicitur βούλεσθαι εἰπεῖν τι. Ad hanc lucem adspice mihi locum p. 121, 14: ᾐδεῖτο δὲ εἰπεῖν τὸ περὶ αὐτῆς, ac statim perspicies etiam illic εἰπεῖν τι περὶ αὐτῆς esse verum.

Complura verba elapsa sunt p. 109, 20: τί τηλικοῦτον συμβέβηκε δεινόν; ὡς ἀγωνιῶ μή τινα ἐπιβουλὴν * * * * εἶπε βασιλεύς, καὶ μεγίςην ἀλλ' οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων, ἀλλ' ὑπὸ θεοῦ. Sententiae summa, quae periit, huc fere redibat: μή τινα ἐπιβουλὴν [κατὰ σοῦ ᾔσθησαι. Ἐπιβουλεύομαι μὲν ἐπιβουλήν], εἶπε βασιλεύς, καὶ μεγίςην κτέ. Etiam nunc describentis oculi ad ἐπιβουλήν in vicinis repetitum aberraverunt.

Editur p. 109, 27: ὁ θεὸς ἐνδεδήμηκεν εἰς τὴν ἐμὴν ψυχὴν πολὺς καὶ σφοδρός. ἐρῶ . . . . . [δει]νὸν μὲν ὁμολογεῖν, ἀληθῶς δὲ ἑάλωκα. E Codice haec enotavi: »καὶ σφοδρὸς . . δεινὸν μὲν ὁμολογεῖν: δει *non prorsus certum est*." Nescio unde ἐρῶ invectum fuerit, quod sane friget. Nil aliud requiro quam: πολὺς καὶ σφοδρός. καὶ δεινὸν μὲν ὁμολογεῖν κτέ. Quod sequitur: ταῦτα ἅμα λέγων ἐνεπλήσθη δακρύων ὥςε μηκέτι δύνασθαι προσθεῖναι τοῖς λόγοις non est sanum. Itaque Editor substituit: ὥςε μηκέτι [μηδὲν] δύνασθαι προσθεῖναι τοῖς λόγοις, verum isti Graeculi non ita loquuntur. Chariton, si hoc voluisset, προσθεῖναί τι scripturus fuisset. Mihi προσθεῖναι mendosum esse videtur. Suspicor dedisse Sophistam: ὥςε μηκέτι δύνασθαι πέρας ἐπιθεῖναι τοῖς λόγοις. Prae lacrymis *absolvere* orationem non potuit.

Intelligi non potest id quod legitur p. 111, 10: ἐν θήρᾳ δ' ἐνδιατρίβειν ἢ τοῖς βασιλείοις καὶ ἐγγὺς εἶναι τοῦ πυρός. Emendaverim: θήρᾳ δ' ἐνδιατρίβειν [βέλτιον] ἢ τοῖς βασιλείοις. Βέλτιον pro *satius est* legitur p. 57, 6: βέλτιον ποιήσασθαι τὴν

ζήτησιν ἐπιπονωτέραν ἢ λυθῆναι τοὺς νόμους, ubi scriptor Atticus dedisset: ἢ καταλῦσαι τοὺς νόμους.

Simili vitio laborant ea quae praecedunt p. 111, 8: Ἄπαγε δὲ τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν εἰς πάσας ἡδονάς. Μάλιστα δὲ κυνηγεσίοις ἐξαιρέτως χαίρεις, quae in hunc modum constitue: εἰς πάσας ἡδονάς, μάλιστα δ' εἰς κυνηγέσια, οἷς ἐξαιρέτως χαίρεις.

In vicinia dubito utrum Charitonis an scribarum foedum errorem teneamus in verbis: Οἶδα γάρ σε ὑφ' ἡδονῆς διημερεύοντα ἄβρωτον, ἄποτον. Quis non saepe legit apud Veteres ἄσιτον καὶ ἄποτον? Et quis umquam vidit ἄβρωτον alio sensu positum quam quo occurrit apud Theophrastum in Charact. XIV. 3. ubi narratur ὁ ἀναίσθητος ἐν ἀγρῷ αὐτὸς φακῆν ἕψων δὶς ἅλας εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλὼν ἄβρωτον ποιῆσαι, et apud Menandrum Athen. p. 146. E.

οἱ δὲ τὴν ὀσφὺν ἄκραν
καὶ τὴν χολὴν ὀστᾶ τ' ἄβρωτα τοῖς θεοῖς
ἐπιθέντες αὐτοὶ τἄλλα καταπίνουσ' ἀεί.

vides igitur quam lepide rex Persarum ἄβρωτος esse dicatur. Sed apud Sophoclem, aiunt, dictus est ἄβρωτος ὁ νῆστις. Polluci denuntiatur testimonium VI. 39. qui scribit ἄβρωτος δὲ ὁ νῆστις παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ ἀβρωσία ἡ ἀσιτία. Sed corruptus, mihi crede, testis est. Satis peccavit Sophocles quum anchoram νηὸς ἰσχάδα dixisset. Quid igitur dixerat pro νῆστις? Nempe ἀβρώς splendide dixit pro νῆστις, quemadmodum ὠμοβρώς pro ὠμηστής in noto fragmento:

ὠμοβρὼς ἐδαίσατο | τὸν Ἀστάκειον παῖδα.

Ἄβρωτος apud Pollucem eiusdem monetae est atque θριπηδέστατον, quod Bekkerus in § 38. retinuit pro θριπήδεστον. Omnibus diligenter expensis illuc inclino ut credam scribarum esse facinus, non Charitonis, qui quod apud Xenophontem legerat ἄσιτον καὶ ἄποτον ad suum regem Persarum transtulit. Compara mihi modo hos duos locos in Cyropaed. IV. II. 46: ἐν θήρᾳ πολλάκις ἄσιτοι (καὶ ἄποτοι forte addendum) καρτεροῦμεν, et VII. v. 53: μετὰ σοῦ ἄσιτος καὶ ἄποτος διημέρευον. Imprimis huc facit locus in Cyropaed. VIII. I. 43. sqq. ubi rex Persarum si quando venatum exiisset dicitur curare solitus ὅπως οἱ δοῦλοι μήτε ἄσιτοι μήτε ἄποτοί ποτε ἔσοιντο, sed ingenuis nihil horum secum ferre.

Non est difficile locum lacuna hiantem sanare p. 153, 12: τὰ μὲν οὖν πρῶτα — ὁ δῆμος ἐπίςαται· καὶ γὰρ τὸν γάμον ὑμῶν αὐτὸς ἔζευξε * * τὴν τῶν ἀντιμνηςευομένων ἐπιβουλὴν εἰς ψευδῆ ζηλοτυπίαν [καὶ ὡς] καιρίως ἔπληξας τὴν γυναῖκα πάντες ἔγνωμεν καὶ ὅτι δόξασα τεθνάναι πολυτελῶς ἐκηδεύθη. Editor de suo καὶ ὡς interposuit: melius rescribes: ἔζευξε· (καὶ ὅτι διὰ) τὴν — ζηλοτυπίαν καιρίως ἔπληξας τὴν γυναῖκα πάντες ἔγνωμεν καὶ ὅτι κτέ. Praeterea vs. 18. requiritur τά τε τούτων ἐφεξῆς — καὶ ταῦτα ἴσμεν pro τὰ δὲ τούτων ἐφεξῆς. Continuatio enim in his inesse debet, non oppositio, quae instituitur demum p. 154, 1: σὺ δὲ ἡμῖν διήγησαι κτέ. Falsa illa oppositionis species peperit scioli interpolationem, quam optime Hirschigius expunxit. Est enim in Codice: τὰ δὲ τούτων ἐφεξῆς [ἡμῖν ἀπάγγειλον] ὅτι Θήρων ὁ τυμβωρύχος κτέ. prorsus contra loci sententiam, nam nota haec erant populo et sequitur mox καὶ ταῦτ' ἴσμεν, neque verbo ἀπαγγέλλειν in tali re locus. Est igitur apertum additamentum stulte a sciolo interpositum, cuiusmodi complura alia hunc libellum commaculant maximam partem nunc Criticorum ὀβελοῖς confixa. Multa dudum alii deprehenderunt, multa primus omnium Editor sagaciter detexit, supersunt etiam plura, quorum nonnulla nunc monstrare iuvat. Insigne et permolestum emblema onerat locum p. 88, 6, qui sic expediendus est ut retineantur haec: ἡ Φήμη προκατελάμβανε τὴν πόλιν ἀπαγγέλλουσα πᾶσιν ὅτι παραγίνεται γυνὴ ὁποίαν ἐπὶ γῆς ἄλλην ἥλιος οὐχ ὁρᾷ. Interponuntur nunc inter γυνή et ὁποίαν verba κάλλος οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλά τι θεῖον, quae sunt quidem Charitonis verum cum novo scripturae vitio huc migrarunt ex p. 3, 7. unde nescio quis in ora libri adscripsit κάλλος οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλὰ θεῖον. Irrepserunt deinde, ita uti fit, in alienam sedem et nunc stolide ea divellunt quae arctissime coniungenda sunt et a Charitone coniuncta fuerunt. Similis fraus nos ludificatur p. 76, 31: Μιθριδάτης δὲ ἔχαιρεν ἐλπίζων ὅτι καθάπερ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς ἔφεδρος μὲν ὢν μεταξὺ Χαιρέου τε καὶ Διονυσίου αὐτὸς ἀκονιτὶ τὸ ἆθλον [Καλλιρρόην] ἀποίσεται. Multa in his turbata sunt: primum omnium sciolo reddamus Καλλιρρόην, quod tam insulse additur quam eleganter omittitur. Ne potuit quidem addi nomen in illa comparatione. Deinde

quid sibi vult *μέν* in verbis *ἔφεδρος μὲν ὤν*? Plane nihil. Itaque Editor expunxit. Melius *μένων* repones. Sed superest aliud etiam emblema. *Ἔφεδρος* quis dicatur pueri sciunt: sed quid est *ἔφεδρος μεταξὺ Χαιρέου τε καὶ Διονυσίου*? *Subsessor* non est *inter* depugnantes *medius* sed victori paratus adversarius integer. Haec sola genuina esse arbitror: *καθάπερ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς ἔφεδρος μένων αὐτὸς ἀκονιτὶ τὸ ἆθλον ἀποίσεται*. Simillimus locus est p. 6, 28: *ὁ δὲ πόρνος — βασιλέων ἀγωνισαμένων αὐτὸς ἀκονιτὶ τὸν ϛέφανον ἤρατο*, et p. 99, 23: *ἐκείνοις δὲ καὶ μᾶλλον* (*τὴν* insere) *πρὸς ἀλλήλους ἐξῆψε φιλονικίαν τὸ ἆθλον βλεπόμενον*, id est *ἡ Καλλιρρόη βλεπομένη*, et p. 133, 15: *ἔχεις τὸ κάλλιϛον ἆθλον τῆς ἀριϛείας*, nempe *τὴν Καλλιρρόην*.

Absurdum emblema omnium adhuc oculos effugit p. 95, 26: *θαρρῶ δὲ, βασιλεῦ, τῇ σῇ δικαιοσύνῃ* [*καὶ τοῖς γάμοις*] *καὶ τοῖς νόμοις οὓς ὁμοίως σὺ πᾶσι τηρεῖς*. Iocularem in modum inter *iustitiam* ac *leges οἱ γάμοι* interpositi sunt. Sed mera est dittographia: *καὶ τοῖς γάμοις* describentis error est, cuius est emendatio adscriptum *καὶ τοῖς νόμοις*. Nunc utraque scriptura ineptissime coniungitur. Vidi et alibi *γάμον* et *νόμον* inter se locum mutare. Dabo luculentum ex Demosthene exemplum, apud quem editur p. 1002, 11: *εἰ γὰρ οὕτω δαπανηρὸς ἦν ὥϛε γ ά μ ῳ γεγαμηκὼς τὴν ἐμὴν μητέρα ἑτέραν εἶχε γυναῖκα κτέ.* sed quis non videt *ν ό μ ῳ γεγαμηκώς* ab Oratore esse scriptum?

Non est aliud genus additamenti insulsius quam illud cuius exemplum est p. 26, 13: *τοιαῦτα ὀδυρομένῃ μόλις ὕπνος ἐπῆλθεν* [*αὐτῇ*]. Nemo in talibus participio addit inficete pronomen praeter sciolos, qui passim *αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτόν* et sim. antiquis scriptoribus obtrudere solent. Saepissime videbis istiusmodi pronomina incerta sede in libris volitare, quod et ipsum est fraudis indicium. Non potuit *αὐτῇ* ineptiore loco poni quam ubi nunc adhaesit. Redeat igitur illuc unde venit. Chariton saepissime ita loquitur: pauca de multis vide p. 42, 2: *ταῦτα λογιζομένῃ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ὕπνος ἐπῆλθε πρὸς ὀλίγον*, p. 61, 4: *ταῦτα ὀδυρόμενον παρεμυθεῖτο Πολύχαρμος*, p. 64, 24: *ἔτι βουλομένην λέγειν ἐπέσχε τὰ δάκρυα*, et alibi passim.

Alio genere erroris praepositio male intulit pedem p. 80, 1: *αὐλὸς ἐφθέγγετο καὶ [δι'] ᾠδῆς ἠκούετο μέλος.* Minime huc facit *ἡ δι' αὐλοῦ μοῦσα*, quod comparavit Dorvillius. Praecedentis voculae ΚΑΙ duae litterae male repetitae ineptum ΔΙ pepererunt. Simillimus Charitonis locus est p. 107, 28: *αὐλὸς ἤχει καὶ σύριγξ ἐκελάδει καὶ ᾄδοντος ἠκούετο μέλος.* Perinde esse vides *ᾄδοντος* et *ᾠδῆς μέλος ἀκούειν.*

Addam locum ubi Editorem fallax interpolationis species decepit. Edidit p. 81, 1: *ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν ὁ Διονύσιος, ἦν γὰρ αὐτῷ φίλος, καὶ ἰδιολογίαν ᾐτήσατο. Ἱκετεύω σε, φησίν, ὦ δέσποτα κτέ.* In Codice est *ἰδιολογίαν ᾐτήσατο μόνος.* Non poterat hoc hercle *cum pluribus* facere, itaque Editor *μόνος* delevit. Sed nihil satis tuto deletur nisi quum intelligitur, quo tandem modo nasci potuerit. Fac Graeculos esse quamtumvis stultos et ineptos, ut revera sunt, nemo tamen ad *κοινολογίαν ᾐτήσατο* adscribere potuit *μόνος.* Latet alius error: emenda: *καὶ ἰδιολογίαν αἰτησάμενος· ἱκετεύω σε, φησίν, ὦ δέσποτα.* Sic simul apte composita oratio est et apparet unde *μόνος* sit natum.

Eodem modo Editor emblema esse suspicatus est in loco aliter vitiato p. 18, 30. In Codice est: *κατηγορείτω τῶν μὴ παρόντων. οὐδὲ γὰρ ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν. ἀλλ' ἐμβαίνετε.* Verba *οὐδὲ — ζῶμεν* non sunt expungenda, ut fecit Editor, nam quis umquam ea illic interposuisset? sed inter *παρόντων* et *οὐδέ* lacuna erat indicanda.

Haec igitur sunt interpolationis exempla. Transeo ad alia mendorum genera. Insigni et manifesto errore infectus est locus p. 105, 13: *ἐξήγαγε πειρατῶν παρ' οὐδὲν μέλλουσαν φονεύεσθαι.* Non est haec Graeca oratio: *παρ' οὐδέν* nullo pacto cum *μέλλω φονεύεσθαι* componi potest. Parata est certa medicina: corrigendum est enim: *παρ' οὐδὲν ἐλθοῦσαν φονεύεσθαι.* Cuiuslibet aetatis scriptores Graeci cum infinitivis componunt *παρὰ μικρὸν ἦλθον, παρ' ὀλίγον ἦλθον, παρὰ τοσοῦτον ἦλθον, παρ' ἐλάχιστον ἦλθον* et *παρ' οὐδὲν ἦλθον.* Apponam exempla compluscula, ne ulla possit esse dubitatio. Euripides in Heraclidis vs. 295. quum vellet dicere *παρὰ μικρὸν ἦλθον ἀπολέσθαι* splendidius dixit:

ὡς παρὰ μικρὸν ψυχὴν ἦλθον διακναῖσαι.

Notus est locus Thucydidis VIII. 76: ἡ Σάμος παρ' ἐλάχιστον δὴ ἦλθε τὸ Ἀθηναίων κράτος τῆς θαλάσσης [ὅτε ἐπολέμησεν] ἀφελέσθαι, in quo loco simul cogita an insulsissimum emblema concoquere possis. Mirum ni Samii *in media pace* Atheniensibus maris imperium eripuerint. Duo sunt loci Isocratei: in Areopagit. § 6: παρὰ μικρὸν ἤλθομεν ἐξανδραποδισθῆναι, et in Trapezit. § 42: παρὰ μικρὸν ἦλθον ἀποθανεῖν ἄκριτος. Aeschines in Ctesiphontea sub finem § 258: παρ' οὐδὲν μὲν ἦλθον ἀποκτεῖναι, ἐξεκήρυξαν δ' ἐκ τῆς πόλεως. Eodem modo saepe loquuntur sequiores. Polybius I. 43: παρὰ μικρὸν ἦλθον ἀπολέσαι τὰ πράγματα. Plutarchus in Pyrrho cap. 14: (τὴν Καρχηδόνα) Ἀγαθοκλῆς — λαβεῖν παρ' οὐδὲν ἦλθεν. Idem in libro *de adulatore et amico* p. 56. F. τὰ Ῥωμαίων παρ' οὐδὲν ἦλθεν ἀνατρέψαι, ubi Wyttenbachius omnes Plutarchi locos indicavit, quibus idem loquendi genus recurrit. Horum ego quosdam apponam, quod cur faciam mox indicabo. Legitur in Camillo 8: παρ' οὐδὲν ἐλθόντας ἀπολέσθαι, in Aristide 20: παρ' οὐδὲν ἦλθεν ἀπολέσθαι, in Catone minore 11: τὴν παρ' οὐδὲν ἐλθοῦσαν ἀπολέσθαι πατρίδα, et in cap. 23: παρ' οὐδὲν ἐλθὼν καταποντωθῆναι, in Comparat. Agesilai et Pompeii 3: παρ' οὐδὲν ἦλθε τὴν Σπάρτην ἀποβαλεῖν, in Alexandro 62: παρ' οὐδὲν ἦλθε τὰ πράγματα λαβεῖν Ἀλέξανδρος, denique in Cicerone 39: ὁ Κικέρων παρ' οὐδὲν ἦλθεν ἀναιρεθῆναι. Eodem modo loquitur Lucianus in Pseudomant. 57: παρὰ τοσοῦτον ἐλθὼν ἀποθανεῖν, et in Var. Hist. II. 43: παρ' ὀλίγον ἐλθοῦσα κατενεχθῆναι, et in Cataplo 4: παρὰ τοσοῦτον ἦλθε διαφυγεῖν. Sed iam exemplorum satis superque est. Apparere ex his arbitror non nisi *aoristum* ἐλθεῖν in ea locutione usitatum esse: ipsa rei natura reliqua tempora verbi ἰέναι respuit. In praesenti dicitur ὀλίγου δέω, μικροῦ δέω, τοσούτου δέω, in aoristo παρ' ὀλίγον, παρὰ μικρόν, παρὰ τοσοῦτον ἦλθον. Vide nunc mihi quid designaverint futiles Graeculi in Isocratis Trapezitico l. l. Libri omnes ad unum exhibent παρὰ μικρὸν ἐδέησα ἄκριτος ἀποθανεῖν, solus Urbinas, ut solet, manum Oratoris servavit integram: παρὰ μικρὸν ἦλθον ἀποθανεῖν ἄκριτος. I nunc et crede libris. Bis in ea locutione vitiati sunt Polybii et Codices et Editiones: I. 45. Bekkerus edidit: παρ'

οὐδὲν ἐλθόντες τοῦ πάσας ἀποβαλεῖν τὰς παρασκευάς, et II, 55: παρ' ὀλίγον ἦλθε τοῦ μὴ μόνον ἐκπεσεῖν ἀλλὰ καὶ τοῖς ὅλοις κινδυνεῦσαι. Bis Graeculi τοῦ soloece inferserunt de suo. Dabis mihi Graecum esse παρ' οὐδὲν ἦλθεν ἐκπεσεῖν, non τοῦ ἐκπεσεῖν. Dabis nunc mihi hoc quoque Charitonem scripsisse; παρ' οὐδὲν ἐλθοῦσαν φονεύεσθαι, non παρ' οὐδὲν μέλλουσαν φονεύεσθαι.

Iocularis admodum error commissus est p. 88, 22. Dionysius formosissimam uxorem Babylonem ducens et misere adulteros reformidans ita secum agit: πολλοὶ Πάριδες ἐν Πέρσαις. οὐχ ὁρᾷς τοὺς κινδύνους, οὐ τὰ προοίμια; πόλεις ἡμῖν ἀπαντῶσι καὶ θεραπεύουσι σατράπαι. Non credo duas res magis ridicule coniungi posse quam τοὺς κινδύνους et τὰ προοίμια. Quid cesso veram scripturam expromere, quae haec est: οὐχ ὁρᾷς τοῦ κινδύνου τὰ προοίμια; πόλεις (ὅλαι) ἀπαντῶσιν, quae tam simplex est, ut commendatione non indigeat. Scite poni solent tali sensu τὰ προοίμια. Chariton ipse p. 103, 13; δύσελπιν δέ με πεποίηκε τῆς δίκης τὸ προοίμιον. Similia apponit Dorvillius in Animadv. p. 443. et ab illo laudatus Wesseling. ad Diod. Sic. Tom. II. p. 531. Quae igitur erant periculi, quod anxie metuebat, τὰ προοίμια? Quod *effusa civium multitudo* advenienti veniebat obviam. Saepe praecedente πόλεις sequens ὅλαι vel ὅλας periisse animadverti. Ne ulla supersit dubitatio compara p. 83, 30: πόλεις ἀπήντων ὅλαι καὶ τὰς ὁδοὺς ἐϛενοχώρουν οἱ συντρέχοντες ἐπὶ τὴν θέαν, quae sic suo more repetit: πόλεις ὅλαι ἡμῖν ἀπαντῶσιν.

Factum est id quod nusquam alibi p. 110, 14. nempe vitiosam lectionem Codex obtulit, veram Cocchius. Mira res est sed vera. Editor male Codicem nunc quidem secutus exhibuit: τοῦτ' ἴσως ἀληθές ἐϛιν ὅ λέγεις ὅτι θεῶν τις ἐϛὶν ἥδε ἡ γυνή· οὐδὲ γὰρ ἀνθρώπινον τὸ κάλλος· πλὴν οὐχ ὁμόλογα. Προσποιεῖται δὲ Ἑλληνὶς εἶναι Συρακουσία. Καὶ τοῦτο δὲ τῆς ἀπάτης ἐϛὶ σημεῖον. Ἐλεγχθῆναι γὰρ οὐ βούλεται. Cocchius pro ὁμόλογα, quod diserte in Codice scriptum est, ὁμολογεῖ substituit. Interdum (ut Reiskius ad Dionem Chrys. alicubi iocatur) vel caeca gallina granum reperit. Nihil verius est quam ὁμολογεῖ. Dederat Chariton: ἴσως — θεῶν τις ἐϛὶν ἥδε ἡ γυνή. — πλὴν οὐχ ὁμολογεῖ, προσποιεῖται δὲ Ἑλληνὶς εἶναι Συρακου-

σία. — ἐλεγχθῆναι γὰρ οὐ βούλεται. Sic demum omnia apte composita sunt et recte decurrunt.

Percurram nunc ordine totum librum et ut quodque incidet animadversione dignum breviter annotabo.

Offendo in limine p. 3, 22: ἐζήτησε δὲ τοιόνδε τὸν καιρόν. Ἀφροδίτης ἑορτὴ δημοτελὴς καὶ πᾶσαι σχεδὸν αἱ γυναῖκες ἀπῆλθον εἰς τὸν νεών. Mendosum est ἐζήτησε: non *quaesivit* hanc occasionem, sed oblata usus est. Legerim: ἐτήρησε δέ. cf. p. 28, 14: ἐπετήρει δὲ καιρόν, et p. 113, 14: καιρὸν οὖν ἐπιτηρήσας ἧκε πρὸς αὐτήν. Promiscuo usu omnes τηρεῖν et ἐπιτηρεῖν in tali re usurpabant, ut Menander:

τηρῶ τὸν Δία | ὕοντα πολλῷ.

Praeterea ἦν excidit sic retrahendum: Ἀφροδίτης ἑορτὴ (ἦν) δημοτελής. Similiter corrige p. 107, 26: πάντα δὲ (ἦν) εὐθὺς μεϛὰ θυόντων. Recurrit idem vitium p. 29, 2: καλὴ μὲν ἡ δέσποινα ἡμῶν καὶ περιβόητος, ταύτης δ' ἂν θεραπαινὶς ἔδοξεν, imo vero: καλὴ μὲν (ἦν) ἡ δέσποινα ἡμῶν. Ecquis est qui serio credat ἦν quemadmodum ἐϛὶν omittere licere?

Infeliciter suppleverunt p. 4, 9: τοῦ θεοῦ πολιτευσαμένου τήνδε τὴν (συνοδίαν). Graeculorum verbum est συνοδεύω pro συμπορεύομαι, unde συνοδεία formatur *commune iter*. Diximus diligenter de hac sequiorum συνηθείᾳ in Nov. Lectt. p. 480. Verbum συνοδεύειν Veteribus inauditum apud Charitonem legitur p. 30, 21: φίλοι παρεκαλοῦντο συνοδεύειν, et sine praepositione p. 130, 16: μετὰ πάσης τῆς θεραπείας ὁδεύειν, et hinc formatum nomen p. 126, 24: ψάμμος ἀδιόδευτος. Reponendum est συνοδείας p. 109, 1: σύ με ἀφείλου καλῆς συνοδείας, ubi editur συνοδίας. Cupiebat miser una cum Callirrhoë ire per iter tenebricosum illuc unde negant redire quemquam. Hoc loco reposuerim: τήνδε τὴν (συντυχίαν).

Quod pater admonet filium p. 4, 28: οὐκοῦν οὐδὲ πειρᾶσαί σε δεῖ, nisi corriges accentum scurriliter dictum erit. Πειρᾶν est verbum amatorium, ut apud Lysiam I. 12: ἵνα σύγε πειρᾷς ἐνταῦθα τὴν παιδίσκην, et passim, ut Latinum *tentare*. Graeculi pro πειρᾶσθαι dicebant πειράζειν, ut in Anacreonteis:

φέρε, φησὶ, πειράσωμεν | τόδε τόξον.

Breve α est, ut vides. Etiam hic rescribe πειράσαι, id est πειραθῆναι.

Pag. 5, 13: *ἡδίονα ταύτην τὴν ἡμέραν ἤγαγον οἱ Συρακούσιοι τῆς τῶν ἐπινικίων.* Corrigendum arbitror: *ἥδιον τ. τὴν ἡμέραν διήγαγον*, namque hoc Graecum est *ἡδέως διάγειν τὴν ἡμέραν*, non *ἡδεῖαν ἄγειν*, ut dicitur *ἄγειν ἑορτήν.* Nondum me poenitet in Nicomachi versiculo apud Athen. p. 291. A. correxisse:

ἀπραγμόνως δὲ δίαγε νῦν τὴν ἡμέραν,

pro *διαγενοῦ.* Saepissime vidi ΔΙ excidisse, ubi Ν praecedit. Etiam alibi *διάγειν* ea de causa in *ἄγειν* abiit, de qua re dicam ad Demosthenem. Quemadmodum *ἡδέως* et *ἥδιον διάγειν τὴν ἡμέραν*, sic p. 94, 6. dixit: *τοιαῦτα ὀδυρομένη τὴν ἡμέραν ὅλην ἀθύμως διήγαγεν.*

Periit necessaria vocula p. 6, 20: *εἰ μέν τις ἐξ ἡμῶν ἐγήμεν οὐκ ἂν ὠργίσθην, ὥσπερ (γὰρ) ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἕνα δεῖ νικῆσαι τῶν ἀγωνισαμένων.* Vulgo *γάρ* abest cum magno sententiae detrimento.

Pag. 7, 7. scribe: *χειροτονήσατ' ἐμέ* pro *χειροτονήσατέ με.* »*Me* ducem constituite," concitate dixerat.

Dubia lectio est p. 7, 17: *πάντες — αὐτοῦ τὴν γνώμην ἐπεψηφίσαντο*, nam alibi dixit: *οὐδετέρα γνώμῃ Θήρων ἐπεψήφισε.* Miseri Graeci in longa servitute obliti erant quid esset *ψηφίζεσθαι*, quid *ἐπιψηφίζειν.* Non satis diligenter Chariton Thucydidem et Xenophontem legerat, ut hoc didicisset. Credidit poni posse pro *τῇ γνώμῃ προσθέσθαι.* Accedat hoc reliquis eius erroribus. Nihilo meliora notavimus Lucianum et Plutarchum in huiusmodi rebus scribere.

Pag. 9, 27: *ἀπῆγον εἴς τι χωρίον ἠρεμαῖον*, imo vero *ἐρημον.* Passim, etiam in Charitonis libro, *ἠρεμία* et *ἐρημία* confunduntur. *Homo ἠρεμαῖος* (*tranquillus*) esse potest, *locus* non potest.

Lege p. 10, 3: *ἵνα τοῦτο πιστεύσῃς* et p. 18, 22: *τίς — τοῦτο πιστεύσει;* Utrobique male *τούτῳ* scribitur. Emendata lectio aetatem tulit p. 128, 24: *ταῦτα μὲν πιστεύσομεν.*

Non reperio veram lectionem p. 11, 5: *πρώτη τοῦ ἀνδρὸς ᾔσθετο τὴν ἀναπνοὴν καὶ χαίρουσα αὐτῷ προσέδραμεν.* *Adesse* virum sensit, non *spirare*, ut opinor. Eadem mirifica scriptura comparet p. 137, 13: *θεασάμενος — ἐγκεκαλυμμένην εὐθὺς ἐκ τῆς ἀναπνοῆς καὶ τοῦ σχήματος ἐταράχθη τὴν ψυ-*

χήν, quod quid sit exspecto qui me doceat. Post paucos vs. recurrit ἀναπνοή p. 11, 10: ὁ ποῦς κατὰ τοῦ καταφράγματος ἐνεχθεὶς ἐπέσχε τῆς παιδὸς τὴν ἀναπνοήν, hoc demum quid sit intelligimus.

Pag. 11, 20: scribe ἐπεὶ δέ pro ἔτι δέ et locum ita constitue: ἐπεὶ δὲ καομένων καὶ τεμνομένων αὐτῶν ἔμαθε τὴν ἀλήθειαν, τότε ἔλεος αὐτὸν εἰσῆλθε κτέ. Utiliter hos locos comparabis p. 70, 14: ἐπεὶ δὲ — τὸ ἔργον ἠνύσθη, τότε ἤδη καὶ τὴν ἐκκομιδὴν ἐμιμήσατο, p. 79, 7: ἐπειδὰν μάθῃ — τότε — ἀπαγαγεῖν, p. 88, 13: ἐπεὶ δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἔμελλεν εἰσιέναι, τότε ἤδη καὶ μᾶλλον ἐνεπίμπρατο. Etiam voculae εἰ sic τότε respondet, ut p. 64, 9: τότε ἄν σοι ἠπιστάμην χάριν εἴ μοι Χαιρέαν ἐτήρησας.

Si apud scriptorem veterem legeretur id quod legitur p. 11, 25: οἱ ἄρχοντες ἐκλήρουν δικαστήριον certum mendum teneremus. Appellatur hoc apud Veteres certo usu πληροῦν δικαστήριον, non κληροῦν. Scribae in his titubant: credo, quia apud sequiores κληροῦν erat usitatum pro *iudices sortiri*, *sorte ducere*. Apud Veteres κληροῦν est *in sortem coniicere*, ἀποκληροῦν *sorte ducere*, *sortito constituere*, quamobrem δικαστήριον κληροῦν absurdum est: poterat quis τοὺς δικάζειν βουλομένους κληροῦν et sic τῶν λαχόντων πληροῦν τὸ δικαστήριον. Inclino in eam partem ut existimem Charitonem quoque emendate scripsisse ἐπλήρουν. Solet passim Oratores Atticos imitari, in quorum libris antiquioribus, ut opinor, nondum mendosa scriptura κληροῦν occurrebat.

Corrigenda est interpunctio p. 13, 30. sq. in hunc modum: Θήρων γάρ τις ἦν — λῃστὰς ἔχων ἐφορμοῦντας τοῖς λιμέσιν, ὀνόματι πορθμεῖον πειρατήριον συγκροτῶν. Οὗτος τῇ ἐκκομιδῇ παρατυχὼν κτέ. Vulgo ὀνόματι — συγκροτῶν cum οὗτος coniunguntur, quod sibi primum locum postulat, ut 14, 31.

Vitiosa et inepta est verborum abundantia p. 15, 7: τὰ δὲ περὶ Καλλιρρόην δευτέραν ἄλλην ἐλάμβανε παλιγγενεσίαν, quasi vero iam semel *antea* revixisset et nunc revivisceret *iterum*. Satis erat τὰ περὶ Κ. ἐλάμβανε παλιγγενεσίαν, ut loquitur Philo apud Stephan. ἀμήχανον παλιγγενεσίαν τὸν κόσμον λαβεῖν. Unde autem molestum emblema nasci potuerit non perspicio.

Expunge accentum p. 15, 27: *τίνα τίς ἄγγελον πέμψει;* imo vero *τίνα τις*, ut in tali re usitatum est dicere, ut *ποῖ τις οὖν φύγῃ; τί γὰρ ἂν πάθοι τις;* pro *ποῖ οὖν φύγω; τί γὰρ πάθω;* Subridicule, ut vides, ea loquendi forma utitur foemina in sepulcro inclusa, sed hoc Graeculi non sentiunt.

In Codice legitur p. 16, 3: *ἐμβαίνων δὲ πρῶτον ἐπέταξε τὴν ὑπειρεσίαν* (* lacuna 10. litterarum) *τοῦτον. ἐκβαίνων* Reiskius reponit. Editor dubitanter *πρῶτος* commendat. Non debebat dubitare: praesens *ἐκβαίνων* postulat *πρῶτος*. Si *πρῶτον* voluisset *ἐκβάς* scribere debuisset. Recte *τὴν ὑπηρεσίαν τὸν τρόπον τοῦτον* restitutum est, sed superest mendum in *ἐπέταξε*. Corrigendum est: *ἐκβαίνων δὲ πρῶτος διέταξε τὴν ὑπηρεσίαν.* Deinde *τὴν διάταξιν* enarrat, in qua *πέμπτος δ' αὐτός* ubi praecedit *τέσσαρας μὲν ἀπέστειλεν* habet vitiosam ambiguitatem, quam paulo melior scriptor sedulo evitasset. Scilicet *ἀττικίζει* Chariton, et ubi vult dicere *ipse cum quatuor aliis* lubenter ponit *πέμπτος αὐτός*, nam sic Thucydides et Attici loquebantur. Deinde suppleverim: *τοὺς δὲ λοιποὺς ζ' (ἑπτά) [ἦσαν γάρ σύμπαντες ἑκκαίδεκα]*, quod propter *γάρ* prorsus est necessarium.

Facile qui hoc aget odorabitur fraudem in his: *τοὺς δὲ λοιποὺς μένειν ἐπὶ τοῦ κέλητος ἐκέλευσε καὶ τὰς κώπας ἔχειν ἐπτερωμένας*, namque lembus ipse, ipsa navis recte dicitur *ταῖς κώπαις ἐπτερωμένη* quum est *erectis remis* veluti pennis ad provolandum *parata*. Ipsi remi quomodo *ἐπτερωμένοι* dici possint non assequor. Multa in hanc rem collegit Dorvillius p. 104, veluti *πτερώσας τὴν ναῦν, κώπαις πτεροῦσι τὴν ναῦν, ἐνέθηκαν τῷ σκάφει καὶ πτερώσαντες αὐτὸ ταῖς κώπαις ἔφυγον.* Itaque vehementer dubito an *αὐταὶ αἱ κῶπαι* dici possint *ἐπτερῶσθαι*. In epigrammate, quod Dorvillius p. 105. frustra tentavit, pro:

ἐξηρέτμοις πτέρυξιν ΗΓΑΙΜΕΝΟΣ

emendandum est *ἠγλαϊσμένος*.

Ut saepe alibi excidit *μέν* p. 19, 6: *ᾐσθάνετο (μὲν) τὰ καθ' ἑαυτὴν — προσεποιεῖτο δὲ μὴ νοεῖν.* Compara simillimum locum p. 33, 8: *συνῆκε μὲν τὴν αἰτίαν, προσεποιεῖτο δὲ ἀγνοεῖν.* Iterum excidit *μέν* p. 63, 4. ubi legendum: *εἰ τὴν (μὲν) θεραπαινίδα τετιμήκαμεν, οὐκ ἀποδώσομεν δὲ τὴν χάριν τῇ Ἀφροδίτῃ.*

Eodem remedio utendum p. 132, 24: σπουδὴ δ' ἦν τοῦ (μὲν) Αἰγυπτίου καταφυγεῖν εἰς Πηλούσιον, τοῦ δὲ Πέρσου θᾶττον καταλαβεῖν, et p. 143, 31: ἐβουλόμην (μὲν) μετ' ἐμαυτοῦ σε ἄγειν ἀλλὰ μεγάλης πράξεως ὑπηρέτην σε ποιοῦμαι.

Paulo calidius Editor p. 19, 29. pro ὅποι χρὴ τὸν ϛόλον ὁρμίσαι substituit τὸν ϛόλον ποιεῖσθαι. Aliquanto lenius corrigas: ὁρμῆσαι, vid. Dindorf. ad Cyropaed. VIII. vi. 20.

Quod in Codice est p. 21, 12. κεκλιμένας τὰς θύρας non erat in κεκλεισμένας convertendum, sed lenissime in κεκλῃμένας. Atticum κέκλῃμαι cum compositis sedulo οἱ ἀττικίζοντες retinuerunt: scribae contra suum κέκλεισμαι et iis qui ἀττικιϛί et qui ἀττικῶς loquuntur pertinaciter obtrudunt.

Corrige p. 21, 18. περίεργον γὰρ ἄνθρωπος φύσει pro ἀνθρώπου φύσις. Passim audies Charitonem illo modo loquentem. Apponam nonnulla, quae omnem scrupulum tibi evellant. Vide p. 37, 16: φύσει γὰρ εὔελπίς ἐϛιν ὁ ἔρως, p. 53, 25: φύσει δὲ φιλόζωόν ἐϛιν ἄνθρωπος, 65, 15: φύσει περίεργόν ἐϛιν ἔρως, p. 88, 8: φύσει δέ ἐϛι τὸ βάρβαρον γυναιμανές. conf. et p. 10, 1: 37, 26. et 38, 14. Recte dicitur περίεργον χρῆμά ἐϛιν ὁ ἄνθρωπος, ut apud Theocritum XV. 83. σοφόν τοι χρῆμ' ὤνθρωπος, sed minus recte ἀνθρώπου φύσις dicetur (χρῆμα) περίεργον esse, quum περίεργος εἶναι dicenda sit.

Dativum pro genitivo revoca p. 21, 24: τέθνηκε γὰρ αὐτῷ ἡ γυνή, ἧς ἤρα. Ipsa sedes vocabuli monstrat emendandi viam, ut statim post recte legitur: τρέφω δ' αὐτῷ καὶ τὴν θυγατέρα. Simillimus locus legitur p. 62, 15: ὁ πρῶτος ἀνὴρ ἐδόκει τεθνηκέναι τῇ γυναικί, et p. 38, 26: ἐτετήκει δ' αὐτῷ καὶ τὸ σῶμα. Recurrit idem mendum p. 64, 24: σῶζέ μου τὸν ὀρφανόν: requiritur enim *serva mihi* σῶζέ μοι τὸν ὀρφανόν.

Dubitabisne admonitus p. 21, 30: pro τίς καλῇ; Λεωνᾶς. rescribere: τί καλῇ; Numquam aliter quam sic in ea re Graecos loqui ecquis est qui nesciat?

Praecedentem syllabam sequens absorpsit p. 22, 1: εὐκαίρως, φησίν, ὦ Λεωνᾶ, συνέβαλον, imo vero (σοι) συνέβαλον. Solent σύ et σοι inter se confundi, ut passim υ et οι: hinc syllaba *fere eadem* bis repetenda semel intercidit. Vitium plane idem sublatum est p. 98, 11: προκαλῇ με πρόκλησιν οὐ-

δαμῶς συμφέρουσαν, recte nunc editur: οὐδαμῶς (σοι) συμφέρουσαν.

Retinenda erat scriptura Codicis p. 24, 5: ἡ δὲ πωλουμένη ἠπίςατο, ubi Editor ἤδη γὰρ πωλουμένη substituit, sed inserta vocula sic scribendum: ἡ δὲ πωλουμένη (μὲν) ἠπίςατο, τῆς δὲ (πάλαι εὐγενείας) τὴν πρᾶσιν εὐτυχεςέραν ὑπελάμβανεν. Diu et multum quaesivi quid lateat in πάλαι εὐγενείας, quae manifesto mendosa et absurda lectio est. Tandem elicui Charitonis manum ex loco, qui legitur p. 40, 15: διὰ τοὺς κινδύνους καὶ τὴν ταλαιπωρίαν οὐ ταχέως συνῆκεν ἐγκύμων γενομένη. Scriptum erat in vetusto libro: τῆς δὲ ΤΑΛΑΙΠΩΡΙΑΣ τὴν πρᾶσιν εὐτυχεςέραν ὑπελάμβανεν, sed situ et madore expalluerunt litterulae et detritae sunt. Stipes igitur πάλαι sibi videre visus apposuit *vocabulum bene Graecum* (εὐγενε)ίας. Emenda igitur: τῆς δὲ ταλαιπωρίας τὴν πρᾶσιν κτέ.

Evidens mendum inest p. 26, 2. in verbis: οὐδὲ εἰς πόλιν ἠνέχθην. Quantocyus reponamus ἤχθην. Satis certum est, ut opinor, discrimen inter ἄγομαι et φέρομαι. Chariton eodem modo loquitur, quo caeteri omnes. Vid. p. 19, 14: ἐπὶ ξένην ἄγομαι γῆν, et p. 13, 12: ἐφέρετο δὲ καὶ Ἀρίςων ἔτι νοσῶν, et aliis locis. Paene gemellus locus est p. 115, 30: διὰ σὲ εἰς Βαβυλῶνα ἤχθην.

Quod emendandum esse conieceram p. 26, 8. in verbis τοσούτῳ διαζευχθεῖσα πάθει, ab Editore occupatum esse vidi, qui bonam ac plane necessariam correctionem nescio quomodo non recepit. Res enim ipsa clamat rescribendum esse τοσούτῳ διαζευχθεῖσα πελάγει. Vocabulum πέλαγος est in eorum numero quibus impense Chariton delectatur. Nonnullos locos apponere iuvat. p. 57, 30: ἕτοιμος ὢν — εἰς τὸ πέλαγος ἑαυτὸν ἀφεῖναι, p. 59, 11: ἀποβλέψας εἰς τὸ πέλαγος, p. 146, 18: ἐκδέχεταί με φοβερὰ πελάγη. Quo sensu πέλαγος apud Atticos dicatur notum est, et quid sit πλεῖν ἐν τῷ πελάγει, et πελάγιοι ἔπλεον, cui oppositum est πλεῖν παρὰ τὴν γῆν. Appellatur idem πελαγίζειν, unde arguitur error scriptoris vel descriptoris apud Charitonem p. 150, 1: ναῦς ἔχων μεγάλας ἐπελαγίζετο, nam ἐπελάγιζε scriptum oportuit.

Misere mulcatus est locus p. 28, 21: ζητεῖς μέν, ὦ τέκνον, πάντως τοὺς σεαυτῆς· ἀλλὰ καλῶς καὶ ἐνθάδε νόμιζε σούς.

Ex ipsa loci sententia restituerim: ἀλλὰ κἀμὲ καὶ πάντας τοὺς ἐνθάδε νόμιζε σούς.

Ubi dicitur Callirrhoë p. 30, 4. suam formam *recuperasse*, scribendum est τὸ ἴδιον κάλλος ἀπελάμβανε, non ἀνελάμβανε.

Ex Charitonis consuetudine correxerim p. 30, 27: ἵππου ἐπέβη πέμπτος (αὐτός), εἷς δ' ἦν ἐν αὐτοῖς καὶ ὁ Λεωνᾶς. In Codice est ἵππῳ ἐπέβη, πέμπτος δέ. εἷς ἦν κτέ.

Infelix Dorvillii coniectura incaute recepta est p. 31, 2. In Codice est: ψόφου δέ ποθεν αἰσθομένη Καλλιρρόη πρὸς αὐτὸν ἐπεστράφη. Corruptum est ποθεν. Itaque Dorvillius ποδῶν substituit. Frustra. Emenda: ψόφου δ' ὄπισθεν αἰσθομένη — ἐπεστράφη.

Periit iterum vocabulum sententiae plane necessarium p. 31, 26: Ἔσπευδον οὖν πάντες τὴν γυναῖκα ἰδεῖν, προσεποιοῦντο δὲ πάντες τὴν Ἀφροδίτην προσκυνεῖν. sed non *simulabant* hoc, nam revera faciebant. Supple: προσκυνεῖν (ἐθέλειν) ut p. 124, 17: προσποιούμενοι ἐθέλειν ἐκείνῳ συστρατεύεσθαι. *Velle* se adorare Venerem simulabant et sic spectaturi Callirrhoën templum ingrediebantur.

Contra Graecorum usum ὅλος ponitur p. 32, 20: ὕπνου μὲν οὐκ ἐλάγχανεν, ὅλος δ' ἦν ἐν τῷ τῆς Ἀφροδίτης ἱερῷ καὶ πάντων ἀνεμιμνήσκετο. Emendandum esse arbitror: ὁ νοῦς δ' ἦν (αὐτῷ) ἐν τῷ τῆς Ἀφροδίτης ἱερῷ. Perdite amantium solet ὁ νοῦς παρὼν ἀποδημεῖν et in illis locis versari ubi suos amores spectaverint. Ὅλος εἶναι ἐπί τινι et ἔν τινι noto usu is dicitur qui in alicuius rei contemplatione aut cogitatione totus defixus est, ut apud Charitonem p. 73, 6: ὅλος δ' ὢν ἐπὶ τῇ ἐννοίᾳ ἐκείνῃ τὸν οἰκέτην ἀηδῶς ἐθεάσατο, sed plane alienum id est ab huius loci sententia. Quod reposuimus passim apud Comicos occurrit. Aristophanes in Vesp. vs. 93:

ὁ νοῦς πέτεται τὴν νύκτα περὶ τὴν κλεψύδραν.

Anaxippus Athen. p. 404. E:

ὁ γὰρ τοιοῦτός ἐστιν οὐ δειπνητικός
πρὸς τῷ φιλεῖν δὲ τὴν διάνοιάν ἐστ' ἔχων.

Menander in Stob. Flor. p. 10, 4:

πρὸς τῷ λαβεῖν γὰρ ὢν ὁ νοῦς τἄλλ' οὐχ ὁρᾷ.

Alexis Athen. p. 23. C:

ὁ νοῦς γάρ ἐςι τῆς τραπέζης πλησίον.

et aliis locis.

Post pauca p. 32, 22: πῶς ἐςράφη, lege πῶς ἐπεςράφη ex p. 31, 2.

Exciderunt nonnulla p. 32, 26: καίτοι γὰρ βαπτιζόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας γενναῖος ἀνὴρ ἐπειρᾶτο ἀντέχεσθαι, καθάπερ δὲ ἐκ κύματος ἀνέκυπτε. Desideratur aliquid post ἀντέχεσθαι, quod verbum nunc amisso obiecto videtur idem quod ἀντέχειν significare, quod barbarum est. Recte Chariton p. 56, 19: καόμενος καὶ τεμνόμενος ἀντεῖχεν ἐπὶ πλέον, et 119, 16: ὡς μηκέτι τὰς πόλεις ἀντέχειν. Praeterea desideratur id cui opponitur ἀνέκυπτε δέ. Qui fluctibus obruitur ἀντέχεσθαί τινος solet ne mergatur, ut in versiculo Menandri naufragium describentis: ἀντέχου τῶν σχοινίων. Dixerat igitur Dionysium quamquam arripuisset aliquid ut enataret tamen obrutum esse sed mox veluti ex undis emersisse.

Syllaba vitiose abundat in his pag. 32, 30: οὐκ αἰσχύνῃ — παιδαρίου πράγματα πάσχων. Genuinum est παιδαρίου πρᾶγμα πάσχων, non πράγματα. Lepidus est Dorvillius annotans: »πάσχων *id est* ποιῶν." Talia olim faciles concoquebant. Acuti Graeci sentiebant τὸ ἐρᾶν non esse πρᾶξιν, sed πάθος τῆς ψυχῆς. Scite nonnulli ψυχῆς ἀργούσης πάθος appellant amorem. Itaque Dionysius sic dixit: οὐκ αἰσχύνῃ παιδαρίου πρᾶγμα πάσχων; ἅπαξ ἰδὼν ἐρᾷς καὶ ταῦτα πενθῶν. Dicitur παιδαρίου πρᾶγμα ut apud Demosthenem *de Corona* p. 233, 9: Εὐρυβάτου πρᾶγμα, οὐ πόλεως ἔργον οὐδὲ χρηςῶν ἀνθρώπων διεπράττεσθε, et saepe alibi. Num tu putas Εὐρυβάτου πράγματα ullo modo dici potuisse? Eodem igitur vitio παιδαρίου πράγματα laborat. Saepe scribae -μα et -ματα confuderunt: in hoc ipso Charitonis libello dederunt p. 18, 19: ἔξεςιν ἐπὶ τούτοις πλάσασθαι καὶ διηγήματα, recte nunc editur διήγημα.

Ubi reposueris παιδαρίου πρᾶγμα πάσχων tamen vitium in his verbis residet, sed ab ipso Charitone, non a scribis, commissum. Veteres dicebant παιδαριῶδές τι πάσχων, ut γελοῖόν τι, τερπνόν τι, et sim. Nemo umquam verbo πάσχειν *nomen* addit sed *adiectivum*. Ostendimus hoc diligenter ad

Xenophontis Anabasin, ubi *βίαια πάσχειν* in *βίαν πάσχειν* abierat, in Nov. Lectt. p. 526.

Rectissime dicitur *γελοῖον πρᾶγμα πάσχειν*, quia *γελοῖόν τι* et *γελοῖον πρᾶγμα* promiscue dicuntur, ut Latine *ridiculum* est, et *res* est *ridicula*. Sed *ἀνδρὸς πρᾶγμα πάσχειν* absurdum est: requiritur enim pro *πάσχειν agendi* verbum *ἐργάζεσθαι*, *διαπράττεσθαι*, *ἐπιδείκνυσθαι*. Optime dixit Demosthenes in Aristocratea p. 671, 10: *π ρ ᾶ γ μ' ἔ π α θ ε τ ο ι ο ῦ τ ο ν οἷον οὐχ ὅτι ϛρατηγὸς ἂν ἠγνόησέ τις εἶναι φάσκων ἀλλ' οὐδ' ὁ τυχὼν ἄνθρωπος*, sed vitiose Chariton *παιδαρίου πρᾶγμα πάσχων* dixit pro *πρᾶγμα παιδαριῶδες*.

Una litterula vitiose abundat p. 33, 10: *τί ἀγρυπνεῖς, ὦ δέσποτα; μή τις πάλιν σε λύπη κατείληφε τῆς τεθνηκυίας γυναικός*; Rescribe: *μή τι πάλιν κτέ.* ut p. 28, 4: *μή τι ἡ νεώνητος ἀποδέδρακεν*; et alibi. Si Chariton *τις* ponere voluisset alio loco id collocasset. Sententia loci *τις* prorsus non admittit.

Verba sunt loco suo mota p. 33, 15: *πῦρ ἐκόμισας εἰς τὴν οἰκίαν, μᾶλλον δὲ εἰς τὴν ἐμὴν ψυχήν*, imo vero *εἰς τὴν ψυχὴν τὴν ἐμήν*, nam *τὴν ἐμήν* ad *οἰκίαν* quoque referri oportere manifestum est.

Leve est, sed admonendum tamen scribi oportere p. 33, 23: *οὐκ εἶδον, ἀλλ' ἤκουσα.* et *τ ο ῦ τ' ἐκεῖνο*, non *ἀ λ λ ὰ ἤκουσα*, et *τ ο ῦ τ ο ἐκεῖνο*. Scribarum ista sunt flagitia, etiam in poëtis sexcenties commissa. In his metrum fraudem redarguit, in illis auris.

In terminatione participii peccatum est p. 33, 26: *καταλαμβάνουσι δὲ καὶ δαίμονας καιροί τινες ε ἱ μ α ρ μ έ ν η ς ἀνάγκην φέροντες ὁμιλίας μετ' ἀνθρώπων.* Et sententia et verba ex Platone ducta sunt. Compara locum ex Phaedone p. 113. A. *καί τινας ε ἱ μ α ρ μ έ ν ο υ ς χρόνους μείναντας πάλιν ἐκπέμπονται*, et in Protagora p. 320. D: *ἐπειδὴ δὲ καὶ τούτοις χρόνος ἦλθεν ε ἱ μ α ρ μ έ ν ο ς γενέσεως.* Emenda igitur: *καιροί τινες ε ἱ μ α ρ μ έ ν ο ι ἀνάγκην φέροντες κτέ.*

Pessime habitus est locus p. 33, 28. ubi in Codice est: *ἡδέως δ' ἂν ἔπειθεν αὐτὸν ὁ Διονύσιος ἀποσεμνύνειν τὴν γυναῖκα καὶ σεβασμιωτέρας ἢ κατὰ ἄνθρωπον ὁμιλίας*, quibus Editor substituit: *ἡδέως ἀνέπειθεν αὐτόν* et *καὶ σεβασμιωτέραν [ἀποφαίνειν]*

ἢ κατ' ἀνθρώπων ὁμιλίαν. Non probo. Retineo ἔπειθεν αὐτόν noto sensu dictum, ut in ἐμαυτὸν πείθω, ὥς γ' ἐμαυτὸν πείθω, et sim. Hanc ipsam locutionem iterum usurpaverat Chariton, sed eam scribae obscurarunt, quem locum primum emendare iuvat. Legitur p. 114, 28: μὴ γὰρ οὕτω μαινοίμην ἵνα ἐμαυτὴν ἀξίαν εἶναι πεισθῶ τοῦ μεγάλου βασιλέως. Quamquam Charitonis dictio multis nominibus est vitiosior, ut hoc loco in ἵνα πεισθῶ pro ὥςε πεισθῆναι (et saepe sic particula ἵνα abutitur Latinam magis quam Graecam veterem loquendi consuetudinem secutus) tamen non tam misere balbutit ut scribere possit: οὐ πείθομαι ἐμαυτὴν εἶναι ἀξίαν τοῦ βασιλέως pro οὐ πείθομαι ἀξία εἶναι. Turpis error est dicere οὐ πείθομαι ἐμὲ εἶναι ἀξίαν, sed plane barbarum est pro ἐμέ ponere ἐμαυτήν. Exime unam litterulam et nihil mali supererit. Emenda: ἵνα ἐμαυτὴν ἀξίαν εἶναι πείσω τοῦ μεγάλου βασιλέως. Simillimus est locus Platonis in Gorgia p. 455. B. ὡς ἐμαυτὸν πείθω — καὶ ἐμὲ εἶναι τούτων ἕνα. Compara et locum in Phaedone p. 97. B. οὐδέ γε διότι ἓν γίγνεται ὡς ἐπίςαμαι ἔτι πείθω ἐμαυτόν. Si perspexeris genuinum esse in altero loco ἡδέως οὖν ἔπειθεν αὐτόν eodem sensu dictum aliqua lux affulgebit reliquis. Cogita modo quid intersit inter πείθειν ἑαυτόν et ἀναπείθειν. Πείθω σε est *induco te ut credas*, ἀναπείθω σε *impello*, *permoveo te* ad aliquid agendum. Itaque ἔπειθεν αὐτὸν ἀποσεμνύνειν τὴν γυναῖκα vitiose dictum est. Intelligi potest: ἔπειθεν αὐτὸν — τὴν γυναῖκα εἶναι σεβασμιωτέρας ἢ κατ' ἄνθρωπον ὁμιλίας, quod si verum est ἀποσεμνύνειν in participium ἀποσεμνύνων refictum cum caeteris apte coalescet. In his satis certum est retinendum esse σεβασμιωτέρας ἢ κατ' ἄνθρωπον, quod tritissimum est loquendi genus. Passim legitur μείζων ἢ κατ' ἄνθρωπον, quod Herodoto restituerim VIII. 38: δύο ὁπλίτας μέζονας ἢ κατ' ἄνθρωπον ἕπεσθαί σφι. Simillimum est in Xenophontis Memorab. IV. 4. 24: βελτίονος ἢ κατ' ἄνθρωπον νομοθέτου, et passim similia leguntur. Caetera autem sunt huiusmodi ut nihil praestari possit.

Leve vitium sed manifestum obsidet verba p. 34, 28: οὔσης δὲ ἐπὶ τὸ πλεῖςον σιωπῆς. Expuncto articulo ἐπὶ πλεῖςον emendandum erit. Dicitur enim ἐπὶ πολύ, ἐπὶ πλέον et ἐπὶ

πλεῖϛον, ut πρὸς ὀλίγον, πρὸς βραχύ, ἐπὶ πολὺν χρόνον et sim. ubi nullus omnino articulo locus est. Compara 10, 8: ἐπὶ πολὺ ἀχανὴς ἔκειτο, 31, 22: ἐπὶ πλέον ὁμιλεῖν καταιδεσθείς, 31, 24: μετ' οὐ πολὺ δὲ ἧκεν, 56, 19: ἀντεῖχεν ἐπὶ πλέον, 126, 14: ἐπὶ πολὺ εὐπλοήσασα, 139, 17: ἐπὶ πολὺ μὲν ἀνεβάλλετο, 42, 2: ὕπνος ἐπῆλθε πρὸς ὀλίγον. Quod in Codice est ἐπὶ τὸ πλεῖϛον nihil significat, cum ὡς coniunctum significat *ut plurimum*, quod prorsus est aloci sententia alienum.

Scribendum est p. 36, 5: Λεωνᾷ με τουτῳὶ παρέδωκεν, et p. 38, 32: ἐγὼ Πλαγγόνι ταυτῃὶ χάριν ἐπίϛαμαι. Noto errore Codex τούτῳ et ταύτῃ exhibet. Quoties eundem errorem in Atticis scriptoribus notavimus! Tertium recurrit vitium idem p. 96, 1: ἀνήρ εἰμι Καλλιρρόης ταύτης, non aliter enim quam Καλλιρρόης ταυτησί dicere potuit.

Novum mendum deprehendes p. 36, 14: τὸν Ἀλκίνοον — φιλοῦμεν ὅτι εἰς τὴν πατρίδα ἀνέπεμψε τὸν ἱκέτην, non ita, sed ἀπέπεμψε constans omnium loquendi usus requirit. Eodem errore p. 22, 22. scriptum est: ἔπειτα ἐκεῖνον λαβὼν ἀνήγαγεν εἰς τὴν οἴκησιν τὴν ἑαυτοῦ, pro ἀπήγαγεν.

Frustra quaesivi emendatam scripturam p. 36, 22: πεπεισμένη μηδὲν ἄκουσα δύνασθαι παθεῖν. Οὐδὲν παθεῖν pro οὐδὲν κακὸν παθεῖν pervulgatum est, praesertim in futuro οὐδὲν πείσει, sed neque id cum δύνασθαι apte componitur neque cum ἄκουσα. Videant alii.

Manifestum mendum p. 37, 11. inest in his: ἐγὼ τυραννήσω σώματος ἐλευθέρου καὶ — ἄκουσαν ὑβριῶ ἣν οὐκ ἂν ὕβρισεν οὐδὲ Θήρων ὁ λῃϛής; Quid sit legendum hi loci monstrabunt: p. 14, 8: τίνα δὲ ἐνταῦθα καλέσω; p. 41, 11: ἀλλ' ἐγὼ τέκω — καὶ προενέγκω παιδίον, οὗ οὐδεὶς οἶδε πατέρα; p. 41, 26: μήτηρ ἀποκτείνῃ τὸν ἐκ τάφου σωθέντα; p. 49, 19: μέμψωμαί σοι δικαίως ἢ χάριν γνῶ; p. 51, 26: ἐμαυτὸν ἀνέλω; καὶ μετὰ τίνος ταφῶ; p. 86, 6: ποίαν ἔτ' ἐλπίσω ναῦν ἐκ Σικελίας καταπλέουσαν; Satis perspicuum est ex his emendari oportere: ἄκουσαν ὑβρίσω ἣν οὐκ ἂν ὕβρισεν οὐδὲ Θήρων; Perspicuum est etiam τυραννήσω esse coniunctivum, ut ϛρατολογήσω p. 14, 8: τίνας οὖν ἐπὶ τὴν πρᾶξιν ϛρατολογήσω; Saepe videbis scribas -ίσω et -ίσομαι vitiose scriptitare pro -ιῶ et -ιοῦμαι: nonnumquam contrario errore peccant.

Duo errores irrepserunt in Codicis scripturam p. 37, 16: *οὐ μὴν οὐδ' ἀπεγίνωσκε πείσειν. φύσει γὰρ εὔελπίς ἐστιν ὁ ἔρως, θαρρεῖ δὲ τῇ θεραπείᾳ κατεργάσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν.* Ex his alter error a Reiskio deprensus est, alter adhuc latet. Recte Reiskius *ἐθάρρει δέ* dedit et *φύσει — ὁ ἔρως* monuit *διὰ μέσου* esse posita, sed eadem opera *κατεργάσεσθαι* emendare debuerat: quod necessarium esse et res ipsa docet et oppositum *πείσειν* planissime confirmat. Quoties demonstravimus *-εσθαι* et *-ασθαι* in omnibus libris stolide inter se permutari! Recte p. 47, 11. ubi in Codice est *οὐκ ἔμελλόν σε βιάσασθαι* docti homines *βιάσεσθαι* reposuerunt. Dorvillius concoquere potuit p. 7, 25: *ἔμελλεν ἀπελεύσασθαι μόνος.* Recte Editor p. 7, 8. correxit *ἐπαγγέλλομαι διαλύσειν* pro *διαλῦσαι*, summo iure in Charitone non ferens quae alii in Thucydide et Atticis »*ferri posse*" clamant magis quam demonstrant.

Mendosus locus est p. 37, 27, ubi Codex exhibet: *ἀφανὴς δὲ λαβοῦσα πρὸς τὸ πρᾶγμα τὴν διάνοιαν εἴχετο πρὸς τοῦτο.* Scatent haec vitiis. *αἴφνης δὲ λαβοῦσα* restituit Iacobsius: minus feliciter idem *εἶδε τὸ πρὸς τοῦτο* coniecit, infeliciter Reiske *ᾤχετο πρὸς τοῦτο.* Nemo umquam Graecorum ita locutus est. In loco tam vexato gravius ulcus subesse videtur. Legerim: *εἴχετο τοῦ ἔργου*, quod sequentia confirmant: *παραγενομένη τοίνυν πρὸς τὴν Καλλιρρόην κτέ.* ubi emenda p. 37, 31: *τὸ ἀξιόπιστον ὡς σύμβουλος ἤθελεν ἔχειν*, pro *σύμβουλον.*

Tralaticium mendum exime p. 39, 17. ex verbis: *προσαγόμενος αὐτὴν κατεφίλησεν*, imo vero *προσαγαγόμενος.*

Excidit vocula p. 39, 28: *τὰ μὲν πρῶτά σοι ἐστρατήγηται*, supple *εὖ ἐστρατήγηται.* Apud sequiores satis inepte *στρατηγεῖν* ponitur pro *μηχανᾶσθαι, τέχνην τινὰ ἐξευρίσκειν*, ut *στρατήγημα* sit *ἐξεύρημα, μηχάνημα.* Huius usus et alia apud Charitonem exempla sunt et hoc imprimis idoneum p. 78, 33: *ὑπισχνούμενος αὐτὸς στρατηγήσειν ὅπως ἀλλήλους ἀπολάβωσιν.* Attici hoc scite et lepide *φιλοσοφεῖν* appellabant, ut apud Menandrum:

φιλοσοφεῖ δὲ τοῦθ' ὅπως | καταπράξεταί (σοι) τὸν γάμον.

nam sic legendum apud Harpocrationem v. *Φιλοσοφεῖν.*

Sequitur in Codice vs. 29: *σκόπει ἄν πως*, in quo latet

σκόπει δὴ πῶς. Ostendimus alibi quoties ΔΗ et ΑΝ in libris permisceantur.

Divulsa sunt quae olim coniuncta fuerunt p. 40, 8: *ἄξιον δὲ ἀκοῦσαι τὸν τρόπον.*

4. *Ἐπεβούλευσεν ἡ τύχη τῇ σωφροσύνῃ τῆς γυναικός· ἐρωτικὴν γὰρ ποιησάμενοι κτέ.* Restitue: *ἄξιον δὲ ἀκοῦσαι τὸν τρόπον, (ὃν) ἐπεβούλευσε κτέ.* deinde demum narrare incipit: *ἐρωτικὴν γάρ κτέ.* Notissimus in ea re particulae *γάρ* usus omnem dubitationem eximit.

Si diligenter audies quid dicat Chariton p. 40, 10. deprehendes eum perridicule sibi ipsum contradicere. *Ἐρωτικὴν γὰρ ποιησάμενοι τὴν πρώτην σύνοδον τοῦ γάμου Χαιρέας καὶ Καλλιρρόη παραπλήσιον ἔσχον ὁρμὴν πρὸς ἀπόλαυσιν ἀλλήλων.* Admonitus statim senties *ποιησάμενοι* rei non convenire, et subridebis. Rescribe *ποιησόμενοι* ac novo exemplo confirmatam habe verissimam observationem hanc: non ex Codicum scriptura sed ex cuiusque loci sententia constituendum esse utrum *-σοντες* an *-σαντες*, *-σόμενοι* an *-σάμενοι* ubique scribendum sit. Non sunt ulli libri Mss. in quibus illa non temere permisceantur.

Confusa sunt iterum ΑΝ et ΔΗ et dittographiae novus error accedit p. 40, 18: *συνῆκεν ἡ Πλαγγὼν ὡς ἂν ἤδη πεῖραν ἔχουσα τῶν γυναικείων.* Ridiculum est *ἤδη* quasi *nova nupta* esset: repone: *ὡς δὴ πεῖραν ἔχουσα.*

Vitiose abundat praepositio p. 40, 27: *ἐν τάφῳ καὶ χερσὶ λῃστῶν παρεδόθης*, ubi importunum *ἐν* sine mora expunge. Fieri potest ut *τέκνον* exciderit et sic locus sit sarciendus: *ἄθλιον πρὸ τοῦ γεννηθῆναι γέγονας, τέκνον. τάφῳ καὶ χερσὶ λῃστῶν παρεδόθης.*

Pessime soloecissat oratio p. 41, 6: *καιρὸς ἐπιτήδειος πέφηνε — συνήγορον ἔχουσα τὸ κατὰ γαστρός.* Requiritur *ἐχούσῃ*, ut vides.

Terminatio vitiata est, ut sexcenties alibi, p. 41, 27: *πόσων ἀκούομεν θεῶν παῖδας καὶ βασιλέων — ἀπολαβόντας τὸ τῶν πατέρων ἀξίωμα*; An tu diu dubitabis rescribere: *πόσους ἀκούομεν θεῶν παῖδας κτέ.?*

Verba Charitonis p. 42, 9: *θρέψαι τὸ παιδίον ἔκρινεν* admo-

nent me epigrammatis, quod Dorvillius attulit in Animadv. p. 208:

ἣν ἐν γαςρὶ λάβῃς λάβε καὶ τέκε. μὴ θορυβηθῇς.
εὑρήσει πόθεν ἐς' ἐλθὸν ἐς ἡλικίην.

bellissimum est: ἣν ἐν γαςρὶ λάβῃς λάβε. Vera lectio est: ἣν ἐν γαςρὶ λάβῃς τέκε καὶ τρέφε.

Sensu vacua verba sunt p. 42, 12: ἡ· δὲ τὸ ἄκαιρον τῆς βουλῆς οὐ παρέλαβεν, nam quod Latine vertunt: »*intempestivum non admisit consilium*" neque in Graecis inest neque sententiae satisfacit, quae huiusmodi quid requirit »*Plango oblatam occasionem non omisit*" ἡ δὲ τὸν καιρὸν τῆς ἐπιβουλῆς οὐ παρῆκεν, aut aliud quid eiusdemmodi: sed nihil certi in tam mendosa lectione definiri potest. Post pauca bis Editor sine causa articulum de suo interposuit vs. 13 et 15. Recte scribitur: Callirrhoë θρέψαι τὸ παιδίον ἔκρινε, p. 42, 9. et ἱκέτευεν ὅπως συνεξεύρῃ τινὰ τέχνην, δι' ἧς τὸ παιδίον θρέψει p. 42, 22, nam definitum est: *id quod concepisset*. Plango indefinite loquitur: ἀδύνατόν σοι τέκνον θρέψαι παρ' ἡμῖν, et: ὁ δεσπότης θρέψαι παιδίον οὐκ ἐπιτρέψει.

Laborat oratio p. 42, 21: ἐγὼ δέ σε φιλοῦσα συμβουλεύω τἀληθῆ. Contra rei naturam est συμβουλεύω τἀληθῆ vel τὰ ψευδῆ. Consilium aut *bonum* aut *malum* est, non *verum* aut *falsum*. Correxerim: συμβουλεύω τὰ ἄριςα pervulgato omnium usu dictum.

Iterum in futuri locum aoristus subrepsit p. 42, 28: πρῶτον μὲν αὐτὴν ἐξώρκισε μηδενὶ κατειπεῖν τὴν τέχνην, ubi necessario requiritur μηδενὶ κατερεῖν. Verba ὄμνυμι et ὁρκίζω et ἐξορκίζω ubi quis aut ipse *se facturum* aliquid iurat aut alium iureiurando adigit non minus apud Graecos *futurum* postulant quam apud eos qui Latine loquuntur. Quid diceres si quis apud Livium XXIV. 16. »singulos iureiurando adigam non aliter quam stantes cibum potionemque quoad stipendia facient *capturos esse*" pro *capturos esse* vellet *cepisse* substituere? Nihilo minus stultum est ἐξώρκισε μηδενὶ κατειπεῖν, sed non sentiunt hoc pariter omnes.

Lenius emendare poterat Editor p. 45, 1. verba κλάουσα καὶ συνεχομένη, ubi συγκεχυμένη substituit, sed συγχεομένη

Charitonem scripsisse arbitror, quod verbum saepius cum *συνέχεσθαι* confunditur.

Idem post pauca p. 45, 13. in verbis: *ἄπειμι δὲ ἐγὼ τὴν πρεσβείαν κομίζουσα*, supposuit *κομιοῦσα*. Non probo factum, namque habet Chariton certos quosdam scribendi et componendi errores qui notari debent, corrigi non debent. Compara modo locum p. 50, 16: *ἧκεν ἐπὶ τὸν τάφον χοὰς ἐπιφέρων*, quod vitiosum est sed Charitoni suus error relinquendus. Quis Veterum tulisset *ἔπεμψέ με πρεσβεῦσαι* p. 46, 17? aut: *ἦλθόν σοι χάριν γνῶναι* p. 47, 10? Scatet talibus, de quibus alius erit dicendi locus.

Repone p. 45, 19: *ἐβούλετο μὲν εἰσελθεῖν — διεκώλυε δὲ αὐτὴν θεράπων* pro *διεκώλυσε*, namque *aliquamdiu* altercati sunt donec id herus sentiret: deinde haud scio an *αὐτῶν* a mala manu sit in sqq. *μαχομένων δὲ [αὐτῶν] πρὸς ταῖς θύραις ἀκούσας κτέ.* quoniam Chariton in talibus saepissime eleganter pronomen omittit.

Excidit aliquid p. 46, 9: *ὥστε κἀκείνη Διονύσιον ἔκλαε τὸν ἄνδρα.* Sensu vacuum hoc est: suspicor supplendum *τὸν (χρηστὸν καὶ φιλάνθρωπον) ἄνδρα*, aut aliud quid in eandem sententiam: conf. p. 47, 28.

Articulus elapsus est p. 46, 29. *μετὰ φίλων καὶ συγγενῶν*, nam *μετὰ (τῶν) φίλων* ratio et usus requirunt, ut p. 47, 29: *διὰ τοὺς πολίτας καὶ συγγενεῖς.*

Ibid vs. 30. in Codice est: *σὺ θρέψεις παιδία ἐκ τῆς ἀργυρωνήτου καὶ καταισχύναι σου τὸν οἶκον*; Repositum est *καὶ καταισχυνεῖς*. Mihi *καί* ante *καταισχ.* vitio natum videtur et corrigendum: *σὺ θρέψεις παιδία — καταισχύνων σου τὸν οἶκον*;

Quod exclamat Dionysius p. 47, 4: *τότε μακαριώτερος δόξω τοῦ μεγάλου βασιλέως* non est integrum. Quibus enim Persarum rege beatior videbitur? nempe *sibi*, non aliis. Ergo supple: *τότε (μοι) μακαριώτερος δόξω.*

Non est Graeca oratio p. 48, 26: *κἂν πιστευθῶ τὴν ἀλήθειαν*, namque *ἐπιστεύθην τι* significat *aliquid meae fidei commissum est*, et sententia requirit: *etiamsi vera dicere credar.* Legi potest aut *πιστευθῶ ἀληθεύειν* aut *λέγειν τὴν ἀλήθειαν.*

In praesentis locum insinuavit se aoristus p. 48, 30: *ἐγὼ γυναῖκα ἐλευθέραν — ἐκδομένην ἑαυτὴν — κατὰ νόμους ἔγημα.* Rei natura *ἐκδιδομένην* postulat. Frequens est confusio formarum *δίδοσθαι*, *δεδόσθαι* et *δόσθαι* praesertim in compositis.

Unum vocabulum lacuna hausit p. 51, 7: *τότ' οὖν ἠξίωσε Χαιρέας αὐτὸς * * ἐπιθυμίᾳ τοῦ πάλιν Καλλιρρόην ἰδεῖν.* Supple: *εἰσελθεῖν.* Continuo sequitur: *πολλοὶ μετ' αὐτὸν εἰσῆλθον.*

Ubi dicit Chaereas p. 51, 31: *κἂν εἰς αὐτὸν ἀναβῆναι τὸν ἀέρα δύνωμαι*, mendosum esse *ἀναβῆναι* suspicor. Recte dicitur *εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆναι*, quod multi dixerunt et ipse Chariton p. 48, 2: *εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβὰς καὶ ἁψάμενος αὐτοῦ τοῦ Διός.* Recte dicitur: »Morere nunc, Diagora, non enim *in coelum adscensurus* es," sed non dicitur *in aërem adscendere*, sed *evolare*. Eodem modo Graece dicitur: *οὐ γὰρ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβήσει*, sed *εἰς τὸν ἀέρα ἀναπέτεσθαι.* Chariton igitur quemadmodum p. 141, 20. dixerat: *οὐ γὰρ δήπου ἀναπτῆναι δυνάμεθα*, sic hoc loco dixit: *εἰς αὐτὸν ἀναπτῆναι τὸν ἀέρα.*

Inficetum scribarum genus scitum Charitonis locum maculavit p. 52, 11: *πωλήσαντες γὰρ οἱ τυμβωρύχοι τὸ δυσδιάθετον φορτίον [τὴν γυναῖκα] Μίλητον μὲν ἀπέλιπον.* Leporem omnem et venustatem loci sustulit qui *τὴν γυναῖκα* infersit. Flosculum hunc e Menandro decerpsit, cuius versiculus exstat in Stob. Flor. 77, 6:

χαλεπόν γε θυγάτηρ κτῆμα καὶ δυσδιάθετον.

Similem facetiam servavit Hesychius v. *Οὐκ εὐδιάθετος: οὐ δυναμένη εὐχερῶς γήμασθαι*, quae verba sine ratione Meinekius Menandro obtrudebat. Multi saepe patres in Comoediis iocose sic conquesti sunt quam esset difficile filiae conditionem reperire. Placuit Charitoni iocus in *δυσδιάθετος*, vid. p. 20, 21: *δυσδιάθετον δ' ἀπέβαινεν· οὐ γὰρ ἦν τὸ πρᾶγμα πολλῶν*, et p. 21, 11. *μηκέτι φορτίον ἐπάγου δυσδιάθετον*, ipsam Callirrhoën iterum sic appellans. Quam multos locos et iocos putemus Charitonem sumsisse ex novae Comoediae poëtis et ante omnes ex fabulis Menandreis. Satis id apparet vel ex miseris Menandri reliquiis quae ex naufragio fabularum omnium supernatant. Unde eum putas aliunde sumsisse id quod

legitur p. 14, 7: ἀνερρίφθω κύβος, οὐκ ἀφήσω τὸ κέρδος, quam ex Menandro Athen. p. 559. C:

δεδογμένον τὸ πρᾶγμ', ἀνερρίφθω κύβος.

Quod dixit Menander apud Clem. Alex. Strom. II. p. 502:

παίδων ἐπ' ἀρότῳ γνησίων
δίδωμί σοι 'γὼ τὴν ἐμαυτοῦ θυγατέρα.

in rem suam Charito convertit p. 47, 15: ἔξω σε γαμετὴν παίδων ἐπ' ἀρότῳ κατὰ νόμους Ἑλληνικούς. Casune senarius esse videtur:

παίδων ἐπ' ἀρότῳ κατὰ νόμους Ἑλληνικούς,

an totus e Comico petitus? Non est ulla dubitatio quin Menandri versiculum teneamus p. 84, 12: μετενόει προπετέςερον Φαρνάκῃ ταῦτα μηνύσας

ἐξὸν καθεύδειν τήν τ' ἐρωμένην ἔχειν,

de quo versu vide quae collegit Meinekius in Comic. Fragm. IV. p. 625. Stupidi Graeculi quorum agmen ducit Eustathius, nullius iudicii homo, vitiosam scripturam hanc nacti:

ἐξὸν καθεύδειν τὴν ἐρωμένην ἔχων,

excogitarunt commentum se et suis temporibus dignum ἔχων pro ἔχοντα positum esse κατὰ τὸ ἀρχαῖον σύνηθες, et illam bellissimam ἀντίπτωσιν exosculantur. Fruantur quod ament: nos veram lectionem grati a Charitone accipimus. Multi alii versiculi in Charitone latent. Scio quam sit hoc genus lubricum, sed pauca tamen proferam. Ubi dixerat Chariton pag. 47, 15:

παίδων ἐπ' ἀρότῳ κατὰ νόμους Ἑλληνικούς,

statim subiungit: εἰ γὰρ μὴ ἤρων οὐκ ἂν εὐξάμην τοιούτου γάμου τυχεῖν, quod vide quam facile in numeros cogatur:

εἰ μὴ γὰρ ἤρων οὐκ ἂν εὐξάμην γάμου
τυχεῖν τοιούτου.

Similia leguntur passim veluti p. 81, 6:

καὶ πέπομφε γράμματα
μετὰ χρυσίου πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν ἐμήν.

et p. 125, 13:

εἰς καιρὸν ἥκεις, φησίν, ὦ νεανία,
σαυτῷ τε κἀμοί.

sed lubricus locus est et plura sciens praetereo.

Mirifice confusus locus est p. 54, 3: *πλέω δὲ εἰς Ἰωνίαν· ἀδελφὸν ἐμαυτοῦ ζητῶ στρατευόμενον. Κατελείφθην ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς νεὼς ἐν Κεφαλληνίᾳ. ταχείας δὲ τῆς ἀναγωγῆς γενομένης ἐκεῖθεν ἐπέβην τοῦδε τοῦ κέλητος παραπλέοντος εὐκαίρως.* Arena sine calce haec est: sed exigui pulveris iactu quod turbidum est sedari et componi potest in hunc modum: *πλέων δὲ εἰς Ἰωνίαν ἀδελφὸν ἐμαυτοῦ ζητῶν ϛρατευόμενον κατελείφθην ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς νεὼς ἐν Κεφαλληνίᾳ ταχείας τῆς ἀναγωγῆς γενομένης· ἐκεῖ δὲ ἐπέβην τοῦδε τοῦ κέλητος κτέ.* Quis sine risu vulgatam relegere potest: *πλέω εἰς Ἰωνίαν* et *ἀδελφὸν ζητῶ*? Vetus scriptura ΠΛΕΩ̄ et ΖΗΤΩ̄ peperit errorem, quibus semel corruptis reliqua confusa sunt. Eadem sine vitio recurrunt p. 55, 25: *πρὸς ἐμαυτοῦ ἀδελφὸν πλέων εἰς Ἰωνίαν ἀπελείφθην νεώς, εἶτα κέλητος ἐπέβην παραπλέοντος*, ubi suppleverim: *ἀπελείφθην (τῆς) νεώς.*

Semel etiam notabo necessarias elisiones pessime a scribis expletas p. 56, 10: *μόνος ἐσώθη διὰ εὐσέβειαν ὁ μόνος σωθεὶς δι' ἀσέβειαν ἵνα ἐπὶ πλέον κολασθῇ.* Cuius aures ferre possunt *διὰ εὐσέβειαν* et *ἵνα ἐπὶ πλέον*? Si constat scribas talia dare de suo (quemadmodum liquido constat) cur tam ineptis scripturis parcimus?

Duplex in uno vocabulo vitium inest alterum a scribis alterum a Charitone commissum p. 56, 11: *ἡσυχῇ πρὸς τοὺς καθεζομένους εἶπε*, nam si cogitaveris *ὅτι ἅπαντες καθέζοντο* et perpenderis quod continuo sequitur: *ταχέως ὁ λόγος εἰς πλείονας διεδόθη*, dabis mihi necessariam praepositionem periisse et *παρακαθεζομένους* emendari oportere. Hoc igitur scribarum facinus est: Chariton ipse erravit quum scriberet p. 56, 9: *καθεζόμενος ἐν τῷ πλήθει τις*, et 56, 11: *πρὸς τοὺς παρακαθεζομένους εἶπε.* Senties vitium si comparaveris verba Hyperidis *ὑπὲρ Εὐξενίππου* in prooemio: *ὅπερ καὶ πρὸς τοὺς παρακαθημένους ἀρτίως ἔλεγον*, et in Theophr. Charactt. cap. 29. *πρὸς τοὺς παρακαθημένους εἰπεῖν*, et passim sic loquuntur Veteres. Chariton igitur *καθήμενος* et *παρακαθημένους* debuerat dicere, sed Graeculi quid inter *καθέζομαι* et *κάθημαι* interesset non amplius sentiebant.

Vitiosa est oratio p. 57, 2: *ἱκέτευε μηδέπω θνήσκειν τὸν ἄνθρωπον, ἵνα μοι, φησίν, ἐλθὼν μηνύσῃ τοὺς ἀγοράσαντας.*

Commode decurrent omnia ubi *κτείνειν* pro *θνήσκειν* substitueris.

Editur p. 57, 7: *δέομαι δ' ὑμῶν, ἄνδρες Συρακούσιοι, μνησθέντας ϛρατηγίας τῆς ἐμῆς καὶ τροπαίων ἀποδοῦναί μοι [ταύτην] τὴν χάριν εἰς τὴν θυγατέρα.* Male Editor *ταύτην* de suo inseruit, quod cum *ἀποδοῦναι* pugnat. *Ἀποδοῦναι τὴν χάριν* noto usu est *referre gratiam* quam cui debeas. Exemplum est p. 63, 5: *ἀποδώσομεν δὲ τὴν χάριν Ἀφροδίτῃ.* *Gratificari* dicitur *διδόναι χάριν*, ut p. 135, 4: *εἰ δὲ φιλάνθρωπός ἐϛι ταύτην μοι δότω τὴν χάριν.* Melius in superioribus supplevisset (*τῆς*) *ϛρατηγίας τῆς ἐμῆς καὶ* (*τῶν*) *τροπαίων.* Praeterea scriptor Atticus *ἀναμνησθέντας* dixisset: *μνησθῆναι* est in oratione soluta *mentionem fecisse.*

In Codice est p. 58, 10: *Ἀρίϛων δὲ ὁ Χαιρέου πατὴρ ἐσχάτῳ γήρᾳ καὶ νόσῳ φερόμενος περιέφυ τῷ τραχήλῳ τοῦ παιδὸς καὶ ἀνακρεμάμενος αὐτοῦ τοῦ τραχήλου κλαίων ἔλεγε· τίνι με καταλείπεις, ὦ τέκνον, ἡμιθνῆτα πρεσβύτην;* Substituit Editor *ἐσχατόγηρως καὶ νόσῳ παρειμένος*, quorum *ἐσχατόγηρως* a Dorvillio sumsit, *παρειμένος* ipse repperit. *Παρειμένος* mihi arridet, sed quamquam scio et demonstravi quam facile *ἐσχατόγηρως* concipiat labem, tamen retinuerim *ἐσχάτῳ γήρᾳ — παρειμένος.* Recte Editor expunxit inficete repetitum *τοῦ τραχήλου* in verbis *καὶ ἀνακρεμάμενος αὐτοῦ [τοῦ τραχήλου] κλάων ἔλεγε*, sed non debebat sine animadversione corruptum *ἀνακρεμάμενος* praetermittere. Quod Chariton dicit a Graecis cuiuslibet aetatis appellatur *ἐκκρεμάννυσθαι*, *ἐκκρήμνασθαι* et *ἐκκρέμασθαι*, et difficile est ad *ἀνακρεμάμενος* non subridere, quod de eo ponitur qui ex alta arbore vel trabe pendet. Compara Thucydidem VII. 75: *τῶν ξυσκήνων ἤδη ἀπιόντων ἐκκρεμαννύμενοι*, et Euripidem in Hercule Fur. 520:

δεῦρ', ὦ τέκν', ἐκκρήμνασθε πατρῴων πέπλων.

Superest in eodem loco et aliud vitium in: *τίνι με καταλείπεις;* emenda sodes: *τί με καταλείπεις;*

Molesta litterula una expungenda est p. 60, 22: *ὦ θάλασσα, τί με διέσωσας; ἢ ἵνα εὐπλοήσας ἴδω Καλλιρρόην ἄλλου γυναῖκα;* corrige: *τί με διέσωσας ἵν' εὐπλοήσας ἴδω κτέ.* *ἢ* in talibus est *coniicientis*, quod a loci sententia abhorret. Simillimus locus sine mendo legitur p. 143, 5: *εἰς ταύτην με τὴν ἡμέραν, ὦ*

τύχη, τετήρηκας ἵν' ἡ βασιλὶς ἴδω κυρίαν. Post pauca requiro: τοῦτ' οὐκ ἤλπισα γενήσεσθαί ποτε pro γενέσθαι ποτέ, quemadmodum recte Editor p. 60, 26. restituit ἤλπιζόν σε κομιεῖσθαι pro κομίσασθαι.

Infeliciter cessit Editori emendatio loci p. 60, 29: ubi dedit: πόσῳ δ' ἂν εὐτυχέστερος ὑπῆρχον εἴ σε πτωχεύουσαν εὑρήκειν. Quod ferre non potuit Codicis lectionem εἴ σε μοιχεύουσαν εὑρήκειν non miror: hoc potius miror quomodo alii non uno nomine absurdam scripturam concoquere potuerint. Ne hoc quidem cogitarunt foeminas μοιχεύεσθαι posse, sed μοιχεύειν non posse, quemadmodum foemina γαμεῖται μέν, γαμεῖ δὲ οὔ. Diligenter discrimen hoc Chariton observat. Quid opus est dicere naturam ipsam et ius illud discrimen peperisse? Vir λαμβάνει γυναῖκα, sed foemina δίδοται ἀνδρί, in cuius manum convenit. Tritum est in connubii iure δοῦναι καὶ λαβεῖν, ut in versiculo antiqui poëtae apud Hesychium v. Ἐπακτρεῖς.

Δοῦναι μὲν εἰς ἐπακτρέων λαβεῖν δὲ μή.

quod apud Thucydidem VIII. 21. sic dicitur: οὔτε ἐκδίδοσθαι οὐδ' ἀγαγέσθαι παρ' ἐκείνων οὐδ' εἰς ἐκείνους οὐδενὶ ἔτι τοῦ δήμου ἐξῆν. Quorsum autem haec? Ut appareat quam recte Chariton scripserit p. 50, 15: πάντες οὖν ἀνεβόησαν· ἡ Ἀφροδίτη γαμεῖ: ridiculum enim et absurdum fuisset ἡ Ἀφροδίτη γαμεῖται, quoniam neque in manum illa convenit neque δίδοται ἀνδρί, sed αὐτὴ ἄνδρα λαμβάνει. Callirrhoë contra perpetuo γαμεῖσθαι dicitur, in quo verbo Chariton partim usum Veterum sequitur, partim ab eo desciscit. Non dicit ἐγάμησα, ut sequiores, sed ἔγημα, ut omnes Veteres, sed non cogitavit γαμεῖσθαι et γήμασθαι probum et antiquum esse pro γαμηθήσεσθαι et γαμηθῆναι. Μοιχεύεσθαι legitur p. 10, 2: γίνωσκε τοίνυν μοιχευομένην σου τὴν γυναῖκα: γαμεῖσθαί et γαμηθῆναι passim occurrunt. Semel Callirrhoë dixit p. 115, 30. διὰ σὲ ἔγημα μετὰ Χαιρέαν id est ἑκοῦσα ἔλαβον ἄνδρα, quemadmodum dicitur ἐκδίδοσθαι ἑαυτήν p. 48, 30. Itaque μοιχεύουσαν absurdum est et movet risum, sed infelix admodum coniectura est πτωχεύουσαν: et verbum et res plane a Charitonis sententia et usu abhorrent. Fieri posse ut Callirrhoë, οὐκ ἀνθρώπινον κάλλος ἀλλὰ θεῖον, *stipem emendicaret* neque Cha-

riton in animum inducere potuit, neque Chaereas dicere. Quid igitur dixit? Res est perspicua: nempe: *πόσῳ δ' ἂν εὐτυχέςερος ὑπῆρχον εἴ σε δουλεύουσαν εὑρήκειν.* Hoc ipsum exspectari poterat, et hoc ipsum Chaereas exspectabat, ut ipsa Callirrhoë p. 19, 14: *ἐπὶ ξένην ἄγομαι γῆν καὶ δουλεύειν με δεῖ τὴν εὐγενῆ.* Sciebat Chaereas uxorem vaeniisse, vid. p. 56, 32 et 57, 4. Itaque eo animo profectus est in Ioniam ut diceret p. 59, 15: *εἰ μὴ γὰρ δύναμαι τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν ἀπολαβεῖν θέλω κἂν δουλεύειν μετ' αὐτῆς.* Eodem igitur animo dixit: *πόσῳ δ' ἂν εὐτυχέςερος ὑπῆρχον εἴ σε δουλεύουσαν εὑρήκειν.*

Frequens scribarum error peperit formam barbaram p. 61, 15: *ἀφιππευσάμενος εἴς τι φρούριον βαρβάρων.* Graeca sunt *ἱππεύω* et *ἱππάζομαι* cum multis compositis: barbara sunt *ἱππεύομαι* et *ἱππάζω* cum compositis omnibus. Itaque *ἀφιππασάμενος* est emendandum. Scribuntur in Codd. *α* et *ευ* tam simili figura ut distingui nequeant nisi ab eo qui Graece sciat et hoc agat. Scribae qui nec Graece satis sciebant et alias res agere solebant perpetuo *α* et *ευ* confundunt. Confusa sunt p. 73, 20. *ἀτυχῆ* et *εὐτυχῆ*, et similia alibi. Apud Iulianum p. 204. B. *ὑπὸ δεισιδαιμονίας μᾶλλον ἢ διανοίας ἀσεβοῦς* vidi in Codice Vossiano *εὐσεβοῦς* scribi, quod verum est. Saepe *ἐπίτευγμα* in *ἐπίταγμα* depravatur, de qua re cf. Wyttenb. in Bibl. Crit. X. p. 20.

Vitiosa est compositio loci p. 62, 17: *παρεμυθεῖτο τοίνυν ὡς δυνατὸν μάλιςα τὴν γυναῖκα*, namque *ὡς δυνατόν* cum imperfecto iungi non potest, quod *ὡς δυνατὸν ἦν* requirit. Leniore medicina locus sic sanandus est: *ὡς ἐδύνατο μάλιςα.*

Non tam negligenter scribit Chariton ut dare potuerit p. 62, 31: *ἠξίωσεν ἐλευθερωθῆναι Πλαγγόνα* quum vellet dicere: *petiit ut manu mitteretur.* Appellatur hoc *ἐλεύθερον ἀφίημι* etiam apud sequiores, ut in Anacreonteis columba:

καί φησιν εὐθέως με
ἐλευθέρην ἀφήσειν.

itaque corrigendum esse censeo *ἐλευθέραν ἀφεθῆναι.* Etiam *ἀπελευθεροῦν* eo sensu sequioribus Graeculis usitatum est, ut *ἀπελεύθερος*, sed *ἐλευθεροῦν* in ea re dicebat nemo. *Ἀπελευθέρωσις* occurrit p. 97, 26: *ἀναγνώτω τὸ γραμματεῖον τῆς ἀπε-*

λευθερώσεως. Regis *liberti* appellantur p. 92, 4: οἱ βασιλέως ἐξελεύθεροι.

Excidit μὲν p. 63, 4: εἰ τὴν (μὲν) θεραπαινίδα τετιμήκαμεν, οὐκ ἀποδώσομεν δὲ τὴν χάριν τῇ Ἀφροδίτῃ.

Interpone articulum p. 63, 17: σύ μοι πάντων (τῶν) ἀγαθῶν αἰτία. Emendate legitur p. 72, 30: σὺ πάντων ἡμῖν τῶν κακῶν αἰτία.

Interpone pronomen p. 63: 20: ἐμοὶ μὲν ἤρκει Καλλιρρόη, (ἣ) καὶ πατρίδος μοι καὶ γονέων γλυκυτέρα, in quibus verbis, ut passim alibi, subest locus Homeri Odyss. I. 34:

ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς π α τ ρ ί δ ο ς ἠδὲ τ ο κ ή ω ν.

Non admodum scite sic facit loquentem Dionysium cuius parentes dudum mortui fuisse videntur, sed imitandi Homeri locum etiam minus opportunum noluit Sophista praetermittere. Melius eundem locum expressit p. 44, 9. ex Callirrhoës persona: τοῦτό μοι καὶ γονέων ἥδιον καὶ πατρίδος.

Transponenda vocula est p. 65, 19: ἔδεισε δὲ ἄρα μή τις λανθάνῃ, nam illic positum ἄρα ferri non potest. Redeat igitur sic in suam sedem: ἔδεισε δὲ μή τις ἄρα.

Non esse Graecum quod legitur p. 66, 30: κατ' ὀλίγον πάλιν ἐν ἑ α υ τ ῷ γενόμενος, sed ἐν ἑαυτοῦ demonstrare studui in Nov. Lectt. p. 413.

Non satisfacio mihi in emendandis verbis manifesto mendosis p. 67, 4: νέφος ἢ σκότος ἀπεκάλυψε τῆς ψυχῆς Διονύσιον. Requiritur ἀπεσκέδασεν aut aliquid huiusmodi.

Non satis est p. 67, 12. ubi in Codice est καὶ δεῖ ζητῆσαι τὸν νεκρὸν, rescripsisse ἔδει, resecanda erat simul importuna et molesta copula καί, cui nullus locus est. Est voculae καὶ compendiolum quoddam, quod facile cum ε confundi potest. Itaque quum ἔ δ ε ι esset scriptum dormitans scriba καὶ δεῖ substituit.

Nondum emendatus est locus p. 67, 21: εἶτα συγκαλέσας π ε ι σ θ έ ν τ α τοὺς ἀγροίκους, nam quid prodest cum Reiskio πεισθέντας scribere? Utraque scriptura perinde sensu vacua est. Exciderunt nonnulla, in his verbum finitum, sed nihil extundo.

Elapsus iterum est articulus p. 67, 27: εἴδομεν αἵματι μεμιγμένον ὕδωρ, imo vero τὸ ὕδωρ, id est τὴν θάλασσαν.

Non plane assentior Editori ubi p. 68, 25: τί δὲ καὶ ἡ τριήρης ἠδίκησε καὶ βάρβαροι κατέκαυσαν αὐτήν; reponit ὡς pro καί. Restituit enim sententiam, sed non Charitonis manum. Chariton solet pro ὥςε ex vitiosa Graeculorum συνηθείᾳ substituere ἵνα, ita ut oratio Latinae quam Graecae fiat similior. Etiam hic ita fecerat scribens: τί — ἠδίκησεν ἵνα βάρβαροι κατέκαυσαν αὐτήν; *quid commisit ut eam barbari comburerent?* Compara locum p. 102, 29: τίνα τῶν ὑποχθονίων θεῶν ἠσέβησα ἵν' εὕρω μοι νεκρὸν ἀντεραςήν; Cur illo loco ἵνα cum indicativo coniungatur explicuimus in Var. Lectt. p. 102 et 359.

Pervulgato errore scribitur in Codice p. 69, 5: μικρὸν δὲ καταδραθεῖσα, et p. 117, 1: τοσοῦτον καταδραθών. Librarii solent sic deformare probam formam καταδαρθών, in quam inepte invehunt Homericam μετάθεσιν scribentes καταδραθών, deinde errorem errore cumulantes καταδαρθέντος, καταδαρθέντα, καταδραθεῖσα scriptitant manifesto et turpissimo mendo, quod tamen sunt qui foveant et tueantur. Bergkius in Aristophanis Pluto vs. 300. edidit:

εἰκῇ δὲ καταδαρθέντα που.

non cogitans δαρθῆναι ex δέρειν formatum esse. Plura dedit Dindorf. ad Steph. Thes., nonnulla ipse adscripsi ad Photii Lexicon. Repetiit errorem Bergkius in Thesmoph. vs. 795. ubi κἂν καταδαρθῶμεν scripsit. In Thucydide IV. 133, ubi legitur: τῆς ἱερείας ἐπικαταδαρθούσης, credo, editurus fuisset ἐπικαταδαρθείσης. Graeca sunt καταδαρθάνω, κατέδαρθον, καταδεδάρθηκα: futurum nusquam mihi lectum. Simplex *semel tantum* occurrit in Odyss. Υ. 143: Ἔδραθ' ἐνὶ προδόμῳ, quo referendae duae glossae Hesychianae foede corruptae: Ἐδάρθη: ἐκοιμήθη et Ἐδράθη: κατεκοιμήθη. Praeter hunc locum *unicum* non est verbi Δαρθάνω vola nec vestigium. Quemadmodum nemo Graecorum umquam verbo simplici διδράσκω usus est, sed compositis δια —, ἐκ —, ἀποδιδράσκω, sic constanter omnes utuntur composito καταδαρθάνω et decompositis ἐπικαταδαρθάνω et συγκαταδαρθάνω. Homerica sunt κατέδραθον, καταδράθω (Odyss. Ε. 471, ubi ante Bekkerum καταδραθῶ legebatur), καδδραθέτην (Odyss. Ο. 493.) et παραδραθέειν (Iliad. Ξ. 163.) Ex sequiorum inscitia nata sunt nova monstra, quale est κατεδάρθην, et κατεδράθην quae non minus

sunt barbara ac si quis ἐλάβην pro ἔλαβον vellet dicere vel ἐμάθην aut ἐλάχην pro ἔλαχον et ἔμαθον et pro ἥμαρτον ἡμάρτην. Foedissimae igitur sunt in Aristophane maculae καταδαρθέντα et καταδαρθῶμεν. Recte alibi in Comico legitur καταδαρθεῖν et ξυγκαταδαρθεῖν et ξυγκαταδαρθών in Ecclesiaz. vs. 613. »Sed exstant istae formae, quas tu damnas, in libris *optimis*," dixerit aliquis. Nihil est tam absurdum et vitiosum quin legatur in libris *optimis* et *vetustissimis*. Inscitia linguae veteris libris vetustissimis est multo vetustior. Ostendi quam nihil sciret Photius patriarcharum longe longeque eruditissimus. Inspice mihi λέξιν Hesychianam. Servavit formas probas et genuinas: Κατέδαρθεν: ὕπνωσεν, Καταδαρθάνοντα, κατακοιμώμενον, Καταδαρθεῖν: κοιμηθῆναι, Καταδράθοι: καθυπνῶσαι, Ἐπικαταδαρθεῖν, ἐφυπνῶσαι (Thucyd. IV. 133.) Servavit glossas Homericas: Καδδραθέτην: ἐκοιμηθήτην, et Παραδραθέειν: παρακοιμηθῆναι et Κατέδραθον: κατεκοιμήθησαν, ubi scribae Κατέδραθεν substituerunt. Sed apud eundem haec monstra et portenta occurrunt: Κατεδάρθαι: κατακοιμᾶσθαι, et Κατεδάρθηκεν: καθύπνωκεν, et Καταδραθέντες: κατακοιμηθέντες: praeterea Ἐδάρθη et Ἐδράθη, ut modo vidimus. Ubi eruditi magistri sic peccant quid indoctos scribas non peccaturos putes? Sed deprensi errores, si sapimus, nil nocebunt. Hoc tantum addo Καταδράθοι apud Hesychium posse ex aliquo poëta olim deperdito sumtum esse, sed non est dissimile veri in tanta copia glossarum e Xenophonte sumtarum hoc quoque esse Xenophonteum ex Agesilao 9, 3: ὅπως γε μὴν καταδάρθοι (rex Persarum) οὐδ' ἂν εἴποι τις ὅσα πραγματεύονται, ut vera glossae forma sit: Καταδάρθοι: καθυπνῶσαι. Omnino exquisitior et rarior est verbi καταδαρθεῖν usus: quum καθεύδειν legatur ubique locorum, semel et iterum tantum recurrit καταδαρθεῖν apud elegantissimum quemque antiquiorum. Legitur apud Aristophanem solum Comicorum. Oratorum nemo utitur verbo καταδαρθεῖν praeter Lysiam *unico* loco. Plato utitur, sed rarissime, utitur Xenophon sed duobus tantum locis. Apud Homerum saepiuscule occurrit, apud Herodotum nusquam, semel et iterum tantum apud Hippocratem. Arripiunt exquisitiora haec Sophistae ἀττικίζοντες, Dio Chrysostomus, Lucianus, Chariton et

scriptores eruditi, Plutarchus et Athenaeus. Sic minus mirabile est tricari Graeculos in formis olim usu exemtis, in quibus si semel perversam opinionem imbibissent, peccabant impune. Reddamus igitur censeo Charitoni suum καταδαρθοῦσα et καταδαρθών, et in similibus locis caveamus a librariis.

Saepissime mihi notatum vitium recurrit p. 70, 15: προηγγέλλετο μὲν γὰρ ἡμέρα ῥητή, συνῆλθε δὲ εἰς ἐκείνην τὸ πλῆθος, satis manifestum esse opinor προήγγελτο emendari oportere. Vide quae de illa confusione notavimus in Nov. Lectt. p. 422. et aliis locis.

Rescribe p. 70, 26: λελυμένη (μὲν) τὰς τρίχας, ἀςράπτουσα δὲ τῷ προσώπῳ.

Emenda p. 71, 1: Μιθριδάτης ὁ Καρίας ὕπαρχος pro ἔπαρχος, comparatis his locis: p. 79, 24. p. 80, 6. p. 80, 32 et p. 81, 23.

Repone p. 71, 10: οἱ μὲν κομίζοντες τὴν κλίνην κατέθηκαν pro ἔθηκαν.

Evidens vitium est p. 71, 19: πάντες οὐχ ὅτι τέθνηκε Χαιρέαν ἠλέουν ἀλλ' ὅτι τοιαύτης γυναικὸς ἀφῄρητο. An tu ferre posses ἀφῄρηται pro ἀφῄρητο? Non opinor. Ergo et ἐτεθνήκει restitue pro τέθνηκε.

Praepositionum siglae confusae sunt p. 71, 32: τὸ δὲ ἴδιον μέτρον αὐτοὶ ἀποδώσομεν πρὸς ἡμέραν. Animadvertant mihi iuniores quam certo usu distinguantur πρὸς ἡμέραν, μεθ' ἡμέραν, καθ' ἡμέραν, παρ' ἡμέραν, ἐφ' ἡμέραν et δι' ἡμέρας quae omnia certam habent significandi potestatem quam nullo modo mutare vel exuere possunt. Scin' quid sit πρὸς ἡμέραν? Lysias docebit in Orat. I. 14: ἐπεὶ δ' ἦν πρὸς ἡμέραν ἧκεν ἐκείνη καὶ τὴν θύραν ἀνέῳξεν. Ne putes lapsu temporis mutatam esse significandi potestatem compone locum Charitonis p. 18, 31: ἤδη γάρ ἐςι πρὸς ἡμέραν. Vides quam abhorreat a sententia illius loci et corrige: ἀποδώσομεν καθ' ἡμέραν, *quotidie.*

Non una labe inquinatus est locus p. 72, 3: τὰς δύο μοίρας αὐτὸς σχεδὸν εἰργάζετο μόνος, male σχεδόν divulsum est a verbis τὰς δύο μοίρας et αὐτός non fert incommode additum μόνος: quamobrem emendaverim: τὰς δύο μοίρας σχεδὸν αὐτὸς εἰργάζετο expuncto μόνος, quod ex interpretatione natum est, ut aliis locis.

Non est Graecum quod legitur p. 72, 16: *δρασμὸν ἐπεχείρουν*, nam *ἐπιχειρεῖν* cum dativo coniungitur et apud reliquos omnes et apud Charitonem, ut p. 10, 23: *λαθραίοις ἔργοις ἐπιχειρεῖν*. Subest locutio Herodotea, apud quem saepius legitur *δρησμὸν βουλεύειν* et *δρησμῷ ἐπιχειρέειν*. Sed *δρασμὸν ἐβούλευον* a loci sententia aberrat: occiso enim custode sine mora se dederant in pedes. Itaque *δρασμῷ ἐπεχείρουν* repone. Deinde emendandum, ut supra indicavimus: *οἱ γὰρ κύνες ὑλάσσοντες* (non *φυλάσσοντες*) *ἐμήνυσαν αὐτούς*. Post pauca vs. 21. corrige *οὔτ' ἰδὼν αὐτοὺς οὔτ' ἀπολογουμένων ἀκούσας*. Codex vitiose, ut aliis locis, bis *οὐδέ* exhibet.

Quod sequitur vs. 25. *προήχθησαν οὖν πόδας τε καὶ τραχήλους συνδεδεμένοι καὶ ἕκαστος αὐτῶν τὸν σταυρὸν ἔφερεν* et, vs. 28: *Πολύχαρμος δὲ τὸν σταυρὸν βαστάζων*, et p. 76, 11: *ἐγὼ διὰ σὲ — καὶ σταυρὸν ἐβάστασα*, cui non revocat in mentem locos in Sacra Scriptura, ubi de eadem re verba eadem leguntur? Recte Dorvillius admonuit non esse hinc argumentum ducendum, quo Charitonem Christianum fuisse aut Christianorum libros legisse colligas, namque ita moris fuisse. Recte apponit idem locum Artemidori II. 56. p. 237. Reiff. *Βαστάζειν τινὰ τῶν δαιμόνων — κακούργῳ μὲν ἰδόντι σταυρὸν βαστάσαι σημαίνει· ἔοικε γὰρ ὁ σταυρὸς θανάτῳ καὶ ὁ μέλλων αὐτῷ προσηλοῦσθαι πρότερον αὐτὸν βαστάζει*. Simile Plutarchi testimonium attulit Lipsius *de Cruce* II. 5. ex libro *de Sera Numinis vindicta* p. 554. B. *τῷ σώματι τῶν κολαζομένων κακούργων ἕκαστος ἐκφέρει τὸν ἑαυτοῦ σταυρόν*. Eodem igitur modo loquitur Iohannes in Euang. XIX. 17. *καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν*. Eodem sensu et *ἆραι* et *φέρειν τὸν σταυρόν* legitur. Matth. Euang. XVI. 24. *ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι*, et XXVII. 32: *τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ*: de eadem re Lucas XXIII. 26. *ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ*. *Βαστάζειν* recurrit apud Lucam XIV. 27: *ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ*. Apud eosdem et *καταβῆναι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ* legitur, Matth. XXVII. 40. *κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ* et vs. 42: *καταβήτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ*. Similiter Chariton loquitur p. 75, 19. *κατέβαινε τοῦ σταυροῦ*, ubi *κατέβαινεν (ἀπὸ) τοῦ σταυροῦ* requiro, et contra p. 78, 24: *ἐπὶ*

ςαυρὸν ἀνέβην, quod dicitur p. 75, 15. ἐπιβαίνειν τοῦ ςαυροῦ. Haec et talia legenti mihi saepe cogitare et quaerere subiit quid tandem esset βαςάζειν τὸν ςαυρόν. Sexcenties omnes in tabula depictum vidimus Iesum ingentem trabem cum ligno transverso innixam humero post se trahentem et succumbentem oneri, quod ne robustior quidem aliquis paulo diutius sustineat. Crux enim est ingens ingentis ponderis, in quam quis ἀναβῆναι, de qua quis καταβῆναι recte dici possit. Sed non est hoc βαςάζειν τὸν ςαυρόν. Sic non φέρειν et ἐκφέρειν τὸν ςαυρόν bene diceretur, neque ἀράτω τὸν ςαυρόν, neque ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν ςαυρὸν φέρειν. In tali re σύρειν vel ἐπισύρειν haberet locum, non φέρειν vel βαςάζειν. Praeterea quomodo hoc facere potuissent damnati sedecim, quorum colla et pedes una praelonga catena colligati fuisse dicuntur: προήχθησαν πόδας τε καὶ τραχήλους συνδεδεμένοι καὶ ἕκαςος αὐτῶν τὸν ςαυρὸν ἔφερεν, et mox p. 73, 2: τὸν Πολύχαρμον ἀπορρήξας τῆς κοινῆς ἁλύσεως πρὸς Μιθριδάτην ἤγαγεν. Si quisque eorum longam trabem humero innixam traxisset, non poterant sic colligari. Quid sit βαςάζειν vel φέρειν τὸν ςαυρόν discendum est a Romanis. Romanum enim est hoc supplicii genus, Graecis perinde ac Iudaeis priusquam Romanis servirent inauditum. Quis autem Latine dixit umquam *ferre crucem?* Nemo hercle. Quid igitur dicebant? nam ex verbis recte intellectis ad rei quam quaerimus intelligentiam perveniemus. *Crux* dicitur *poni, statui, figi, erigi*, damnati *in crucem aguntur, tolluntur, cruci affiguntur, defiguntur, suffiguntur.* Quid autem *ferebant* quum traherentur ad supplicium? Respondeto Plautus apud Nonium Marcellum p. 220:

Patibulum ferat per urbem, deinde *affigatur cruci* [1]),

---

1) Sic restituo sententiam et numeros: editur enim: *deinde* affigat *cruci.* In loco Licinii haec est vulgata scriptura: *deligat ad patibulos; deligantur et circumferuntur, cruci defiguntur.* Eiusdem monetae ea scriptura est atque illa quam supra vidimus: ἢν ἐν γαστρὶ λάβῃς λαβὲ καὶ τέκε. Nemo tam perdite amare potest pleonasmos et *lacteam ubertatem*, ut ista ei non aliquam certe moveant fraudis suspicionem. Nonii editione utor quam Gerlach et Roth ita curarunt ut omnia librorum Mss. monstra et portenta exhibeant palmariis et manifestis Criticorum emendationibus in imam paginam ablegatis. Aequissimo animo eos ferre soleo qui Criticam artem non amant et »*vetus*

et Licinius Macer ibidem: »*Deligati ad patibulos* circumferuntur et *cruci defiguntur.*" Audi et haec testimonia, quae conquisivit Lipsius *de Cruce* III. 3. Macrobius *Saturn.* I. 10. »servum suum verberatum *patibuloque constrictum* per Circum agit." deinde in crucem actus est, ut aliunde constat. Firmicus Lib. VI. Mathes. cap. 31: »severa animadvertentis sententia *patibulo suffixus in crucem* crudeliter *erigitur.*" emenda: *crudeliter agitur*, ER male repetitum errorem peperit. Qui *patibulum fert* aut *deligatus est ad patibulum* aut *patibulo constrictus* aut *patibulo suffixus* dicitur uno verbo *patibulatus*, ut in Plauti Mostellaria II. I. 52:

o carnificium cribrum quod credo fore!
ita te forabunt *patibulatum* per vias
stimulis.

Quid autem in illis omnibus *patibulum* esse putemus? Audi iterum Plautum in *Milite* II. IV. 7:

Credo ego istoc exemplo tibi esse eundum actutum extra (portam
dispessis manibus patibulum quum habebis.

Senecam audi *ad Marciam* c. 20: »video istic cruces non unius quidem generis sed aliter ab aliis fabricatas: capite quidam conversos in terram suspendere, alii per obscoena stipitem egerunt, alii *brachia patibulo explicuerunt.*" Compone mihi cum his versiculum Plautinum:

Patibulum ferat per urbem, deinde *affigatur cruci*,

et res erit manifesta. Graece idem sic dixeris: βαςαζέτω ςαυρὸν διὰ τῆς πόλεως εἶτ' ἀναςαυρούσθω, et quod est in *Milite*: »*eundum tibi extra portam dispessis manibus patibulum quum habebis.*" significat: ἐξιτητέον σοι τῶν πυλῶν τὼ χεῖρε διαπεπταμένῳ καὶ ςαυρὸν βαςάζοντι. *Patibulum* est lignum illud transversum, in quo damnati dispessis manibus affigebantur cruci. Cruces (id est *stipites erecti*) stabant eo loco, ubi sumebatur supplicium, *patibulum* quo quisque suf-

---

suum MUMSIMUS" malunt suo more interpretari quam SUMSIMUS ab aliquo Critico accipere. Solent esse boni homines et quam inepte agant quia iudicio carent ipsi iudicare non possunt. Pervelim tamen, quia nonnumquam sunt petulantiores, eos poenae nomine cogi posse legere scriptores Latinos illo modo editos, quo Nonium Marcellum Gerlach et Roth ediderunt.

figeretur, *ferebat* ipse. Hic igitur est ὁ ςαυρὸς ὃν φέρει sive βαςάζει ἕκαςος, id quod vetere loquendi usu Graecorum stabilitur. Σκόλοπες antiquo nomine et ςαυροί Graecis sunt *valli*, acuti stipites, quibus et alia et castra muniebantur, unde περιςαυροῦν dicitur et ςαύρωμα *vallum*. Idoneum exemplum est in Xenophontis Anabasi VII. IV. 14: αἱ οἰκίαι κύκλῳ περιεςαύρωντο μεγάλοις ςαυροῖς τῶν προβάτων ἕνεκα, et § 17. φεύγουσιν ὄπισθεν περιβαλλόμενοι τὰς πέλτας. καὶ ὑπεραλλομένων τοὺς ςαυροὺς ἐλήφθησάν τινες κρεμασθέντες ἐνισχομένων τῶν πελτῶν τοῖς ςαυροῖς. Itaque ςαυρός utrumque significat et *lignum transversum* crucis (*patibulum*), quod damnati ferebant quum ad supplicium raperentur, et *stipitem erectum*, cui affigebantur, unde ἀνασκολοπίζειν et ἀναςαυροῦν est *agere in crucem* sive *in crucem tollere*. Σταυροῦν enim Graeculorum est, Graeci ἀναςαυροῦν dicebant. Hi igitur ςαυροί erant ὑψηλοί, quod etiam e Charitone colligas ubi scribit p. 57, 20: ἀνεσκολοπίσθη δὲ καὶ ἔβλεπεν ἀπὸ τοῦ ςαυροῦ τὴν θάλασσαν. Sed appellantur ςαυροί quoque ligna transversa, ut vidimus, atque hi sunt quos φέρειν aut βαςάζειν damnati solebant. Ad hos *alligari*, his *constringi* Latine dicuntur. Relege ad hanc lucem locos quos apposuimus omnes: perspicua omnia esse videbis, nihil difficultatis aut molestiarum superesse. Vides quam recte sic dicatur: ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν ςαυρὸν φέρειν, et: ἕκαςος τὸν ἴδιον ςαυρὸν ἐκφέρει similiaque omnia, namque *ad patibulos alligati* aut *patibulis constricti* humeris τὸν ςαυρόν sustinebant vel sic tamen sat grave onus miseris.

Quo minus mireris ςαυρόν Graece dici *patibulum*, dabo locum ubi *palum* significat, ad quem deligatus quis more Romano flagris caeditur et securi percutitur. Scribit Dio Cassius XLIX. 22. Antonium in Antigonum Iudaeae Regem animadvertisse more maiorum, id est *deligatum ad palum* flagris cecidisse et securi percussisse: τὸν δ' Ἀντίγονον ἐμαςίγωσε ςαυρῷ προσδήσας καὶ μετὰ τοῦτο ἀπέσφαξεν. Vides ςαυρῷ προσδεῖν esse id ipsum quod sexcenties apud Romanos legitur *ad palum deligare* sive *alligare* (vid. Cicer. in Verr. V. § 10—12). Vides ςαυρόν (*vallum*, *stipitem*) plane referre Romanorum *palum*. Simul vides quam recte ςαυρὸν φέρειν sive βαςάζειν ponatur pro *ferre patibulum*. Absurdum est *ferre*

crucem, et quod Latine dicitur *in crucem agi* et *in crucem tolli* Graece sonat ἐπὶ τὸν ϛαυρὸν ἀναβαίνειν, atque id est ἀναϛαυροῦσθαι sive ἀνασκολοπίζεσθαι. Quod Latine dicitur *crucem ponere* vel *figere* Graecis est τὸν ϛαυρὸν πηγνύναι et καταπηγνύναι, quod promiscuo usu et de *vallo* et de *cruce* usitatum est. De *vallis* Thucydides VII. 25: ἐγένετο δὲ καὶ περὶ τῶν ϛαυρῶν ἀκροβολισμὸς ἐν τῷ λιμένι, οὓς οἱ Συρακόσιοι κατέπηξαν ἐν τῇ θαλάσσῃ, et post pauca: χαλεπωτάτη δ᾽ ἦν τῆς ϛαυρώσεως ἡ κρύφιος. ἦσαν γὰρ τῶν ϛαυρῶν οὓς οὐχ ὑπερέχοντας τῆς θαλάσσης κατέπηξαν. De cruce ipse Chariton p. 103, 31: ἐπὶ τὸν ϛαυρὸν ἀνέβαινον ὃν ἔπηξέ μοι κατηγορία ψευδής. Ut nihil omittam legitur et καθαιρεῖν τοῦ ϛαυροῦ apud Charitonem p. 155, 8: καθαιρεθῆναί με τοῦ ϛαυροῦ ἐκέλευσε, sed necessariam in tali re praepositionem desidero: καθαιρεθῆναί με (ἀπὸ) τοῦ ϛαυροῦ. Facile perit ἀπό propter siglam veterem, quam sequiores quia non intelligunt omittere solent. Pulchre emendavit Wyttenbach. in Bibl. Crit. X. p. 99. locum Libanii: φίλων μὲν οὖν ἦν ἀφθονία μοι δικαίων οἳ δ᾽ ὡσ ἕνα λάβοιεν ἔμελλον reponens: οἳ δώσειν ἃ λάβοιεν. Perfice emendationem scribendo: οἳ ἀποδώσειν ἃ λάβοιεν ἔμελλον.

Quod in Codice est p. 72, 30: τοσοῦτον δὴ τὸν λόγον ὁ οἰκονόμος ἀκούσας male refingunt homines docti in τοῦτον δή: corrige τοσοῦτον δὴ τοῦ λόγου. Nil enim nisi extrema verba audiverat.

Infelix est Reiskii coniectura ab Editore calidius recepta p. 73, 8: τὴν πηγὴν ἀνεύρηκα τοῦ μεγάλου λήματος. Quod in Codice est αἵματος absurdum esse vides: sed λήματος rei non convenit. Suspicor τολμήματος verum esse, quod et rei egregie convenit et stabilitur loco vicino p. 72, 32: γυναῖκα τὴν συνειδυῖαν τοῖς τετολμημένοις.

Non inseruisset articulum Editor p. 73, 21. in verbis: καὶ ἀτυχῆ τινα ἔδοξεν ὁμωνυμίαν ἔχειν ἐκείνῃ [τὴν] γυναῖκα, si vidisset ἀτυχῆ τινα γυναῖκα coniungenda esse.

In vicinia p. 73, 2. in Codice est: τὸν Πολύχαρμον ἠρώτων τίς ἐϛι καὶ πόθεν ἄγουσιν αὐτήν. Ferri non potest ἄγουσιν: itaque Editor ἄξουσιν reposuit. Lenius emenda: καὶ πόθεν ἄγωσιν αὐτήν. Ipsi ita quaesiverant: πόθεν ἄγωμεν αὐτήν; Scribae in huiusmodi locis imperite indicativum substituunt,

cuius rei multa exempla sunt: in ipso Charitone iterum sic peccarunt p. 44, 30. ubi in Codice est: τί σοι δέδοκται; τί ποιοῦμεν; sed optime emendavit Editor: τί ποιῶμεν; Eodem modo emendaverim p. 141, 17: ποῖ τοίνυν ἀπίωμεν; pro ἄπιμεν. In Aristophanis *Avibus* vs. 172. emenda:

τί οὖν ποιῶμεν; B. οἰκίσατε μίαν πόλιν.

ubi in libris est: τί ἂν οὖν ποιοῖμεν.

Desideratur pronomen p. 75, 5: ὁ μὲν οὖν φίλος οὐδὲ ἀποθνήσκων ἐνεκάλει τῇ γυναικί, προήχθην δὲ αὐτῆς μνημονεῦσαι. Oppositio flagitat: (ἐγὼ δὲ) προήχθην αὐτῆς μνημονεῦσαι.

Reseca molestum articulum p. 75, 27: τοὺς γνωρίμους ἐς [τὸ] συμπόσιον παρεκάλει. Possumus amicos ἐπὶ δεῖπνον καλεῖν, non possumus eos καλεῖν ἐπὶ τὸ δεῖπνον.

Facile senties subesse vitium p. 76, 23: καὶ αὐτὸς μὲν ἀνεπαύετο καθάπερ ἔθος ἦν αὐτῷ, τοῖς δὲ Συρακουσίοις νεανίσκοις — οἶκον ἐξαίρετον ἀπέδειξεν. Quam inficetum est *ut solebat*, quasi vero non unusquisque noctu quiescere soleat, aut alio modo quam quo soleret potuisset quieti se dare! Requiritur *ubi solebat*: igitur: ἐνθάπερ ἔθος ἦν αὐτῷ emendaverim.

Ostendimus supra quae menda et emblemata obsiderent locum p. 76, 29: ἐλπίζων ὅτι καθάπερ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς ἔφεδρος μένων [μεταξὺ Χαιρέου τε καὶ Διονυσίου] αὐτὸς ἀκονιτὶ τὸ ἆθλον [Καλλιρρόην] ἀποίσεται. Quod autem putat Chariton *subsessorem* ἀκονιτὶ τὸ ἆθλον auferre, fugit eum ratio, aut (ut solet omnia augere in maius) quum vellet dicere *facili negotio*, *nullo labore* pro ἀπόνως ornatius ἀκονιτί ponere maluit. Quanto melius eadem comparatione utitur Xenophon in Anabasi II. v. 10.

Quoniam noto usu dicitur προτιθέναι γνώμην, λόγον et sim. non τὴν γνώμην, dele importunum articulum p. 76, 32: προτεθείσης [τῆς] γνώμης ὁ μὲν Χαιρέας ἠξίου κτέ. Ne dubites compara mihi hos Charitonis locos p. 98, 20: αἱρέσεως αὐτῷ προτεθείσης, p. 100, 8: εἰ χρὴ διαδικασίαν προθεῖναι, p. 135, 8: σκέψις προὔκειτο. Ab Atheniensibus sumtum est γνώμην προτιθέναι, vid. Var. Lectt. p. 352. sq. Imitatur Iulianus in Caesaribus p. 318, A: τίνα χρὴ τρόπον αὐτοὺς ἁμιλλᾶσθαι γνώμῃ προὐτέθη.

Mithridates ab irato Dionysio appellatur p. 81, 4: Μιθριδάτης ὁ κάκιςος ἀνδρῶν, sed nemo iratus sic loquitur. Amanter dicitur ἀνδρῶν βέλτιςος ἐγένετο περὶ ἐμέ et ἀνδρῶν ἄριςος, κράτιςος, λῷςος, sed in oratione iracunda κάκιςος ἀνθρώπων dici assolet. Lepidissime Antiphanes Athenaei p. 338. F.

ἀνδρῶν τ' ἄριςον κωβιὸν πηδῶντ' ἔτι
πρὸς Πυθιονίκην τὴν καλὴν πέμψαι με δεῖ.
ἁδρὸς γάρ ἐςιν.

Frequens est confusio inter ΑΝΩΝ et ἀνδρῶν. Sine mendo legitur p. 126, 30: οὐχ ὁ Πέρσης ὁ κάκιςος ἀνθρώπων. Latine quoque amanter *virorum optimus* dicitur, odiose *hominum pessimus*.

Corrige leve vitium, sed vitium tamen, p. 81, 5: ξένος μου γενόμενος ἐπιβουλεύει μου τῷ γάμῳ, imo vero ξένος μοι γενόμενος, ut post pauca de eodem p. 81, 22: ξένος αὐτῷ γενόμενος διαφθείρει αὐτοῦ τὴν γυναῖκα. Eadem opera exime idem vitium p. 98, 12: φίλος εἰμί σου καὶ ξένος, imo vero σοι, et p. 113, 16: σὺ δὲ μνημόνευέ μου τῆς εὐεργεσίας, ubi μοι repone. Recte p. 28, 2. correxit Editor: ἀπολώλεκά σοι, ὦ δέσποτα, τάλαντον, vitiose Codex σου, ut solet.

Scribarum errorem arguit vitiosa compositio p. 81, 9: τάχα μὲν καὶ διὰ Μιθριδάτην — τὸ δὲ πλέον διὰ τὸν ἔρωτα. Quae, quaeso, est ista oppositio inter τάχα μὲν et τὸ δὲ πλέον. Emenda τὰ μὲν καὶ κτέ.

Iterum μέν excidit p. 82, 20. ubi scribe: γράφει δὲ πρὸς (μὲν) Φαρνάκην — πρὸς δὲ Μιθριδάτην.

Non est Graecum quod editur p. 82, 25: καταπλαγέντος δὲ τοῦ Μιθριδάτου καὶ ἀποροῦντος τὴν αἰτίαν τῆς διαβολῆς. Verum esse suspicor ΑΓΝΟΟΥΝΤΟΣ: καὶ ἀγνοοῦντος τὴν αἰτίαν. Tritum est ἀγνοεῖν τὴν αἰτίαν. Post pauca vs. 31. suppleverim: Διονύσιον ἀνελεῖν τὸν (τούτων) αἴτιον.

Ut passim alibi desideratur articulus p. 83, 6: Ἐντάφιον ἔνδοξον ἡ ἡγεμονία καὶ (ὁ) μετὰ Καλλιρρόης θάνατος ἡδύς. Poterat et sic dicere: καὶ τὸ μετὰ Κ. ἀποθανεῖν ἡδύ, sed neque hic neque illic articulus abesse potest. Quod autem dicit: ἐντάφιον ἔνδοξον ἡ ἡγεμονία adumbratum est ex nobili dicto, quod et Dionysium tyrannum a desperatione rerum suarum revocavit et Amyntam Macedoniae regem: καλὸν ἐντάφιον ἡ τυ-

ῥαννίς, de quo nuper diximus ad Philostratum περὶ γυμναςικῆς p. 48. Idem dictum servavit ab exitio Iustinianum teste Procopio de bello Persico I. 24. Tom. I. p. 126. Dind. ubi Theodora in consilio ita dicit: μὴ γὰρ γενοίμην τῆς ἀλουργίδος ταύτης χωρὶς μηδὲ τὴν ἡμέραν ἐκείνην βιοίην, ἐν ᾗ με δέσποιναν οἱ ἐντυχόντες οὐ προσεροῦσιν. — ἐμὲ γάρ τις καὶ παλαιὸς ἀρέσκει λόγος ὡς καλὸν ἐντάφιον ἡ βασιλεία.

Non satisfacio mihi in emendanda foeda corruptela p. 83, 3: τάχα δὲ κρατήσεις — εἰ δὲ καὶ ἄλλως ἀθετήσειεν οὐδὲν δυνήσῃ χεῖρον παθεῖν. Non credo in αλλωσαθετησειεν antiquae scripturae vestigia superesse. Requiritur: εἰ δὲ καὶ τῷ πολέμῳ σφαλείης vel ἡττηθείης vel aliud quid huiuscemodi. Scriptor Atticus futurum posuisset εἰ — σφαλήσει, οὐδὲν δυνήσει. Chariton non item, ut p. 83, 15: εἰ δὲ καὶ ἀποθανεῖν δεήσειε, πάλιν ὄψομαι Καλλιρρόην, et aliis locis.

Dittographia inest p. 83, 15. in verbis: κἂν ἐν τῇ κρίσει Χαιρέαν ἔξω — μάρτυρα, corrige κἀν τῇ κρίσει. Plures alias crases apud Charitonem scribae obliterarunt ut apud multos alios Atticorum imitatores, cuius generis unum exemplum quia satis lepidum est proferam. In Iuliani Caesaribus p. 314, D. Silenus ad Bacchum ita dicit: οὐκ οἶσθα ὅτι καὶ ὁ Σωκράτης ἐοικὼς ἐμοὶ τὰ πρωτεῖα κατὰ τὴν φιλοσοφίαν ἀπηνέγκατο τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπων εἰ τῷ Δελφῷ πιςεύεις ὅτι ἐςὶν ἀψευδής. Noli credere Apollinem Pythicum appellari τὸν Δελφόν. Silenus dixerat: »si *fratri tuo* credis" εἰ τἀδελφῷ πιςεύεις. Diserte scriptum est in vetusto Codice Vossiano: εἰ τῶδελφῶ πιςεύεις servata crasi sed Graeculorum more vitiata. Crebro confundi Δελφός et ἀδελφός demonstravimus in Nov. Lectt. p. 403.

Insere articulum p. 84, 21: τὸν Χαιρέου τάφον (τὸν) ἐκεῖ.

Misere laborat locus p. 85, 31: οὐκέτι γὰρ εἰς Ἰωνίαν με φυγαδεύεις. Ξένην μέν, πλὴν Ἑλληνικὴν ἐδίδως γῆν — νῦν δὲ ἔξω με τοῦ συνήθους ῥίπτεις ἀέρος. In his unum vocabulum corruptum est, quod quum deprehenderis vera loci compositio apparebit et proba lectio reperiri poterit. Vocabulum corruptum statim apparet, nam formam quoque habet barbaram. Credisne ἐδίδως esse Graecum? Cave facias, nam ἐδίδουν, ἐδίδους et ἐδίδου omnes constanter dicebant. Apud Charitonem

ipsum habes p. 31, 21: ἀπεδίδου τὸν ἦχον, p. 86, 18: παρεδίδου τῷ μεθ' αὐτόν, et p. 147, 18: σύνθημα πολεμικὸν ἐδίδου. Restituamus igitur ἐδίδους, dixerit aliquis. Non multum profeceris: inspice locum omissa vitiosa interpunctione: οὐκέτι εἰς Ἰωνίαν με φυγαδεύεις ξένην μὲν πλὴν Ἑλληνικὴν (ἐδίδως) γῆν — νῦν δὲ ἔξω με τοῦ συνήθους ῥίπτεις ἀέρος. Sentisne haec uno tenore continuata esse et coniungi oportere Ἰωνίαν ξένην μὲν πλὴν Ἑλληνικὴν γῆν? itaque pro ἐδίδως non verbum aliquod requiritur, sed adverbium. Quid plura? emendandum est: ξένην μὲν πλὴν Ἑλληνικὴν ὅμως γῆν. Chariton solet πλήν in oppositione pro δέ ponere, veluti p. 103, 6: παιδίον μὲν εἶ πλὴν οὐ παντελῶς ἀναίσθητον ὧν ὁ πατὴρ δυςυχεῖ, et p. 146, 18: πολλὴ μὲν ἐν μέσῳ θάλασσα — πλὴν οὐ φοβοῦμαι, et aliis locis. Itaque quum vellet dicere ξένην μὲν Ἑλληνικὴν δ' ὅμως dedit id quod restituimus.

Mallem reliquisset editor vulgatam lectionem p. 86, 25: ἐποιεῖτο τὴν πορείαν σφοδροτέραν, ubi σφοδρότερον substituit comparans locum p. 102, 23: ἐξεκάετο γὰρ σφοδρότερον. Nollem factum: dicitur enim ἀναχωρεῖν ταχέως sed ταχεῖαν τὴν ἀναχώρησιν ποιεῖσθαι, dicitur ζητεῖν ἀκριβῶς sed ἀκριβῆ τὴν ζήτησιν ποιεῖσθαι, dicitur κατηγορεῖν πικρῶς sed πικρὰν τὴν κατηγορίαν ποιεῖσθαι, et sic passim in illa frequentissima verborum periphrasi per ποιεῖσθαι, quam diligenter exposuimus in Nov. Lectt. p. 257. sqq., videbis non adverbia verbo, sed adiectiva nomini apponi. Itaque Graecum est πορεύεσθαι σφοδρότερον, sed σφοδροτέραν τὴν πορείαν ποιεῖσθαι. Fac inter legendum experimentum: non dubito quin σφοδροτέραν statim revocaturus sis et intellecturus male comparari ἐξεκάετο σφοδρότερον. Apud ipsum Charitonem peridoneum exemplum reperies p. 57, 6: βέλτιον ποιήσασθαι τὴν ζήτησιν ἐπιπονωτέραν, dicitur enim ζητεῖν ἐπιπόνως sed ἐπίπονον τὴν ζήτησιν ποιεῖσθαι. Hoc iterum luculenter Chariton ipse demonstrabit si comparaveris p. 100, 7: λαμπρῶς γὰρ ἀπελογήσατο, et p. 91, 20: ἵνα λαμπροτέραν τὴν ἀπολογίαν ποιήσηται.

Verissime emendatum est p. 87, 9: κρινεῖ δέ *iudicabit* pro lectione Codicis κρίνῃ *in iudicium adduceris*. Res est manifesta. Simul manifestum est apud Charitonem quoque scribas -ει in -ῃ refingere, ubi secunda persona verborum in

-ομαι occurrit. Atticistae in ea re Atticos imitabantur: non tantum in futuris contractis ὀμεῖ, χαριεῖ, ψηφιεῖ, βαδιεῖ, ἀπολεῖ, ἀγωνιεῖ et sim. omnibus constanter -εῖ scribebant, quas formas plane amiserat Graeculorum vitiosa συνήθεια, quibus ἀγωνίσομαι, ψηφίσομαι, χαρίσομαι erant usitata, sed in omnibus secundis personis praesentium et futurorum in -ομαι et -σομαι exemplo Atticorum formis in -ει utebantur, in quibus ubique obliterandis scribarum natio coniuravit. Tenentur autem manifesti ubi tertiam personam in -EI exeuntem, ut h. l. aliud agentes in suum -ῇ vel -ῃ depravant. Similes fraudes in Alciphrone et Luciano deprensas in Var. Lectt. notavimus. Terminatio secundae personae in -ει restituenda est ubique omnibus qui ἀττικιστί et qui ἀττικῶς scripserunt, et in his Charitoni quoque: fidem facient, si quis hoc aget, quum alia indicia et argumenta tum vetustissimi scribarum errores in quibus antiqua lectio pellucet, quale est KPINH ubi tertia persona κρινεῖ requiritur. Saepe vetus -EI depravatur in -εις, quae fraus manifestis indiciis deprensa palam facit quae fuerit antiqua scriptura. Huius rei luculentum exemplum est apud Charitonem p. 106, 27: τίς εἶ; Καλλιῤῥόης ἐραστὴς ἢ δικαστής; μὴ ἐξαπάτα σεαυτόν. ἀγνοεῖς μὲν ἀλλ' ἐρᾷς. Pulchre restituit loci sententiam Editor reponens: ἀρνῇ μὲν ἀλλ' ἐρᾷς, sed non restituit manum Charitonis quae haec est: ἀρνεῖ μέν. Vides quam facile APNEI in ἀγνοεῖ et ἀγνοεῖς potuerit abire. Addo locum Iuliani in Μισοπώγωνι p. 345. C: οὐ γὰρ οἶμαι διενοήθης ὅπως ἁρμόσεις τῶν ἀνδρῶν οὔτε τοῖς ἐπιτηδεύμασιν οὔτε τοῖς βίοις οὔτε τοῖς ἤθεσιν. Facile intelligitur ἁρμόσει verum esse. Compone cum his ea quae exposuimus in Var. Lectt. p. 40 sqq. et dabis mihi τοὺς ἀττικίζοντας omnes illis formis in -ει semper esse usos.

Vitiosum est quod legitur p. 88, 9: διέβαινε δὲ ἡ Φήμη μέχρις αὐτοῦ βασιλέως. Fama et rumor διατρέχειν possunt, διαβαίνειν non possunt. Quid est igitur scribendum? Chariton ipse docebit p. 70, 22: ἀνέβαινεν ἤδη μέχρι τοῦ μεγάλου βασιλέως ὄνομα Καλλιῤῥόης. Hoc ipsum restitue: ἀνέβαινε δὲ ἡ Φήμη. Saepe ΔΙ — N et AN in libris confusa videbis.

Importunum pronomen pessime corrumpit locum p. 89, 2:

ὦ δέσποινα, γύναιον Ἑλληνικὸν ἐπιςρατεύεται ταῖς ἡμετέραις οἰκίαις, [ὃ] καὶ πάλαι μὲν πάντες ἐθαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει, κινδυνεύει δὲ ἐφ' ἡμῶν ἡ δόξα τῶν Περσίδων γυναικῶν καταλυθῆναι. O ineptam lectionem! Emenda: — ταῖς ἡμετέραις οἰκίαις· καὶ πάλαι μὲν πάντες (ἡμᾶς) ἐθαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει, κινδυνεύει δὲ ἐφ' ἡμῶν κτέ. Quid certius est quam πάλαι et ἐφ' ἡμῶν sibi inter se respondere et utrumque ad Persicarum formam referri? Quid igitur absurdius est quam istud ὅ, quod ad γύναιον Ἑλληνικόν trahit id quod nihil ad eam pertinet?

In vicinia novum mendum latet p. 89, 13: καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὡς ἐξ ἑνὸς ςόματος ἀνεβόησαν — εἶτα διεχέθησαν αἱ γνῶμαι. Mendosum est διεχέθησαν. Partem veri reperit Reiskius διεσχίσθησαν reponens. Perficies emendationem si reposueris: εἶτα δ' ἐσχίσθησαν αἱ γνῶμαι, ut apud Xenophontem in Sympos. IV. 59: ἐνταῦθα μέντοι ἐσχίσθησαν, et apud Herodotum VII. 219. cuius verba Charitoni obversabantur: καί σφεων ἐσχίζοντο αἱ γνῶμαι. Eodem modo Chariton loquitur p. 91, 3: ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων, et p. 152, 23: ποτὲ μὲν ἐσχίζοντο, quae omnia dicuntur de contrariis sententiis studiisque, ut apud Virgilium:

Scinditur incertum studia in contraria vulgus.

Verbum compositum διεσχίσθησαν per se nihil habet reprehensionis et usurpatur a Charitone p. 105, 6: διέσχιςο δὲ ἡ πόλις, sed reliquiae veteris scripturae εἶτα διεχέθησαν quoniam εἶτα δ' aperte requiritur, demonstrat simplex ἐσχίσθησαν olim fuisse scriptum. In Codd. non antiquissimis δ, δ' et δι ita scribuntur ut oculis distingui non possint nisi ab eo qui hoc agat et quid quoque loco requiratur probe intelligat. In librariis neque hoc est neque illud: itaque passim δι — pro δ' aut δ — scribunt, aut contrario errore peccant, unde sequitur nostri esse ubique arbitrii constituere utrum δ' an δι — scribendum sit, δ — an δι, et contra. Ob oculos haec ponet Bastius in Comment. Palaeogr. p. 711. Exempla ubique obvia, etiam apud Charitonem, ut p. 87, 7. ubi in Codice est: μετ' οὐ πολὺ διεξελθὼν ὁ εὐνοῦχος ἀπεκρίνατο, sed verum vidit Reiskius δ' ἐξελθών emendans. Fugit omnes evidens mendum p. 140, 20: Χαιρέας — σύνθημα τοῖς τριηράρχοις δέδωκεν ἐπὶ Κύπρου πλεῖν, ubi quis obiter admonitus non statim

videt διέδωκεν esse verum? Quid sibi vult in tali re *perfectum* δέδωκεν? Saepe vidi δέδωκεν et διέδωκεν ea de causa inter se permisceri. Dabo luculentum exemplum ex Demosthene. Editur in Orat. XVII. § 10. (p. 214, 10.) ἐν Πελλήνῃ νῦν καταλέλυκε τὸν δῆμον ὁ Μακεδὼν ἐκβαλὼν τῶν πολιτῶν τοὺς πλείστους, τὰ δ' ἐκείνων τοῖς οἰκέταις δέδωκε, Χαίρωνα δὲ τὸν παλαιστὴν τύραννον ἐγκατέστησεν, ipsa rei natura et aoristum postulat et verbum *dividendi*, itaque διέδωκε genuinum est. Notavimus saepius alibi quam crebro δι et εξ confundantur aut male copulentur: saepe διεξ- occurrit pro ἐξ, peccatur et in contrariam partem. Charitonis causa id moneo apud quem vitiose et sine sensu legitur p. 111, 25: διὰ τῆς πόλεως ἁπάσης ἐξιὼν περιέβλεπεν. Sentisne quam ridicule dicatur quis ἐξιέναι *per totam urbem?* Emenda igitur διεξιὼν et omnia habebunt optime.

Inutilis est Editoris coniectura supplentis p. 89, 18. Ῥοδογύνη — μέγα τι χρῆμα [κάλλους] καὶ περιβόητον. Nihil opus supplemento est: μέγα τι χρῆμα et μέγα πρᾶγμα cum magna admiratione dicuntur, ut apud Demosthenem in Orat. XXXV. 15. (p. 928, 6): οὑτοσὶ δὲ Λάκριτος Φασηλίτης, μέγα πρᾶγμα, Ἰσοκράτους μαθητής. Eubulus Athenaei p. 559 B.

εἰ δ' ἐγένετο
κακὴ γυνὴ Μήδεια, Πηνελόπη δέ γε
μέγα πρᾶγμα.

Polybius XII. 15: ἆρ' οὐκ ἀνάγκη μέγα τι γεγονέναι χρῆμα καὶ θαυμαστὸν τὸν Ἀγαθοκλέα; Praeterea notandum Graece dici καλόν τι χρῆμα, πάγκαλόν τι χρῆμα, σοφόν τι χρῆμα παρθένου, γυναικός, ἀνδρός et sim. sed neminem dixisse umquam μέγα τι χρῆμα κάλλους aut σοφίας aut alius cuiusdam rei *abstractae* quam appellant. Revocabimus igitur sine mora unici Codicis sanam scripturam.

Nescio an quis ferre possit p. 90, 5. scripturam καταπηδήσας ἐκ τοῦ ἵππου, mihi quidem movet risum, nisi si quis *ex equo Troiano* sic desiluisse dicetur. Recte apud Homerum dicitur Iliad. Θ. 492: ἐξ ἵππων ἀποβάντες id est ἐκ τοῦ ἅρματος, sed manifesto mendosa apud Charitonem lectio est. Quid cessamus reponere quod Graeci constanter omnes in ea re dicere solent: καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου. Sine mendo legitur

p. 31, 1: ἀποπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου. Sigla praepositionis ἀπό huiusmodi errores parere solet.

Confusionem siglarum, quibus ἀπό, κατά, πρός notari solent, saepius multis exemplis aperuimus. Est Codex quidam Anabaseos Xenophontis, Laurentianus Z apud Dindorfium, cuius scriba ubicumque compendium praepositionis ἀπό occurrebat ἐκ substituit. Itaque *mori* in illo libro est ἐκθανεῖν (II. I. 10.) et passim leguntur absurdae scripturae qualis est III. IV. 29: δεδοικότες μὴ ἐκτμηθείησαν, IV. V. 12: οἱ τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν ἐκσεσηπότες, IV. IV. 9: τῶν δὲ ἐκσκεδαννυμένων τινὲς ἐκ τοῦ ϛρατοπέδου, V. IV. 17: ἐκτεμόντες τὰς κεφαλάς, et passim alibi. Istas tamen quisquilias ex libro *nullius prorsus pretii* sedulo Critici colligunt et Xenophonti apponunt ἀκρίτως πάνυ, ut mihi quidem videtur. Quam faceret operae pretium is qui et in caeteris scriptoribus Graecis et in Anabasi discerneret *veram* lectionis discrepantiam et τὴν φαινομένην, id est *manifestos* scribarum errores et hallucinationes, quae nullum omnino habent usum, sed fastidium ac nauseam legentibus pariunt, et acutam et ingeniosam iuventutem ab excutienda vera scripturae discrepantia cum taedio deterrent.

Scribe p. 90, 9: ἀλλὰ Διονύσιος μέν pro ἀλλ' ὁ, nam sic ὁ μὲν Διονύσιος scriptum oportuit et tolle τὸ ἀσύνδετον vs. 22. sic: ἡ μὲν (οὖν) ἁρμάμαξα προῄει κτέ.

Insere articulum p. 90, 29: ὅτι μετὰ (τῆς) γυναικὸς ἐβάδιζες, nam *cum uxore* non aliter quam sic dici potest.

Paulo ante aut excidit aliquid aut negligentius locutus est Chariton p. 90, 25: βασιλεὺς δὲ ὡς ἤκουσεν ἀφῖχθαι Διονύσιον, quae ita dicuntur quasi ab alio advenisse Dionysium accepisset. Sed Dionysius quemadmodum Mithridates p. 87, 1: ἐπὶ θύρας ἦλθε τὰς βασιλέως, ut apparet ex p. 90, 32: προσκυνήσας ὁ Διονύσιος ἀπηλλάγη, cuius rei necessariam mentionem non a Charitone praetermissam sed a scribis omissam esse suspicor.

Concinnitas postulat ut p. 91, 4. scribatur: προσετίθετο (non προσέθετο) — εὔνουν εἶχεν. Non facile peccant in talibus, ne sequiores quidem: magnum est intervallum inter *faverunt* et *favebant*, et sic inter προσέθετο et προσετίθετο, quod qui

sentiunt non possunt tam diversa miscere.

Et alia mendosa sunt p. 92, 1 sqq. quibus non sum emendandis et ὑπάρχουσιν, in quo latere suspicor ὑπερέχουσιν. Nemo dixerit qui sint ἡγεμόνες ἡγεμόνων. Diversissimum certe est Thucydideum V. 66. ἄρχοντες ἀρχόντων. Facilius intelligitur p. 119, 26: συγκαλέσας οὖν βασιλεὺς τοὺς ὁμοτίμους καὶ ὅσοι παρῆσαν ἡ γ ε μ ό ν ε ς τ ῶ ν ἐ θ ν ῶ ν, quo nomine Graeci appellare solent *Praesides provinciarum* imperii Romani. Paulo ante p. 91, 32. requiro μέσος μὲν ὁ θρόνος κεῖται ὁ βασιλέως. pro κεῖται βασιλεῖ.

Insere iterum articulum p. 92, 9: ὑπὸ (τῶν) φίλων καὶ συγγενῶν, et p. 92, 30: οὐ θέλοντος τ ἀ ν δ ρ ό ς pro ἀνδρός.

Bis ex Codice revoca imperfectum p. 93, 20: οὐ μὴν ἀδακρυτί γε ἤ κ ο υ ε ν et vs. 22: πρὸς τὴν δίκην ἐ δ υ σ χ έ ρ α ι ν ε, pro ἤκουσεν et ἐδυσχέρανε. Contra repone p. 92, 14: ἐ κ έ λ ε υ σ ε τὰ ἐπιςολὰς ἀναγνῶναι pro ἐκέλευε. Foedo errore p. 94, 22. Dorvillius ediderat ἐ ν έ δ υ καὶ ἐκόσμει τὴν Καλλιρρόην, pro ἐνέδυε, de quo annotavi in Nov. Lectt. p. 786.

Non minus foedus error a scribis commissus est p. 94, 1: κάλλος ἐπίβουλον, εἰς τοῦτο μόνον ὑπὸ τῆς φύσεως δοθὲν ἵνα μου π λ η σ θ ή σ ῃ τῶν διαβολῶν. Barbarum est πλησθήσωμαι, praeterea in tali re ἀναπλησθῆναι et ἀνάπλεως requiritur, non πλέως et πιμπλάναι. Denique utrum τὸ κάλλος an ipsam Callirrhoën putas τῶν διαβολῶν ἀναπλησθῆναι dici? Equidem Callirrhoën arbitror. Itaque emenda: ἵν' ἀ ν α π λ ή σ ῃ μ ε τῶν διαβολῶν. De re immunda et sordida et turpi ac foeda ἀναπιμπλάναι dici, non πιμπλάναι, frequenti omnium usu satis constat. Iuvat obiter emendare locum Iuliani, ubi illud verbum labem concepit. Legitur in Misopog. p. 344. C: ὑμεῖς ὀλιγάκις εἰς τὰ τεμένη συνέρχεσθε, συνδραμόντες δὲ δι' ἐμὲ πολλῆς ἀκοσμίας ἀ ν α π ί μ π λ α ν τ α ι τὰ ἱερά, luce clarius est ἀναπίμπλατε emendari oportere.

Contra loci sententiam γάρ scribitur p. 94, 3: οἱ μὲν γ ά ρ ἄλλοι — εὔνοιαν εὔχονται. Corrige: οἱ μὲν ο ὖ ν ἄλλοι κτέ.

Recte suspicatus est Editor p. 94, 22. καί esse inducendum in verbis: [καὶ] ταῦτα ἅμα λέγουσα. Mira est Charitonis in talibus constantia.

Non assentior Editori p. 95, 5. in verbis: ὥσπερ ἐπί τι

τραῦμα ἐρωτικὸν τὴν παλαιὰν ἐπιθυμίαν σφοδροτέραν αὖθις ἐλάμβανε πληγήν, transponenti: *ὥσπερ ἐπί τι τραῦμα παλαιὸν τὴν ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν.* Interpolatum esse suspicor *ἐρωτικόν*, praeterea *τι* expunge. Impense delectantur Sophistae et sequiores omnes in comparationibus hac orationis forma *ὥσπερ ἐπὶ τραῦμα τὴν παλαιὰν ἐπιθυμίαν.* Multa sunt apud Charitonem exempla, vide Dorvill. Animadv. p. 138: *ὡς ἐκ θαλάμου τοῦ τάφου, καθάπερ ἐκ τρικυμίας τοῦ πάθους, ὥσπερ ὑπὸ ξίφους τοῦ λόγου* et apud alios: *ὥσπερ ἐκ συμποσίου τοῦ βίου, ὥσπερ ἐκ λόχου τοῦ ἐλέφαντος, ὥσπερ ἀπὸ σκοποῦ τοῦ πύργου.* Similia his multi multa collegerunt, nam sequiores scriptores saepissime sic loquuntur, Veterum Plato utitur sed non abutitur. Addam quaedam ex Stobaei Florilegio ut apud alios veram scripturam restituam. Sine mendo legitur in Floril. 4, 64: *ὡς ἐν φωτὶ τᾷ βασιλῄᾳ*, et 38, 34: *ὥσπερ ὑπὸ νόσου τοῦ φθόνου*, et 1, 59: *καθάπερ εἰς ἄσυλον τέμενος τὴν ἀρετὴν ὁρμητέον*, et 58, 14: *οἷον ὑπὸ μαγείρων τῶν ἐν ταῖς πόλεσι χρειῶν διαπεποικιλμένους.* Ex his igitur emenda duos alios locos: 3, 73: *ὁ φρόνιμος ὥσπερ εἰς ὁδὸν [εἰς] τὸν βίον — συντίθησι τὰ ἀναγκαιότατα.* Viden importunam praepositionem sine mora expungi oportere? Alter locus est 5, 67: *ῥᾳδίως ἀπαλλάττεσθαι ὥσπερ ἐκ πανηγύρεως [οὕτω καὶ ἐκ] τοῦ βίου*, ubi facile alienae manus additamentum arguitur. Ioculari errore lapsus est Interpres qui verba Iuliani in Misopog. p. 364. B: *τὴν εὐδαίμονα ταύτην ἀποκναῖσαι πόλιν ὥσπερ ὑπὸ δυσωδίας τῆς ἐμῆς μετριότητος*, sic reddidit: » hanc beatam civitatem tamquam *foetore meae modestiae* conficere." Nemo umquam *τις* aut *τι* in tali orationis forma addidit, quamobrem *τι* expungendum est. Dedimus in Variis Lectt. p. 165. locos quosdam Platonicos, ubi hanc dicendi elegantiam scribae aut scioli obscurarunt, in his locum ex Phaedone p. 67. D. *ἐθίσαι τὴν ψυχὴν οἰκεῖν [μόνην] καθ' αὑτὴν ἐκλυομένην ὥσπερ ἐκ δεσμῶν [ἐκ] τοῦ σώματος*, ubi et *μόνην* et *ἐκ* delenda esse docuimus. Reperi huius emendationis idoneum fideiussorem, non vetustum Codicem, nam hoc mendorum genus Codicibus quamvis vetustis est aliquanto vetustius, sed philosophum. Iamblichus in *vita Pythagorae* § 266. ubi scribit: *τοῖς δ' ἄλλοις ἔθος εἶναι γηραιοῖς σφόδρα γενομένοις ὥσπερ ἐκ δεσμῶν τοῦ σώματος ἀπαλλάττεσθαι*,

quid tibi videtur in suo Platonis exemplo olim legisse? Lubenter Iamblichus verba Platonis solet suis verbis intexere, ut in ipso initio operis ubi Kiesslingius edidit: *ἐπὶ πάσης μὲν φιλοσοφίας ὁρμῇ θεὸν δήπου παρακαλεῖν ἔθος ἅπασι τοῖς γε σώφροσιν, ἐπὶ δὲ τῇ τοῦ θείου Πυθαγόρου δικαίως ἐπωνύμῳ νομιζομένῃ πολὺ δήπου μᾶλλον ἁρμόττει τοῦτο ποιεῖν.* Sumta haec sunt e Platonis Timaeo p. 27. C: *τοῦτό γε δὴ πάντες ὅσοι καὶ κατὰ βραχὺ σωφροσύνης μετέχουσιν ἐπὶ παντὸς* (alii *πάσῃ*) *ὁρμῇ καὶ σμικροῦ καὶ μεγάλου πράγματος θεὸν ἀεί που καλοῦσιν*, Iamblicho redde *πάσῃ* pro *πάσης* et *θεὸν ἀεί που παρακαλεῖν* pro *δήπου*. Praeterea corrige *ἐπωνύμῳ ὀνομαζομένῃ*: sed ad Charitonem redeo.

Et mendo et vitiosa interpunctione laborat locus p. 95, 15, quem facile est emendare si *τὰ διὰ μέσου* posita exemeris et reliqua ex se ipsis spectaveris. Dixerat: *μείζονος δὲ τιμωρίας ἄξιον τὸ ἔργον καὶ διὰ τὸν ποιήσαντα*: deinde hoc ita demonstrat: *Μιθριδάτης γὰρ — ἐπίβουλός μοι —, ὃν ἐχρῆν, εἴ τις ἄλλος ἐπλημμέλησεν εἰς ἡμᾶς, αὐτὸν βοηθεῖν.* Emenda: *ἐπεβούλευσέ μοι* et uno tenore continua quae nunc dissecta sunt, et nihil molestiarum supererit.

Elapsa vocula *καί* pessumdedit locum p. 95, 23: *τὰς μὲν οὖν δεήσεις τὰς Μιθριδάτου καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν παρασκευὴν ὅσῃ χρῆται πρὸς τὸν ἀγῶνα* (*καὶ*) *ὅτι οὐκ ἐξ ἴσου καθεστήκαμεν οὐδ' αὐτὸς ἀγνοῶ.* Intelligi ea verba non possunt nisi *καί* addideris. Colorem duxit Chariton ex notissimis Demosthenis et Aeschinis locis.

Exciderunt paucae syllabae p. 96, 2: *γήμας οὐ παρθένον ἀλλ' ἀνδρὸς προτέρου γενομένην Χαιρέου τοὔνομα πάλαι τεθνεῶτος*, ubi supplendum est *ἀνδρὸς πρότε(ρον ἑτέ)ρου γενομένην*. Ridicule enim dicitur *priori viro* nupta fuisse pro *prius alteri viro*.

Perdidi operam p. 96, 16. in emendandis verbis: *ἡ δὲ σὴ τύχη ἄξιον ὄντα κατέστησε*, quae sensu vacua sunt, ut vides.

Ridicule *οὖν* pro *δέ* legitur p. 97, 7. Rex Persarum audita accusatione *θυμωθεὶς εἰς Μιθριδάτην πικρὸν — ἀπέβλεψεν.* Sequitur: *μηδὲν οὖν καταπλαγεὶς ἐκεῖνος κτέ.* ridicule, quasi ea res homini animum addidisset: imo vero: *μηδὲν δὲ καταπλαγείς κτέ.* Tum supple vs. 9. *πρὶν* (*ἂν*) *ἀκούσῃς*.

Lenius quam fecit Editor emendari potest locus p. 98, 27: οὐδὲ γὰρ ἐξαπατήσεις με σοφίσμασι καὶ ἀξιοπίστοις ἀπειλαῖς. Requiritur plane contrarium: itaque Editor (οὐκ) ἀξιοπίστοις substituit. Malim: ἀναξιοπίστοις ἀπειλαῖς. Apud Cyrillum contra Iulianum p. 208, B. ubi Timaeus historicus dicitur esse διὰ δυσμένειαν ἀξιόπιστος vel caecus videat ἀναξιόπιστος verum esse. Paulo ante Cyrillus ex Porphyrio haec de Socrate dicta describit: εἰ δὲ δὴ ἑρμογλύφος ἦν — καθάρσιος ἡ τέχνη καὶ οὐ πρὸς ὀνείδους, tu vero καθάρειος repone, quam solam formam Graecam esse, non καθάριος, satis alibi demonstravimus.

Non est sana lectio p. 98, 29: φωνὴν ἐπῆρε καὶ ὥσπερ ἐπὶ θειασμόν· Θεοί, φησί, βασίλειοι — βοηθήσατε. Intelligerem ὥσπερ ἐπιθειάσας, quod apud sequiores valet θεοφορηθείς.

Periit verbum p. 100, 2: ταῦτα πρὸς ἀλλήλους μαχόμενοι, supple: πρὸς ἀλλήλους (ἔλεγον) μαχόμενοι.

Laborat oratio p. 102, 12: ἐπέμπετο δὲ Καλλιρρόῃ δῶρα πολυτελῆ καὶ παρ' οὐδενὸς ἐλάμβανε φυλάττουσα τὸ σχῆμα γυναικὸς ἀτυχούσης. Apparet sic esse rescribendum: — δῶρα πολυτελῆ. ἡ δὲ παρ' οὐδενὸς ἐλάμβανε.

Multiplici mendo infectus est locus p. 103, 10: τὴν μὲν πρώτην δίκην νενίκημαι· Μιθριδάτης μου κατηγόρει· περὶ δὲ τῆς δευτέρας μᾶλλον φοβοῦμαι. οὐδὲ γὰρ μείζων ὁ κίνδυνος. Haec et male composita sunt et in fine sensu vacua. Itaque Editor infelicem Dorvillii coniecturam recepit: οὐδὲ γὰρ μείων ὁ κίνδυνος pro μείζων. Sed neque μείων pro ἐλάττων Chariton dicere potuit neque μείων sententiae satisfacit. Inepte enim dicitur μᾶλλον φοβοῦμαι. οὐ γὰρ ἐλάττων ὁ κίνδυνος. Omnes difficultates removebis ubi emendaveris: τὴν μὲν πρώτην δίκην νενίκημαι, (ἣν) Μιθριδάτης μου κατηγόρει· περὶ δὲ τῆς δευτέρας μᾶλλον φοβοῦμαι· ὅδε γὰρ μείζων ὁ κίνδυνος.

Turpi errore scribitur p. 103, 20: οὐδεὶς ὑμᾶς ἐᾷ τοῖς βασιλείοις εἰσελθεῖν; pro οὐδεὶς ὑμᾶς ἐᾷ εἰς τὰ βασίλεια εἰσελθεῖν;

Bis vocula ἂν intercidit p. 103, 29 et 31, ubi supple: μὲν (ἂν) ἀπέθνησκον et μὲν γὰρ (ἂν) ἀπηλλαττόμην.

Non caret mendo scriptura p, 104, 10: καὶ τῆς Ἰωνίας ἀπόλαυε πολυτελείας. Requiritur aut τῆς Ἰωνικῆς aut τῆς ἐν Ἰω-

νίᾳ — πολυτελείας. Post pauca ruentem sententiam sic optime fulcies ut scribas: Οἴχει, Χαιρέα· νῦν ἀληθῶς ἀπέθανες· ἐγὼ δ' ἔμελλον ἐπὶ βασιλέως αἱρεῖσθαι σέ. Quod in Codice est ἐγὼ γάρ ἔμελλον prorsus corrumpit loci sententiam. Insere δέ et in sqq. ἀναβαίνοντος (δ') αὐτοῦ — ἐπέςη Πολύχαρμος.

Emenda p. 105, 9: πατὴρ ἐξέδωκε, πατρὶς ἔθαψε, τοὺς γάμους οὐκ ἀπέλιπεν, ἀλλ' ἀπελείφθη, et post pauca: Διονύσιος δ' ἠγόρασεν — οὐκ ἔξεςι δὲ τὴν ἐλευθέραν ἀγοράσαι. In Codice legitur: ἐξέδωκεν αὐτῷ, πατρὶς ἔθαψε et οὐκ ἀπέλιπεν οὐκ ἀπελείφθη et οὐκ ἐξὸν δὲ τὴν ἐλευθέραν ἀγοράσαι.

Non perfecit Editor emendationem loci p. 105, 21, ubi dedit: μὴ προῇς τὸν παρθένιον pro Codicis lectione μὴ παρῇς, nam quoniam προΐεσθαι frequentissimo omnium usu dicitur, non προϊέναι, consequitur μὴ πρόῃ τὸν παρθένιον emendatam scripturam esse.

Scribe p. 105, 28. ὅλην (τὴν) Βαβυλῶνα, ut recte Editor p. 106, 14. scripsit: δι' ὅλης (τῆς) νυκτός.

Faex Graeculorum Charitoni suas sordes affricuisse videtur p. 107, 3: ἔργον προμνηςρίας γραΐδος. Graecum est γραῦς, γραῖα et γρᾴδιον, non γραΐς.

Dissentio a Reiskio, cuius coniecturam Editor recepit pag. 107, 12. Codex exhibet: ὥσπερ δὲ ἐν Ὀλυμπίοις τοὺς ἀθλητὰς ἔδει θεάσασθαι παραγινομένους ἐπὶ τὸ ςάδιον μετὰ παραπομπῆς. Manifesto mendosum est ἔδει. Itaque nunc editur quod Reiskius coniecit: ἔςι θεάσασθαι. Correxerim: ὥσπερ — ἔθος θεάσασθαι, nam quid fieri *soleret* Olympiae commemoratum oportuit, non quid *posset* vel *liceret*. Tritissimum est ὥσπερ ἔθος, ut nemo nescit.

Desidero duo verba p. 107, 18: ἦν δὲ τὸ ἆθλον οὐ κότινος, οὐ μῆλα, οὐ πίτυς, ἀλλὰ κάλλος τὸ πρῶτον, ὑπὲρ οὗ δικαίως ἂν ἤρισαν καὶ θεοί. Apponam locum Luciani unde colligas quid necessario Charitonis verbis addendum esse videatur. Legitur in *Anacharside* cap. 9. ubi roganti Anacharsidi: τὰ δὲ ἆθλα τίνα ὑμῖν ταῦτά ἐςιν; respondet Solon: Ὀλυμπίασι μὲν ςέφανος ἐκ κοτίνου, Ἰσθμοῖ δ' ἐκ πίτυος, ἐν Νεμέᾳ δὲ σελίνων πεπλεγμένος, Πυθοῖ δὲ μῆλα. Inserendum erit verbis Charitonis οὐ σέλινος, nam manifesto respicit quatuor celebratissimorum ludorum praemia. Suppleverim equidem: οὐ κότινος, (οὐ σέλι-

νος,) οὐ μῆλα, οὐ πίτυς, et suspicor ὁμοιοτέλευτον in -ΙΝΟΣ scribam induxisse in fraudem.

Rex Persarum dicitur p. 107, 21. ad se vocasse τὸν εὐνοῦχον Ἀρταξάτην, ὃς ἦν αὐτῷ μέγιςος. Ridicule dictum erit nisi praepositio accesserit: ὃς ἦν (παρ') αὐτῷ μέγιςος. Noto usu dicitur quis μέγιςος εἶναι παρά τινι pro μέγιςον παρά τινι δύνασθαι, ut in Xenophontis Hellenicis VII. I. 44: βουλόμενος ὥσπερ παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις μέγιςος ἦν τῶν πολιτῶν οὕτω καὶ παρὰ τοῖς ἐναντίοις αὐτῶν πρωτεύειν. Reddidimus Xenophonti in Hellen. III. I. 10. τοῖς δυναμένοις μέγιςον (pro μάλιςα) παρὰ Φαρναβάζῳ, et sic omnes loquuntur et ipse Chariton alibi, ut p. 109, 26: ἠπίςουν δὲ ὅμως ὅτι δύναταί τις παρ' ἐμοὶ ἐμοῦ γενέσθαι δυνατώτερος.

Iterum σου pro σοι irrepsit p. 108, 15. ubi rescribe: τὸ τῆς ψυχῆς σοι τιμιώτερον κτῆμα. Eodem modo corrige p. 108, 29: πόσους μοι καιροὺς εὐτυχίας ἀπολώλεκας, pro μου.

Non successit Editori emendandi periculum p. 108, 17. ubi de sua coniectura dedit: τί δικάζῃ, ἀνόητε; Χαιρέαν ἀντίδικον ἔχεις· κατεσκεύασας σεαυτῷ δεσπότην ἀντεραςήν: ex quibus verbis quae sana sententia extundi possit non video. In Codice est τί δοκεῖς, ἀνόητε. Equidem emendaverim: τί δοκεῖς, ἀνόητε, Χαιρέαν ἀντίδικον ἔχειν; κατεσκεύασας σεαυτῷ δεσπότην ἀντεραςήν. Quam bene haec loci sententiae conveniant nihil opus est demonstrare.

Dubito p. 108, 26. utrum Chariton an scribae peccaverint in verbis: πάντων πολεμιώτατος ὑπάρχεις φίλου σχήματι, requiritur enim veterum exemplo: ἐν φίλου σχήματι.

Obiter corrigo p. 108, 30: μακάριος (ἂν) ἦν, et p. 109, 3: ἐκείμην ἂν τὰ μετὰ ταῦτα κερδήσας.

Si hoc ages audies sciolum Charitoni obstrepentem p. 110, 8. Callidus eunuchus dissimulat se intelligere quam rex depereat et veluti admirabundus quaerit: ποῖον κάλλος δύναται τῆς σῆς κρατῆσαι, δέσποτα, ψυχῆς, ᾧ τὰ καλὰ πάντα δουλεύει; — καλαὶ μὲν μυρίαι γυναῖκες ἀλλὰ καὶ Στάτειρα καλλίςη τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἧς ἀπολαύεις μόνος. Deinde ita pergit: πλὴν εἰ μή τις [ἐξ οὐρανοῦ] καταβέβηκε τῶν ἄνωθεν ἢ ἐκ θαλάττης ἀναβέβηκεν ἄλλη Θέτις, in quibus ἐξ οὐρανοῦ sciolo deberi arbitror: adeo male copulantur ἐξ οὐρανοῦ et τῶν ἄνω-

θεν. Praeterea pro *ἀναβέβηκεν* Veteres *ἀναδέδυκε* dixissent, ut *Ἀφροδίτη ἀναδυομένη* dicebatur. Quod autem inter *ἧς ἀπολαύεις μόνος* et *πλὴν εἰ μή τις* in Codice interponitur *ἐξουσία δὲ ἔρωτα καταλύει*, non est ulla dubitatio quum ab otioso lectore olim in ora libri adscriptum deinde in Charitonis orationem stulte receptum fuerit. Quid multis verbis opus est?

τὸ πρᾶγμα φανερόν ἐστιν. αὐτὸ γὰρ βοᾷ.

vide an sine risu vulgatam relegere possis: *Ἐξουσία δὲ ἔρωτα καταλύει, πλὴν εἰ μή τις καταβέβηκε τῶν ἄνωθεν.* Itaque si qua descendisset de coelo, *ἐξουσία τὸν ἔρωτα οὐ καταλύει.* Vides haec esse *ἀσύγκλωστα.* Reddamus igitur censeo sciolo suum emblema et omnia rectissime procedent. Vulgo eruditorum non persuadetur quantum sit ubique in libris etiam vetustissimis interpolationum et additamentorum. Relegebam nuper Valckenaerii annotationes ineditas ad librum II. Maccabaeorum. Vide mihi manifestum emblema in cap. XII. 45. a summo viro deprensum: *ἐμβλέπων τοῖς μετ' εὐσεβείας κοιμωμένοις κάλλιστον ἀποκείμενον χαριστήριον· [ὁσία καὶ εὐσεβὴς ἡ ἐπίνοια].* Putasne haec ab ipso libri auctore profecta sibi plaudente? Eodem modo in Platonis Rep. VI. p. 504. E. interpolatum est [*ἄξιον τὸ διανόημα*], sed audi Editorem: »*mirum est codices manuscriptos ne tantillum quidem a vulgata lectione recedere.*" Eodem iure dixeris: »*mirum est in Codicibus Mss. vitiosas lectiones et sciolorum emblemata inesse.*" Hi igitur *δέονται βιβλίου καὶ νοῦ* et ne suspicantur quidem quam mendosi sint libri venerandae vetustatis, quorum fide stari posse credunt magis quam intelligunt. Unus omnium Veterum Thucydides maxime illa additamentorum labe infectus est. Accepi nuper ab Editore Donaldson Cantabrigiensi Thucydidem multis locis emendatum et emblematis liberatum, sed plurimum operis superest. Complura alia summo iure expungentur ubi semel inter omnes constiterit quam sublesta sit in talibus librorum omnium fides. Unum nunc e Thucydide exemplum afferam ex libro IV. 15: *ὡς εἶδον ἀδύνατον ὂν τιμωρεῖν τοῖς ἀνδράσι καὶ κινδυνεύειν οὐκ ἐβούλοντο ἢ ὑπὸ λιμοῦ τι παθεῖν αὐτοὺς ἢ ὑπὸ πλήθους βιασθέντας [κρατηθῆναι] ἔδοξεν αὐτοῖς κτέ.* Habebis Thucydidis manum quum importunum *κρατηθῆναι*, id est *ἡττηθῆναι*, deleveris. Nolebant *κινδυνεύειν αὐτοὺς ἀπολέσθαι*

ὑπὸ πλήθους βιασθέντας, sed pro ἀπολέσθαι Thucydides εὐφημότερον Atticorum more dixerat τι παθεῖν, quo retulit et ὑπὸ λιμοῦ et ὑπὸ πλήθους βιασθέντας. Sed haec obiter: redeo ad Charitonem.

Inserto articulo et praepositione et coniunctis quae Editor minus recte divisit lege p. 110, 25: εὕρηται, φησί, (τὸ) φάρμακον, βασιλεῦ, καὶ παρ' Ἕλλησι καὶ (παρὰ) βαρβάροις τοῦτο, ὅπερ ζητεῖς. Post pauca vs. 28. verum videtur: τὸ ᾀδόμενον λόγιον ὅτι ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται, pro ὁ τρώσας αὐτὸς ἰάσεται. Proverbium est ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται, et Τήλεφον ὁ τρώσας καὶ ἰάσατο et sim., de quibus vide quos laudant Interpretes ad Platonis verba in Gorgia p. 447. B: οὐδὲν πρᾶγμα, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ γὰρ καὶ ἰάσομαι.

Miror neminem addidisse copulam p. 110, 31; μέμνημαι νόμων οὓς αὐτὸς ἔθηκα (καὶ) δικαιοσύνης ἣν ἐν ἅπασιν ἀσκῶ, nullus enim asyndeto locus est et apparet cur exciderit.

Non probo Editoris correctionem p. 111, 15: πάντων δὲ ὄντων ἀξιοθεάτων διαπρεπέςατος ἦν (ἐν) αὐτοῖς βασιλεύς. In Codice est ἦν αὐτοῖς; nihil additum oportuit sed unam litterulam exemtam ut legatur: διαπρεπέςατος ἦν αὐτὸς βασιλεύς. *Reliquis* omnibus *rex ipse* optime opponitur.

Μή in μήτε refingendum est p. 113, 1: δύο δέ σοι προστάσσω μὴ ἄκουσαν μήτε φανερῶς, imo vero μήτ' ἄκουσαν.

Sensu vacuum est quod legitur p. 113, 7: ἔχαιρε νομίζων πρὸς ὑπηρεσίαν ὑπεσχῆσθαι: loci sententia requirit νομίζων φαύλου πράγματος ὑπηρεσίαν, vel simile quid, ὑπεσχῆσθαι: *rei minime difficilis* ministerium in se recepisse se putabat.

Δέ in μέν abiit p. 114, 22: Καλλιρρόη μὲν τὸ μὲν πρῶτον ὥρμησεν κτέ. repone: Καλλιρρόη δὲ τὸ μὲν πρῶτον κτέ. Post pauca p. 114, 32. emenda: κἂν γὰρ ἐν τῷ παραυτίκα μηδὲν ὀργισθῇ, pro καὶ γὰρ ἂν ἐν τῷ παραυτίκα.

Transpone voculam p. 115, 16: ἐδεδοίκει δὲ μὴ καὶ πρὸς ἐκείνην Καλλιρρόη κατείπῃ τοὺς λόγους, imo vero δὲ καὶ μή κτέ.

Vitium alit locus p. 115, 20: ἐσκέπτετο πῶς ἂν ἀπαγγείλῃ βασιλεῖ, nam aut coniunctivus sine ἄν in talibus ponitur aut ἄν cum optativo. Qui secum deliberat πῶς ἐπαγγείλω; dicit

aut πῶς ἂν ἐπαγγείλαιμι, idque in oratione indirecta retinetur. Rescribe igitur: πῶς ἂν ἐπαγγείλειε.

Corrige p. 116, 1: πάντων δέ μοι βαρύτατον ὁ ἔρως ὁ βασιλέως pro βαρύτατος. Res est manifesta. Tum scribe: ἔσται pro ἐστι p. 116, 8: ἂν δὲ βιαιότερόν τι γένηται τότε ἔσται σοι καιρός κτέ.

Tralaticio errore scribitur p. 116, 24: εἴ πως ἀποστρέψαι δύναιτο βασιλέα τοῦ ἔρωτος. Vera lectio est ἀποτρέψαι.

Male legitur p. 117, 12. »Κἄν σοι δοκῇ — μετάπεμψαι Στάτειραν," nam nullus copulae locus est. Corrige: ἔτρεψε τὴν αἰτίαν — εἰς τὴν Φυλάττουσαν καὶ »Ἄν σοι δοκῇ κτέ.

Frigide Graeculi αὐταῖς addiderunt de suo p. 118, 18: ὡς μηκέτι τὰς πόλεις ἀντέχειν ὥσπερ χειμάρρου τινὸς ἢ πυρὸς αἰφνίδιον ἐπιρρυέντος [αὐταῖς].

Ineptissime legitur p. 120, 8: ἐκβὰς γὰρ τὸν Εὐφράτην pro διαβάς, quemadmodum et caeteri omnes et saepissime Chariton ipse in tali re loquitur veluti p. 86, 10: ἅπαξ, Εὐφρᾶτα, μέλλω σε διαβαίνειν, p. 124, 8: πρὸ τοῦ διαβῆναι τὸν Εὐφράτην, vid. et p. 115, 23. p. 124, 18 et p. 130, 11.

Perturbatus et confusus locus est p. 119, 23: πάντα μὲν τὰ εἰωθότα συνέβαινε καὶ ὅσα εἰκὸς ἐν ἀπροσδοκήτῳ πολέμῳ καὶ ἐλέγετο καὶ ἐγίνετο. Numquam expedies rationem copularum καὶ — καὶ — καί in hac scriptura. Repone τὰ εἰωθότα συμβαίνειν pro συνέβαινε et nihil supererit difficultatis. Prius καί coniungit τὰ εἰωθότα συμβαίνειν et ὅσα εἰκός, et sic reliquarum copularum ratio constat.

Revocandum est p. 120, 10. κελεύοντα in verbis: διαπέμψαι δὲ πανταχόσε κελεύοντα τὴν στρατιὰν — ἀθροίζεσθαι: quod enim reponit Editor κελεύοντας duplici errore laborat: requiritur sic articulus et futurum τοὺς κελεύσοντας. Graecum est ἔπεμψε λέγων et ἔπεμψε τοὺς ἐροῦντας sive ἔπεμψεν οἵτινες ἐροῦσιν. Nota res est, de qua ad Xenophontem nonnulla annotavimus. Pro ἀθροίζεσθαι Graeci veteres ἀθροίζειν dixissent. Latine dicitur *congregari iussit*, *iussit interfici* et sim. Graecum est ἐκέλευσεν ἀποκτείνειν, sed miscent omnia Graeculi sequiores. Eodem modo dixit p. 125, 15: ἐκέλευσεν αὐτοῖς ὅπλα δοθῆναι, pro δοῦναι, et passim alibi.

Intercidit ἂν p. 120, 20: ὅσῳ καὶ εἷς ἀνὴρ παρεσκεύασεν,

emenda: *κἂν εἷς ἀνὴρ παρεσκευάσατο.* Vide quam absurda sententia insit in vulgata scriptura *παρεσκεύασεν.*

Nullo negotio ex Charitonis loquendi usu arguitur mendum p. 121, 6. in verbis: *ὡς δῆτα μὴ θαρρῶν — παιδιᾶς ἐρωτικῆς μνημονεύειν.* Vera lectio est *ὡς δῆθεν*, ut hi loci monstrabunt: p. 39, 16: *ὡς δῆθεν ἀπαξιῶν τὴν χεῖρα δοῦναι*, p. 80, 19: *ὡς δῆθεν βουλόμενος*, p. 89, 25: *ὡς δῆθεν εἰς ἀπάντησιν Καλλιρρόης*, p. 102, 11: *ὡς δῆθεν πρὸς Στάτειραν.* Ubi quid simulato agitur ponit suum *ὡς δῆθεν.* Eadem opera emenda locum p. 140, 21: *ὡς δῆτα ἀναγκαῖον ἔτι ἀφύλακτον οὖσαν προκαταλαβεῖν.* Haec quoque erat simulatio, quamobrem corrige: *ὡς δῆθεν ἀναγκαῖον (ὂν) — προκαταλαβεῖν.*

Duplex vitium insidet p. 121, 32. in his verbis: *πολλὰ μὲν οὖν φέρειν καὶ πόλεμον ἄδηλα καὶ μεταβολὰς τοῖς δυςυχοῦσι βελτίονας.* Emenda: *φέρειν τὸν πόλεμον* et *μεταβολὰς τοῖς δυςυχοῦσιν ἐπὶ τὸ βέλτιον.* Non sunt enim *αἱ μεταβολαί* ipsae *βελτίους* sed fiunt aut *in peius ἐπὶ τὸ χεῖρον*, aut *in melius ἐπὶ τὸ βέλτιον, πρὸς τὸ βέλτιον.* Quis non dixit *ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταβάλλειν, ἡ ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταβολή* et sim.? Vide Charitonem ipsum p. 53, 26: *ἀπελπίζει τὴν πρὸς τὸ βέλτιον μεταβολήν.*

Εἰς in *πρός* corruptum est p. 123, 23: *φέρει — πρὸς τὸ μέλλον αἰσχύνην.* Quis ita loquitur? *εἰς τὸ μέλλον* dicebant omnes. Audi Charitonem ipsum p. 128, 13: *εἰς τὸ μέλλον ὄνομα καταλείψετε τῆς ἀρετῆς ἀθάνατον.*

Non est sanum quod legitur p. 123, 30: *πῶς οὖν — δυνάμεθα*; repone id quod quisque in tali re dicit: *πῶς ἂν οὖν — δυναίμεθα*;

Latet vitium in his p. 124, 24: *ὑπωπτεύοντο κατάσκοποι μᾶλλον. Ἔνθα καὶ παρεκινδύνευσαν εἰ μὴ εἷς γέ τις Ἕλλην — συνῆκε τῆς φωνῆς.* Restituendum arbitror: *ὑπωπτεύοντο κατάσκοποι μᾶλλον εἶναι καὶ παρεκινδύνευσαν (ἂν) εἰ μή κτἑ.*

Insere articulum p. 124, 32: *εἴ τινα Ἑρμοκράτην ἀκούεις ςρατηγὸν (τὸν) Ἀθηναίους καταναυμαχήσαντα.*

Mendosam esse intelligo lectionem p. 125, 19. in verbis *καὶ παιδείας οὐκ ἀπρονόητος.* Requiritur *expers, ἄπειρος, ἄγευςος, ἀμελέτητος* aut aliquid huiusmodi. Sic dixit p. 134, 18: *οὐκ ἀμελέτητος κακῶν.*

Tyrus dicitur p. 126, 6. situ et natura munitissima urbs esse, cui facile sit πανταχόθεν τὸν πόλεμον ἀποκλεῖσαι. Pedestres copias arcere dicitur ἐκ τῆς θαλάττης, τὸν δὲ ἐπίπλουν τῶν τριήρων τείχεσιν, ὀχυρῶς ᾠκοδομημένης τῆς πόλεως καὶ λιμέσι κλειομένης ὥσπερ οἰκίας. Scribae antiquum obtinent: participium mutata terminatione ad alienum nomen retulerunt. Intelligisne quid sit ἡ πόλις κλείεται λιμέσιν ὥσπερ οἰκία? Non opinor. Itaque emenda καὶ λιμέσι κλειομένοις ὥσπερ οἰκίαις. Hi sunt κλειστοὶ λιμένες notissimi, quibus ἄκλειστοι opponuntur. Cf. Var. Lectt. p. 249. Rectissime dicitur οἱ λιμένες κλείονται ὥσπερ οἰκίαι. Esse aliquid veri in his Charitonis verbis Strabo demonstrat XVI. p. 757: Τύρος δύο ἔχει λιμένας τὸν μὲν κλειστὸν τὸν δὲ ἀνειμένον ὃν Αἰγύπτιον καλοῦσιν.

Pag. 127, 15. ubi legitur: καταμίξας ἑαυτὸν εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ Πολύχαρμον κελεύσας τὸ αὐτὸ πρῶτον ἀνηρεύνα κτἑ. corrige: κελεύσας τὸ αὐτὸ πράττειν.

Quamquam nondum poenitet correxisse p. 129, 3: πᾶν μᾶλλον ἢ πολεμίους εἶναι προσδοκῶντες pro scriptura Codicis ὅτι μᾶλλον πολεμίους videndum tamen an non sit Charitonis manus: ὁτιοῦν μᾶλλον ἢ πολεμίους, ut exciderit syllabae οὖν compendiolum.

Iocularem in modum perturbatus est locus p. 134, 27: μαθὼν δὲ προνοήσεταί σου Φιλανθρώπως· οὐ μόνον γὰρ ἀνδρεῖος ἀλλὰ καὶ γυναῖκα ποιήσεται· Φύσει γάρ ἐστι Φιλογύναιος. Quis sine risu haec legere potest? et haec praesertim: οὐ μόνον γὰρ ἀνδρεῖος ἀλλὰ καὶ γυναῖκα ποιήσεται quae aptissime connectuntur, ut vides. Audendum est aliquid in loco tam mirifice corrupto. Transposuerim: μαθὼν δὲ προνοήσεταί σου Φιλανθρώπως, ἀλλὰ καὶ γυναῖκα ποιήσεται· Φύσει γάρ ἐστιν οὐ μόνον Φιλάνθρωπος ἀλλὰ καὶ Φιλογύναιος. Nunc demum haec conveniunt cum iis quae leguntur p. 135, 3: εἰ δέ, ὡς λέγεις, Φιλάνθρωπός ἐστιν ὁ στρατηγός. Caeterum in ipsa rei narratione magna est confusio nec satis quid agatur ubique apparet. Confunduntur regina Persarum et Callirrhoë, et alia quaedam impedita sunt. Hic illic vehementer laborat oratio, veluti p. 134, 24: στὰς δὲ παρὰ τῇ θύρᾳ κεκλεισμένῃ· »θάρρει, δέσποινα" εἶπεν, et p. 135, 11: ὁ δὲ ἰδὼν· τοῦτο ἄλλο, Φησίν, ἦν. Intelligisne quid dicat? Miles quoque quid agat non est per-

spicuum, et multo etiam minus quid sibi velit πάλιν in his p. 135, 9: πεῖσαι δὲ πάλιν οὐκ ἐδύνατο. Misere depravata sunt haec quoque p. 135, 15: τὴν γὰρ γυναῖκα ἣν εὗρον ἐν πλαταίαις τεταγμένην οὐ βούλεται ἐλθεῖν. Deposita haec sunt et conclamata. Deinde Chaereas militem docere incipit πῶς μεθοδεύεται γυνή, *quibus artibus animus muliebris deleniri et capi possit*, παρακλήσεσιν, ἐπαίνοις, ἐπαγγελίαις. Deinde σὺ δὲ βίαν ἴσως προσῆγες, inquit: ubi προσήνεγκες malim, ut recte legitur paulo ante p. 135, 9: βίαν μὲν γὰρ οὐκ ἐτόλμα προσφέρειν, et p. 135, 28: μηδεὶς αὐτῇ προσφερέτω βίαν. Miles respondet: οὔ, δέσποτα. πάντα δὲ ταῦτα ὅσα λέγεις πεποίηκα ἐν διπλῷ μᾶλλον. Haeccine ab Editoribus pro Graecis haberi potuisse! πεποίηκα ἐν διπλῷ μᾶλλον! Emendandum esse censeo: πάντα δὲ ταῦτα — πεποίηκα καὶ ἔτι διπλῷ μᾶλλον, quod quid sit statim ipse interpretatur: καὶ γάρ σου κατεψευσάμην ὅτι ἕξεις αὐτὴν γυναῖκα.

Elapsa est syllaba p. 135, 25. in verbis: ἐπαφρόδιτος ἄρα εἰμὶ καὶ ἐράσμιος εἰ καὶ πρὶν ἰδεῖν ἀπεςράφη με. Supple ex omnium Graece loquentium usu: ἐπαφρόδιτός (τις) ἄρα εἰμί. ut apud Theocritum est I. 85:

ἆ δύσερώς τις ἄγαν καὶ ἀμήχανός ἐσσι.

Eodem modo revoca p. 135, 30. articulum: καὶ αὐτὴ γὰρ ἴσως (τὸν) ἄνδρα πενθεῖ, et voculam μέν p. 136, 10: τὰς (μὲν) ἀλλοτρίας γυναῖκας — μόνην δὲ τὴν ἰδίαν.

Contra alienae manus emblema onerat locum p. 136, 16: δῶρον παρ' αὐτῆς λαβὼν [τὸ κάλλιςον] οἷον οὐδὲ Ἀλέξανδρος ὁ Πάρις.

Quanto melius etiam δύο abesset p. 136, 21: ὅπερ ἐξ ἀρχῆς [δύο] τῶν καλλίςων ἥρμοσε ζεῦγος!

Medii forma vitiose pro activa supposita est p. 137, 3: Χαιρέας ἀνίςαται ἵνα διατάξηται τὰ πρὸς τὸν πλοῦν. genuinum est: ἵνα διατάξῃ τὰ πρὸς τὸν πλοῦν, ut Chariton alibi emendate scribit, velut p. 49, 9: πάντα διατάξας ἐπιμελῶς, et p. 121, 26: τἄλλα διατάξας ὡς ἕκαςον ἔδει γενέσθαι.

Violatur Graecitas p. 138, 11. in verbis: ἄνθη καὶ ςεφάνους ἔβαλλον αὐτοῖς, nam βάλλειν τινὰ λίθοις dicitur et τοξεύμασιν et ἄνθεσι, non βάλλειν τινὶ λίθους, τοξεύματα, ἄνθη. Lepide Iulianus in Misop. p. 344. A: βάλλοντές σε τοῖς σκώμμασιν

ὥσπερ τοξεύμασιν, et quis non ita loquitur? Itaque corrigendum: ἄνθη καὶ ϛεφάνους ἐπέβαλλον αὐτοῖς.

Non scripsit Chariton p. 139, 26: τὴν δὲ λοιπὴν ϛρατιὰν ἄγει πᾶσαν ἐνθάδε καὶ ὅσον οὔπω παρέϛαι, sed πάρεϛι, secutus Thucydidem VI. 34. ὅσον οὔπω πάρεισιν, et IV. 125: ὅσον δ' οὐδέπω παρεῖναι, et VIII. 26: ὅσον οὐ παρεῖναι, et Xenophontis Anab. VII. II: 5: ἐλέγετο δὲ ὅτι ὅσον οὐ παρείη ἤδη, et aliis locis. Vehementer mihi suspecta scriptura est loci Euripidei in Hecuba vs. 139:

ἥξει δ' Ὀδυσσεὺς ὅσον οὐκ ἤδη
πῶλον ἀφέλξων σῶν ἀπὸ μαϛῶν,

et ἥκει requiro: ipsa enim natura locutionis ὅσον οὐκ ἤδη praesens postulat. Quis ferre posset in Xenophontis Hellen. VI. II. 16: ἐνόμιζεν ὅσον οὐκ ἤδη ἔχειν τὴν πόλιν, pro ἔχειν substitutum futurum ἕξειν? atqui plane eadem est Euripidei loci ratio.

Post pauca p. 139, 30: ἀγωνιᾷ δὲ μάλιϛα περὶ [τῆς Στατείρας] τῆς γυναικός, Editor prius τῆς delevit. Exime emblema, quo nihil est frequentius.

Suspiciosum admodum est ἀναιρεῖν ἀγκύρας quod legitur p. 140, 17: ἔλυον τὰ ἀπόγεια καὶ (τὰς insere) ἀγκύρας ἀνήρουν: reposuerim quod in tali re solemne est ᾕροντο, namque αἴρεσθαι τὴν ἄγκυραν et ἀράμενος τὴν ἄγκυραν omnium usu tritum est: nemo ἀναίρειν de *anchora* dixit multoque minus ἀναιρεῖν. Ἀραμένους τὰς ἀγκύρας recte legitur p. 25, 16.

Redde sciolo pronomen p. 140, 27. in verbis: ἐξέπεμψε τοὺς κήρυκας εἰρήνην καὶ σπονδὰς τοῖς ἐπιχωρίοις καταγγεῖλαι. Δεξαμένων δὲ [αὐτῶν] ἐξεβίβασε τὴν δύναμιν.

Pro εἴτε οὖν συμβουλεύει τις p. 141, 12. Editor εἶτα οὖν substituit. Satin manifestum est ΕΙΤΟΥΝ olim fuisse scriptum et librarium nihili elisionem inepte explevisse?

Errantem Reiskium sequitur Editor p. 142, 3. ubi est in Codice: τοὺς δὲ Αἰγυπτίους, πολλοὶ γάρ εἰσιν, οὓς οὐ προσῆκεν ἄκοντας βιάζεσθαι, Reiskius οὓς expunxit, sed sic nemo exputet quid sibi velit πολλοὶ γάρ εἰσιν, quasi si *pauci* fuissent, inviti fuissent in Siciliam avehendi. Quamobrem verum esse suspicor: τῶν δὲ Αἰγυπτίων πολλοὶ πάρεισιν, οὓς οὐ προσήκει ἄκοντας βιάζεσθαι, Saepe alibi ΠΑΡ et ΓΑΡ con-

funduntur: προσήκει et προσῆκεν inter se crebro mutare locum ostendimus in Nov. Lectt. p. 533.

Corrige accentum p. 142, 14: οὐκ ἐμαυτοῦ ἕνεκα ἀλλά σοι, imo vero ἀλλὰ σοί. Adde praepositionem p. 142, 16: μὴ ποιήσειαν οἱ θεοὶ τοσαύτην ἐμοὶ *ἐγγενέσθαι* μανίαν pro γενέσθαι. Irrepsit τίς pro τί p. 143, 7: καὶ τότε ἔμαθε τί αἰχμαλωσία σωμάτων ἐλευθέρων. Contra excidit καί p. 143, 10: περιεπλάκη τῇ Στατείρᾳ (καὶ) »*χαῖρε*" φησίν.

Ridiculus error maculat locum p. 146, 30: ὄντι δὲ αὐτῷ περὶ Χίον καὶ Τύρον καὶ θύοντι τῷ Ἡρακλεῖ τὰ ἐπινίκια προσῆλθέ τις ἀγγέλλων ὅτι Ἄραδος ἐκπεπόρθηται. Quid audio? Erat Rex περὶ Χίον καὶ Τύρον. An ergo haec vicina sunt Chios et Tyrus? Puerilis error est. Nil facilius quam vicinae urbis nobilissimae nomen reponere: περὶ Σιδῶνα καὶ Τύρον. Quam vicinae fuerint Strabo docet XVI. p. 757: διέχει δὲ τῆς Σιδῶνος ἡ Τύρος οὐ πλείους τῶν διακοσίων ϛαδίων. Commemorat illam urbem ipse Chariton p. 130, 13: πυθόμενος γὰρ Τύρον ἑαλωκέναι περὶ Σιδῶνος ἐφοβεῖτο, et *cui non dicta* Sidon? Una tantum est difficultas: dicitur enim rex Persarum ὢν περὶ Σιδῶνα καὶ Τύρον accepisse nuntium de Arado capta θύων τῷ Ἡρακλεῖ τἀπινίκια. Quum enim ob rem bene gestam Herculi sacrificaret apparet eum fuisse ἐν τῷ τοῦ Τυρίου Ἡρακλέους ἱερῷ, quod nobilissimum templum in media Tyro constat fuisse. Quomodo autem is, qui Tyri rem divinam facit, dici potest a sobrio scriptore εἶναι περὶ Σιδῶνα καὶ Τύρον? Superest igitur ut statuamus hanc esse Charitonis manum: ὄντι δὲ αὐτῷ περὶ *Φοινίκην* καὶ Τύρον καὶ θύοντι τῷ Ἡρακλεῖ τἀπινίκια.

Sententia est imperfecta p. 147, 6: ἐκπεπλευκότων δὲ τῶν πολεμίων ἄγνωϛον ἦν διὰ ποίας θαλάττης. Eduntur haec sine ullo lacunae indicio sed manifesto in fine quaedam desiderantur. Simplicissimum est: ἄγνωϛον ἦν διὰ ποίας θαλάττης (δέοι διώκειν).

Inepte legitur p. 147, 12: σημεῖον βασιλικόν, ὅπερ εἴωθεν αἴρεσθαι μόνου πλέοντος βασιλέως, id est *quum Rex navigaret solus*, quod raro accidisse arbitror. Emendaverim: μόνον *συμπλέοντος* βασιλέως.

More Attico Chariton dixerat p. 147, 19: πᾶν τὸ πλῆθος — παρεσκευασμένον (ὡς) εἰς μάχην, sed scribae ὡς male omise-

runt. Contrario errore peccatum est p. 10, 14: προσποίησαι [ὡς] εἰς ἀγρὸν ἀπιέναι, expunge molestum ὡς. Recte post pauca p. 10, 19; ἄπειμι, φησίν, εἰς ἀγρόν.

Ex ipsa rei natura intelligitur nonnulla excidisse p. 148, 12: καὶ χάριν δὲ αὐτῷ πάλιν ἠπίςατο ὅτι Καλλιρρόην μηκέτι δύναιτο θεάσασθαι. Adversis frontibus haec pugnare certum est. Sententiam verborum amissorum huiuscemodi fuisse probabile est: χάριν δὲ αὐτῷ πάλιν ἠπίςατο (διὰ τὴν τῆς γυναικὸς σωτηρίαν, ἅμα δὲ ἠνιᾶτο) ὅτι Καλλιρρόην κτὲ.

Latet error p. 148, 27. in verbis: Ὥσπερ γάρ τις κεραυνοῦ πεσόντος πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ μὴ ταραχθείη (οὕτω) κἀκεῖνος — εὐςαθὴς ἔμεινεν. Ex Charitonis consuetudine emendandum esse: ὥσπερ γάρ τις — μὴ ταραχθεὶς hi loci demonstrabunt: 4, 3: ὥσπερ τις ἀριςεὺς ἐν πολέμῳ τρωθεὶς καιρίαν (μόλις ἀπῄει), et p. 71, 1: ἀχανὴς κατέπεσεν ὥσπερ τις ἐξ ἀπροσδοκήτου σφενδόνῃ βληθείς.

Codicis lacunam p. 149, 32. εἰςήκει γὰρ ἀεὶ κατὰ πρύμναν explevit Editor addendo (ὁ ἄνεμος). Ego suspicor excidisse ΤΟΠΝ̄Α id est τὸ πνεῦμα. Perinde esse dixeris, neque infitior et affero ipsum Charitonem testem p. 19, 4: πᾶς ἄνεμος οὔριος αὐτοῖς ἐδόκει καὶ κατὰ πρύμναν εἰςήκει. Cur igitur non acquiescis Editoris supplemento? quaesiverit aliquis. Dicam. Thucydidis locum subesse suspicor II. 97: ἢν ἀεὶ κατὰ πρύμναν ἱςῆται τὸ πνεῦμα. Hinc enim locutionem minime vulgarem Sophista de more sumsit. Simul intelligitur vetus compendium ΠΝ̄Α scribas fefellisse.

Mendosum est p. 151, 6: αἰφνίδιον εἱλκύσθη τὰ παραπετάσματα, nam ratio et usus ἀφειλκύσθη requirunt. Contra reseca praepositionem in vicinia p. 151, 18: Πολύχαρμος ἐπικαταπλεῖ [σὺν] ταῖς ἄλλαις τριήρεσιν. Non debebat addere Editor praepositionem quam Graeci in talibus omnes constanter omittunt.

Editor molestum vocabulum inseruit caetera recte constituens p. 152, 1: ἔδοξε δὲ [ἔτι] καλλίων ἑαυτῆς γεγονέναι nam καλλίων ἑαυτῆς non fert ἔτι additum.

Similiter abundat vitiose vocabulum in his p. 153, 22, κατὰ [τὴν] ζήτησιν τῆς γυναικὸς ἐξελθών, namque exemto articulo κατὰ ζήτησιν corrigendum. Frequenti usu dicitur κατὰ

ζήτησιν ἰέναι pro *ζητήσων*, ut *καθ' ἱσορίαν*, *κατ' ἐμπορίαν* pro *ἱσορήσαν*, *ἐμπορευσόμενος*, et *χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα* pro *δειπνήσων* in noto Homeri loco, ubi olim inepte *μετὰ δαῖτα* legebatur. Miror quomodo idem vitium Critici neglexerint apud Theocritum VII. 24:

ἦ μετὰ δαῖτα κλητὸς ἐπείγεαι;

cui *κατὰ δαῖτα* tandem aliquando reddamus. Nihil horum fert additum articulum: recte legitur apud Herodotum I. 94: *ἀποπλώειν κατὰ βίου τε καὶ γῆς ζήτησιν*, et eodem modo Chariton *κατὰ ζήτησιν τῆς γυναικός* scripserat.

Revoca p. 154, 8. Codicis lectionem: *μὴ Φοβηθῆτε, οὐκ ἐδούλευσεν*, ubi Editor *ἐδούλωσεν* reponens non satis memor fuit de quibus verbum *δουλοῦν* et *καταδουλοῦσθαι* dicatur. Urbem, regionem, rempublicam, civitatem dici quis solet *δουλοῦν*, sed hominem quem quis servire cogit *δοῦλον ποιεῖν* dicitur. Ridebatur olim versiculus ambiguus:

ἐγώ σ' ἔθηκα δοῦλον ὄντ' ἐλεύθερον,

quia non satis apparebat utrum diceretur *ἐγώ σε δοῦλον ὄντα ἔθηκα ἐλεύθερον* an *ἐλεύθερον ὄντα δοῦλον ἔθηκα*. Recte autem eo sensu *ἔθηκα* vel *ἐποίησά σε δοῦλον* dicitur, non item *ἐδούλωσά σε*.

Duos tantum his locos addam, quorum ex altero vocabulum eximam, alteri addam. Exime participium p. 154, 31, *ἐκέλευσε σκάπτειν* [*ὄντας*] *πεπεδημένους*, et adde verbum necessarium p. 156, 25: *τὴν πατρίδα εὐηργέτηκας· ἄξιος* (*εἶ*) *Ἑρμοκράτους καὶ Χαιρέου*: sequens syllaba ΕΡ praecedentem ΕΙ absorbserat

Dicam alio tempore de Charitonis oratione et stilo *καὶ περὶ τῆς παρεφθορυίας αὐτοῦ λέξεως*.

C. G. COBET.

PROCOPIUS EMENDATUS.

Editur apud Procop. de Bell. Goth. III. 32. p. 401. *ζώνας δέ οἱ πολλὰς κατὰ νώτου δεξάμενον ἐπόμπευσε καμήλῳ ἀνὰ τὴν πόλιν ὀχούμενον*.

Emenda *ξήνας* pro *ζώνας*, expunge *δεξάμενον* et compara Demosthenem de F. L. p. 403, 4.

C. G. C.